

Ec. 95.

Q 13355
CASPARIS
PRAETORII,
CONSVLIS OLIM PALAEO-
BRANDEBVRGENSIS,
CARMINA,
QVAE EXSTANT
SACRA,
IN
FESTOS ET DOMI-
NICOS TOTIVS
ANNI DIES:

QVAE
LVCI PVBLICAE DENVO EXPOSVIT,
VITA AVCTORIS PRAEMISSA,
IO. CASPAR. CARSTED.

PROSTANT IN OFFICINA WOHLFELDIANA,
BIBLIOPOLAE BRANDENBVRGENSIS
MDCCXXXII.

Z

CAERARIS

PRATTO

CO...

CA...

OR...

SACRA

IN...

...

...

...

...

...

DEDICATIO.
ILLVSTRI AC GENEROSO DOMINO,
DMN. ADAMO GANS,
LIBERO BARONI IN PVTTLITZ,
ET MARCHIAE BRANDENBVRGENSIS
ARCHIMARSCHALCO,
DOMINO SVO CLEMENTI.

JAm meus hic lucis tandem liber exit in auras,
Qui pia de sacris carmina rebus habet:
Hactenus obscuris iacuit proiectus in umbris,
Et veritus Momum ne pateretur erat,
Qui vocat in crimen, fuerat quod laude vehendum,
Nec bene, praeterquam quod facit ipse, probat.
Nunc vero neruos animi viresque resumit,
Auspicio fretus, Vir Generose, Tuo.
Putlitiae Tu gentis honor, Tu summa Tuorum
Gloria, Tu nostri cor oculusque Ducis.
Te defensorem Musis elegit Apollo,
Lucis in adsp̄ctum vix ubi natus eras.
Leta Tibi Charites certatim dona tulerunt.
Te puerum gremio cum tenuere suo.
Ergo Tuae fidei penitus se tradit & orat,
Esse librum posthac vt patiare Tuum.
Quod si concedas, Momi conuicia spernam,
Tu vindex monstri strenuus huius eris.
Si quandoque capis doctorum carmina vatam,
Ortus in ignota quos regione tulit;
Cur patriis nolles decerpere vitibus vuas,
Atque datas proprii sumere ruris opes?
Viue nec Aonides indignum crede tueri,
Hac ope qui seruat Numina, morte caret.
CASP. PRAETORIVS, Puthcensis.

CASPARIS PRAETORII
carmina sacra, quæ centum
abhinc eoque amplius an-
nis primam lucem viderunt,
cur ex tenebris suis in adsp̄ctum rur-
sus producam, interrogabit, vt opi-
nor nemo, qui de Poetis iudicare
& suum cuique locum tribuere pot-
est. Non enim in postremis ille iacet
eorumque similis videtur, qui ex
ieiuno ac fame & macie quadam
enecto ingenio suos protrudunt fe-
tus; sed ita succi & caloris poetici
plenus est, vt cum optimo quoque
non suæ tantum ætatis, sed superio-
rum quoque & sequiorum tempo-
rum æquiparari possit. Testati hoc
sunt Viri longe clarissimi & in ipsa
re poetica facile principes, quorum
frequenti ex numero vnum mihi

Taub-

Taubmannum pro multis adpellare
 liceat, Prætorium nostrum Sabino
 & Ouidio non dicam affimilantem,
 sed propter castam scribendi ratio-
 nem ac materiam tantum non præ-
 ferentem. Quod vt clarius pateſcat,
 nec vanitatis nomine arguatur; ad-
 scribam ipsa eius elogia, quorum
 alterum in libris Elegiarum hiſce ver-
 bis expreſſum exſtat:

*Simplicitas expers fuci, candoris imago
 Sancta, nitens prisca Teutonum ore fides,
 Prætori numeros numeris æquare Sabini,
 Non rude propositum, nec sine mente, tenent.
 Scilicet eiusdem Brenni urbis cuius uterque;
 Fungitur hic etiam Consulis officio:
 Ille tamen propior simulanti vana Poeta,
 Quem tulit irriguis Sulmo pelignus aquis;
 Hic faciles seruans elegos nitidumque colorem,
 Omnia si demas impia, Naso tibi est.*

Alterum, quod de libris Epigramma-
 tum scripsit, hoc est:

*Quæ Brandenburgum misisti carmina, legi:
 Iam, puto, censori quid mihi visa, rogas?*

*Rem dicam : molli decurrunt tramite cuncta,
Riuulus vt properat lene fluentis aquæ.
Nec verba aut numeri strepitus imitantur
inanes,*

*Rerum succus inest & calor atque color.
PRÆTORI, sedem tu patria in vrbe Sabini,
Sedem habet in versu musa Sabina tuo.*

His ego de causis & quoniam de Schola pariter ac Ciuitate Palæo-Brandenburgensi præclare meritus est, impetrare a me facile potui, qui vitam eius (quod nemo adhuc fecit, nisi quod Cl. SCHLICHTIVS nonnulla de eo in Historia sua de fati Scholæ nostræ conscripta commemoret,) plenius colligerem eandemque, quantum licuit, huic iterato carminum sacrorum libello præmitterem, litteris superadditis B. L. ad auctoris opera, quæ in fine recensentur, ablegando.

II. A Patria igitur vt exordiar, sæpius se Putlicensem scripsit, quod oppidum in Prignicensi Marchia situm

tum est, ad Generosissimos Viros de
 GANSEN spectans : ex qua illustri
 Familia illis quidem temporibus
 gloria & honoribus florebant 1) Ada-
 mus, qui Septemviri Brandenburgens-
 is nomine electioni Imperatoris
 Matthiæ interfuit, & veluti summus
 Marchiæ Vicarius sacro fonti, quum
 salutari eius aqua FRIDERICVS
 VVILHELMVS, in spem regni
 susceptus, adspergeretur, testis adstitit;
 atque huic SACRA sua CARMINA,
 quæ iam prelo exierunt, dedicauit:
 2) VVolfgangus Seuerus, Dux mili-
 tum Brandenburgensium, cui feli-
 cem expeditionem aduersus Gallos
 precatus (a) deque reditu gratulatus
 est; (b) eidemque carmen Christi
 natalitium inscripsit (c) & tandem
 obitum eius doluit. (d) 3) Georgius,
 IOANNI GEORGIO a Confiliis,

) (4

sub

(a) L. 2. Eleg. p. 58. sq. (b) L. I. Epigr. p. II. (c) Ibid.
 P. 10. (d) L. III. Epigr. p. 4.

sub cuius nomine carmen exstat de S. Angelorum excubiis 1574. compositum: (e) quod iam huic opusculo inserui; 4) Wedigo Reimarus, cui duos Epigrammatum libros adscripsit.

III. Sed redeundum ex diuerticulo est. Pater erat IOACHIMVS Schulz, (quod nomen in Prætorii commutavit, more tum eruditis recepto) & ludicis munia Putlicii sustinebat (f) vitam adhuc 1577. agens, quippe cuius præter ceteros consilio locum hunc ob pestilentiam eodem anno grassantem fugit; (g) Mater HIPPOLYTA Kanßen, quam morte sibi adhuc iuueni ereptam luxit & piarum admonitionum, quas dederat sibi alias scholas frequentaturo, gratus meminit. (h) Fratrum alter IACOBVS in terris Mecklenburgicis Chladrumi

(e) T. VI. Schol. n. 3. (f) L. I. Epigr. p. 17.
 (g) Eleg. L. III. p. 126. (h) Epigr. L. I. p. 18.

drumi Præco Diuini Verbi vltra tri-
ginta annos exstitit, (i) Sobolemque
ex se reliquit; (k) alter vero DANIEL,
felicitis ingenii iuuenis, ex turri Putli-
censi, quam adscenderat, præceps in
terram factus animam efflauit, quem
ille casum grauitèr deplorat: (l) Tres
autem Sorores totidem Sacerdotibus
nuptæ fuerunt. (m)

IV. Ceterum CASPARVS noster
patriam scholam puer frequentauit;
inde cum IOACHIMO GARZÆO,
Cognato suo, Pritzvvaldiæ litteris
operam nauauit; (n) posthæc no-
uum Brandenburgum (o) prope
Tollensee delatus est & abhinc Aca-
demiam Rostochiensem mari petiit
circiter annum 1572. magno cum
vitæ periculo. (p) Tum Vitebergam
discessit, Garcæum comitem atque

) (5 fo-

(i) Epigr. L. II. p. 38. (k) L. III. Epigr. p. 47.
(l) L. Eleg. l. 2. p. 75. (m) Epigr. l. I. p. 17. (n) L. III.
Epigr. p. 37. (o) L. I. Epigr. p. 18. (p) L. III. Eleg.
p. 145. & Adopt, p. 65. it. T. VI. Schol. n. 30.

focium studiorum suorum secutus:
 atque hoc familiarissime usus, nec
 abeuntem solum 1575. ad Rectoris
 Palæo-Brandenburgensis munia ele-
 ganti carmine profecutus est; (q) sed
 epithalamium quoque, quod flagita-
 uerat Garcæus, (r) & epicedia in
 liberorum mortem scripsit (s) deni-
 que eius ipsius curriculum & laudes,
 quum immaturo fato cessisset, lugu-
 bri carmine decantauit. (t)

V. Idem hic Garcæus, cum a scho-
 lasticis ad forensia subsellia transfret,
 commendasse eum Senatui vide-
 tur, (u) sibi vt successor daretur: id
 quod etiam factum anno 1576. ex quo
 tempore magna animi constantia
 vitam scholasticam tolerauit vsque
 1691. molestias eius probe expertus,
 quas non minus vere, quam elegan-
 ter hisce versibus complexus est: (x)
 Vt

(q) Eleg. L. II. p. 56. (r) L. I. Eleg. & L. II. p. 70.
 (s) Eleg. L. II. p. 86. 88. L. III. p. 114. & 116. (t) L. III.
 Eleg. p. 132. (u) L. I. Eleg. (x) L. I. Eleg. p. 25.

*Vt miserum longis traducit luctibus ævum,
 Si quem pistrini grande fatigat onus;
 Sic cui preceptis labor est formare iuventam,
 Dura quibus semper fata prematur habet.
 Et quamuis multos patiens desudet in annos,
 In nihilum meriti spes tamen omnis abit:
 Imo venenata furis exponitur ira,
 Cogitur & lingue fulmina dira pati.
 Id satis experior, ter sex dum pane per an-
 nos*

*In ludi tardas puluere duco moras.
 Quos rebar fidos, contra me crimina fingunt,
 Et nequit insonti qui nocuisse, dolet.
 Quid cuculos referam? quid moschos? quidue
 narillos?*

*Qui nostram experti saepe fuere fidem.
 Quos iuui, quos ornavi, quos præuius omnes
 Musarum duxi per charitumque domos,
 Scilicet hi fortes acuunt ad vulnera vires,
 Et rabido morsus nunc mihi dente ferunt.
 Crinibus ergo meis nix interfusa relucet,
 Ante senex iustum cogor & esse diem.
 Felix, qui potuit semel his emergere curis,
 Pacis & in tuto cor recreare sinu.
 Nam longe melius, paruo se condere tecto,
 Et sicco duram soluere pane famem,
 Quam spe magnifici captare salaria lucri,
 Et tales inter munus obire canes.*

VI. Haud multo post aduentum suum in hanc urbem MARGARETHAM LYSANDRAM (Lizmannin) viduam coniugem duxit; quibus de nuptiis sibi ipsi gratulatus est (a) & ab amicis gratulationes accepit: (b) eaque annis decem exactis sine prole (quod ætati eius prouectiori tribuit(c)) defuncta, in cuius obitum ille poeticum aliquod colloquium confecit; (d) Virginem sibi BARBARAM, Consulis VALENT. SCHVVARZII filiam, iunxit 1588. quod connubium votis suis Amici ac Fautores non minus exceperunt. (e) Neque hæc tamen primis annis prolem ipsi dedit; (f) an sequioribus? dubito. Superstes autem ei fuit, quippe 1621. decedens d. 20. April. sepulta est in sacello baptismali, quod vocant, vti lateres cocti & inscripti hic testificantur.

VII.

(a) Eleg. L. I. p. 10. (b) Adopt. p. 65. (c) L. I. Epigr. p. 6. (d) Epigr. l. 3. p. 6. (e) T. I. Schol. n. 25. Adopt. p. 73. (f) L. I. Epigr. p. 6.

Vll. Anno 1591. quum in eo esset, vt noua hæc Schola Salderiana inaugureretur, lampada M. CASPARO HAVELANDO, Brandenburg. tradens in Senatorum adscitus numerum est d. 16. Martii (scilicet ætas eius ingrauescens otium maius desiderabat) quos ipsi honores IOACHIMVS BVCHHOLZIVS perpetuos ac felices esse iubet. (g) Dehinc Assessor Scabinatus (h) & denique 1608. Consul est creatus, VALENTINO MELASIO adfines applaudente, (i) sed Prætorio indignante, vt ex sequenti Epigrammate quasi apparet: (k)

*Vlla meas nondum malas lanugo tegebat,
Quando medusæos cæpi gustare liquores:
Tunc gaudere mihi, tunc exsultare licebat
Et sine curarum deducere morsibus annos;
Ista sed occubuit motu properante voluptas.
Sum factus primo iuuenum ludique magister,
Brennus vbi veterem dux olim condidit urbem.
Inde Senatorem me curia nostra creauit
Et iussit longos & duros ferre labores.*

Audio

(g) L. II. Epigr. p. 72. (h) Adopt. p. 74. (i) Eleg. l. 3. p. 140. (k) *ibid.* p. 129.

*Audio nunc tandem (quo fata nescio) Consul
Et miserum penitus cumulata negotia sorbent.
Sit Consul, quicumque volet, sit Plancus et Ancus,
Tu DEVS o sacris queso me redde camenis.*

Vixit autem posthac non amplius quatuor annis, quando quidem animum Deo; corpus, quod magnum atque procerum fuit, (l) terræ 1612. reddidit. (m)

VIII. Quod postremo ad versus attinet, quos pepigit & in vulgus emisit, quamquam longe rarissimi sint facti, & vix vsquam coniuncti reperiantur, sunt isti:

I. *Carmina Sacra* in dies festos & dominicos, quæ nunc iterum prodeunt, omissis, quæ in limine exstabant, de Poeta nostro iudiciis.

II. *Epigrammatum* libri tres, quorum duo priores Viteberg. cl. l. c. III. exierunt, quibus additus est liber

Ado-

(l) L. I. Epigr. p. 8. (m) Hæc ex curiæ nostræ documentis.

Adoptiuorum, carmina continens
diuerſis temporibus in gratiam
Prætorii decantata; tertius vero
cl b cv. ibidem imprefſus eſt.

III. *Elegiarum* libri tres, eodem
loco cl b cviii. typis exſcripti.

IV. *Miſcellaneorum* libellus eodem
anno & loco vulgatus & Senatui
Palæo-Brandenburg. dicatus.

Tantum de vita CASPARI PRAE-
TORII, quem ignorare ciues noſtri
merito non debent. Quod ſi hæc
eius carmina quibusdam minus pla-
cent; me certe (non enim diffitebor)
magnopere delectant & in eam
proſus ſententiam deducunt, vt
exiſtmem, lectionem eorum & imi-
tationem chriſtianaë iuuentuti per-
utilem fore perque ſalutarem. Dab.

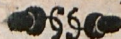
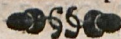
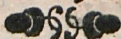
Palæo, Brandenburg. d. X. Febr.

cl b ccxxii

Er-

Errata potiora.

Pag.	Linea	25.	pro	viētis	lege	viētus.
4.	-	25.	-	quamuis	-	quam vis.
6.	-	8.	-	dapius	-	dapibus.
7.	-	1.	-	diiicta	-	dilecta.
-	-	5.	-	carmen	-	carnem.
16.	-	13.	-	quæ	-	qua.
20.	-	3.	-	profundus	-	profundis.
21.	-	17.	-	tempio	-	templo.
23.	-	7.	-	tardo	-	tarde.
-	-	8.	-	inuentos	-	in ventos.
-	-	14.	-	lepræ	-	lepra.
50.	-	8.	-	ehelyn	-	chelyn.
-	-	27.	-	tenero	-	tenera.
52.	-	8.	-	redeunti	-	redeunte.
59.	-	16.	-	mollibus	-	molibus.
69.	-	13.	-	nostræ	-	nostra.
76.	-	4.	-	cordis	-	chordis.
-	-	23.	-	tot quæ	-	totque.
80.	-	11.	-	mittisque	-	mitisque.
95.	-	17.	-	feminis	-	se minis.
103.	-	5.	-	nostras	-	nostris.
108.	-	16.	-	reuocato	-	reuocabo.
115.	-	8.	-	diciente	-	deficiente.
-	-	19.	-	ad	-	at.
116.	-	2.	-	statueens	-	statuens.
120.	-	16.	-	adulterit	-	adulterii.
-	-	19.	-	ebribus	-	ebrius.
130.	-	13.	-	in hospita	-	inhospita.

SA-

SACRORVM CARMINVM

Liber Primus.

Dominica I. Aduentus, Matth. 21.

Q UEM DEVS in vërbo toties promiserat orbi,
Expleto demum tempore CHRISTVS adest.
Excute nunc igitur veteres Ecclesia luctus,
Et Regem læta suscipe voce tuum:
Pande fores cordis, gressus vt ducat in illas,
Præ reliquis ipsi nam placet iste locus.
Non venit instructus gemmis aut molibus auri,
Vilis, inops, asina vectus inerte, venit.
Haud tamen ob tenuem cultum patiare moueri,
Hoc bona sub cultu paupere multa latent.
Nam quæ non poterant hominis virtute parari,
Adfert Rex nobis ille salutis opes.
Atque salutare lucis producit in auras,
Vincla sub arenti quos tenuere lacu.
O age proiectis spargamus compita ramis,
Tegmine sit posito sternere cura vias.

A

Sol-

Soluamus pariter faciles in carmina linguas,
 Omnis & in coetu vox Hofianna fonet.
 Hunc o felici regem, DEVS, affice forte,
 Fac bene succedat, quod meditatur opus.
 Qui se fert Domini lapsis in nomine rebus,
 Est meritis dignus, dignus honore coli.

SIGNA NOVISSIMI DIEI.

Dominica II. Aduentus, Luc. 21.

SOL abit in tenebras, fulgentes Cynthia bigas
 Subtrahit, insolitas dat noua stella faces.
 Pristina vis coeli sensim labefacta recumbit,
 Ista tremit tellus motibus, vnda sonat.
 Approperant diri longis e finibus hostes,
 Incutiunt nobis rumor & arma metum.
 Vis iniusta viget, gentes sub mole premuntur,
 Omnibus est pietas pulsa fidesque locis.
 Propterea vultu miseri quocunq; mouemur,
 Anxietas tristi verberare corda quatit.
 Si quid adhuc igitur longe distare putatur,
 Vltima quippe dies non procul esse potest.
 Tempus adest veris, gemmas vbi concipit arbor,
 Signa sed occurrunt hæc ubi, CHRISTVS adest.
 Tolle caput gens sancta, tibi quæ gaudia reddat,
 Speratum toties mox dabit hora diem.
 Corde sed illecebras, & victis eüice curam,
 Ne te lux subitis opprimat ista malis.
 Nam veniet, qua quis minime sperauerat, hora,
 Tunc erit instructus qui bene, saluus erit.

Piscatio

*Piscatio collata cum Regno Christi, in die
St. Andreae Apostoli, Matth. 4.*

S licet, & fas est, paruis componere rebus
Maxima, designat Christi piscatio regnum.
Instar habet mundus pelagi, quod, turbine motum
Horrisono, cladem cunctis lethumque minatur.
Hic varii pisces, humano sanguine creti
Quos referunt, latosque sinus fluctusque pererrant,
Cura quibus ponto captas educere prædas
Sunt, populis verbi qui tradunt sensa Ministri,
Hos vehit ipsorum munus, ceu naus, & omnes
Excipit irarum fremitus, odiique procellas.
Ipse DEI natus, qui temperat omnia nutu,
Puppe sedet, clauumque tenet, cursumque gubernat.
Retia doctrinæ, blandis quæ pectora mulcet
Vocibus, æquoreas tandem mittuntur in vndas.
Lex partes conti præstat, pelagusque fatigat
Ictus, & pellit trepidos ad littora pisces.
Sed quia se furtim prauis melioribus addunt,
Fiet ab aligeris horum discretio turbis,
Tunc vbi postremo lux vltima fulserit ortu.

Quisquis piscator pelago defudat in isto,
Conferat assidue promptas ad retia vires,
Quodque licet, numerum maiorem piscibus addat.

Felices, mundi fluctus quicumque perosi,
Ad cæli sese patiuntur littora duci:
Turpia qui vero sectantes gaudia, verbi
Retia transfiliunt, fundo morientur in imo,
Mundus enim lethi sinus est, gurgesque malorum,
Patria curarum vallis perfusa querelis:

Vita sed in cœlis regnat, pax aurea ridet,
Gaudia florescunt, sanctorum turba triumphat.

JOHANNES, IMAGO CONSTANTIS
Ecclesiæ Doctoris.

Dominica III. Aduentus, Matth. II.

QUOD sis Messias & mundi,CHRISTE Redemptor,
Quæ facis, indiciis pluribus acta probant.
Nam cæcis visum reddis claudisque vigorem,
Et caput oppressos morte leuare jubes.
Obice præclusas recludis vocibus aures,
Te celerem carpit lepra jubente fugam.
Et quibus incutiunt vitæ delicta timorem,
Voce tua pauido corda timore leuas.
Hæc saluatoris venturi signa canebat,
E thalamo vates natus Amoze tuo.
Nouerat aduentum Christi Baptista, volebat
Discipulis potius consuluisse suis.
Ite, refert igitur, proprias hunc poscite voces,
Vos hominum melius nemo docere potest.
Hic expressa fuit veri præconis imago,
Nunc quales raro secula nostra ferunt.
Maxima pars Regum sibi mollia quærit in aulis.
Et calamo stultæ plus leuitatis habet.
Blanditias vero Johannes spreuit & iras,
Et rupes, quamuis nulla mouebat, erat.
Sed duxit melius caput in discrimina poni,
A recti norma quam reuocare gradum.
Quem fuit idcirco digitoque sonoque professus,
Hunc agnum vere credimus esse DEI.

Christe

Christe Redemptorem te suspiramus ad vnum,
Crimina tollendi vim quia solus habes.

OFFICIVM JOHANNIS BAPTISTÆ.

Dominica III. Aduentus, Job. 1.

SACrorum leges extra Baptista verustas,
Dogmatis insolitum quando mouebat opus;
Et resipiscentes lustrali spargeret vnda,
Expediens vitæ dexterioris iter:

Conveniunt templi Solymis qui jura tuentur,
Et nouitas rerum quid velit ista, rogant?

Quisque fit exquirunt? Is non, quæ vera, negauit,
Haud ego, me Christum glorior esse, refert.

Esse nec Heliam, fungi nec munere vatis,
Fatidico Moses quem sacer ore canit.

Vox ego longinquas deserti persono valles,
Estque mihi Domino cura parare viam,

Qui licet in cœtum post me vestigia ponat,
Natus ab æterno me tamen ante fuit.

Ipsè lauo sumta credentes fluminis vnda,
Igne sacri mentes Flaminis ille lauat.

Non ego sum dignus, cui calceamenta resoluam,
Stirps ego mortalis feminis, ille DEL.

Johannes igitur quali sit munere functus,
Christus & exhibitus quod sit in orbe, patet.

Hunc Judææ tibi nobiscum suscipe Regem,
Quem tibi promittas hoc sine, nullus erit.

In Festo Natiuitatis Christi, Luc. 2.

CONciderat Judææ sceptrum regnique potestas,
Et vis Augustum jam penes omnis erat.

Nascitur en Siloh parua Dauidis in vrbe,
 Ille piis votum gentibus, ille falus.
 Nascitur obscuris stabuli concensus in vmbriis,
 Ex quo lux primam duxit oborta facem.
 Cuius opum cunctos recludit copia fontes,
 Nos propter stipulas vilis inopsque premit.
 Paruulus intactæ Genitricis ab vbere pendet,
 Qui dapius, viuit quidquid in orbe, fouet.
 Nunciat hæc cœlo veniens pastoribus ales,
 Mos seruare quibus nocte per arua greges.
 Imo cohors superum totam se soluit in hymnos,
 Et suaui laudes concinit ore DEO.
 Iusta quod irarum cohibens incendia, letho
 Siuerat humanum non periisse genus.
 Oprat & in terris lætam florescere pacem,
 Inprimis animas quæ pretiosa beet.
 Vtque DEI iussis hominum subiecta voluntas,
 Nil nisi quod recti norma requirit agat.
 O homo, te potius plausum decet edere, Christus
 Non quia Spiritibus, sed TIBI factus homo.

*Hymnus de Natiuitate Christi, e Germanico
Lutheri redditus.*

NAte DEI, ferimus grato tibi pectore laudes,
 Assumto quod sis corpore natus homo.
 Te pia mortali peperit sine femine mater,
 Namque fuit genitrix quæ tibi, virgo fuit.
 Totius idcirco miratur regia cœli,
 Plaudit & Angelicus te celebrando Chorus.

Tu

Tu dilecta tui, tu patris es vnica proles,
 Siderei princeps delictumque poli.
 Nunc tamen abiectas tibi dant præsepia cunas,
 Duraque molliculo corpore fœna premis.
 Induis & fragilem nostro cum faguine carmen,
 Qui DEVS æternæ dona salutis habes.
 En, precor, immensi quem non capit orbita mundi,
 Virginis angusto clauditur ille sinu.
 Et teneros pueri sese collegit in artus,
 Qui fouet arbitrio cuncta regitque suo
 Prodit ab æterno demissum lumine lumen,
 Quod radios toto spargit in orbe novos,
 Quod media densas remouens in nocte tenebras,
 Pignora nos veri luminis esse facit:
 Ille DEI natus, totum qui sustinet orbem,
 Orbis in ærumnas exiliumque venit,
 Sedibus vt patriis demens quos expulit error,
 Imperio possit restituiffe suo.
 Pauperie premitur, cum frigore sustinet æstum,
 Jam sitis est illi, jam toleranda fames.
 Vt nos magnificis cœlorum dotibus auctos,
 Angelicis faciat cœtibus esse pares.
 Omnibus his summum nobis testatur amorem,
 Quo beat humanum paruulus iste genus.
 Ergo pii lætis complent jam vocibus auras,
 Atque DEO grates tempus in omne canunt.

In natalem Christi Salvatoris.

JAm mihi fas facri meditari carminis orsum,
 Atque pia Christo condere voce melos.

Nam redit iste dies, cœli quo culmina liquit,
 Et puer in carnes se tulit ille meas.
 Quoque volens miseris lapsam reparare salutem,
 Materno jacuit vilis inopsque sinu.
 Hinc quia dependet nostræ spes vnica vitæ,
 Nescio, mens secum quod mea fingat opus.
 Impetus est, teneris Christi succedere cunis,
 Quas locus in duro gramine spretus habet.
 Hic ego pastores inter cœlique cohortes,
 Audiar excelsa reddere voce sonos:
 Suggere felicem mihi Calliopeia vigorem,
 Non nisi iucundum res bona carmen amat.
 Quas tibi commemorem, proles ô regia, laudes?
 Quid tibi, Christe, prius posteriusue canam?
 Exsuperat longe nostras tua gloria vires,
 Humana dici nec fatis arte potes.
 Tu, DEVS, immoto fundasti cardine mundum,
 Eque tua passim luce theatra nitent.
 Fulgida legitimo voluntur sidera motu,
 Et faciunt certas irrequieta vices.
 Aureus Hesperii Phœbus jam mergitur vndis,
 Exhibet ablatos jam reuocatus equos.
 Luna præest nocti pontum conturbat Orion.
 Syrius est æstu noxius, hædus aquis.
 Tu liquido densas compellis in æthere nubes.
 Tu nitidum puro fundis ab axe diem.
 Grando, niues, pluuia, tonitru, ros, fulmina, venti,
 Arbitrio veniunt diffugiuntque tuo.
 Ætheris e motu terræ variatur imago,
 Et nouus assuetas alterat annus opes.

Omnia

Omnia difficili luctu quasi mersa videntur,
 Algida subiectos nix vbi spargit agros.
 Mox tamen Arctoum remeat cum Phœbus ad axem,
 Latitiæ species omnibus vna redit.
 Quæ stabat gelidis prius exanimata pruinis,
 Arbor honoratas explicat alta comas,
 Parua quibus teneræ supponunt tecta volucres,
 Et repetunt hilares garrulitate sonos.
 Læta per immensos funduntur pascua tractus
 Altus habet collis gramina, vallis habet.
 Hic pecudes læto videas clamore vagari,
 Hic videas teneros luxuriare greges.
 Cætera quæ rabies animalia sævior vrget,
 Abdita siluarum lustra tenere iubes.
 Nocte quidem totos peragrant indagine saltus,
 Luce tamen, lateant in quibus, antra petunt.
 Tu potes indomitos nutu frenare leones,
 Tu potes vrsorum vi cohibere minas.
 Te lupus & validi summis in montibus apri,
 Te vagus in mediis piscis adorat aquis.
 Quidquid habet tellus, quidquid mare, quidquid o-
 lympus,
 Ante thronum sese curuat id omne tuum.
 Quid tamen illud erit, quod te, Rex maxime Re-
 gum,
 In tali videam decubuisse loco?
 Hicne tibi nitidis collucent atria gemmis?
 In stabulo sedes num tibi Regis erit?
 Da proceres famulosque tuos, pinguesque caballos,
 Imperii Princeps exsere scepra tui.

A §

Splendi-

Splendida confurgat læto tua regia cultu,
 Thefauros eadem luxuriosa ferat.
 Quam male sed tantum referunt hic omnia regem,
 Nullius hic luxus copia, luctus adest.
 En iacet obscuris stabuli contemptus in umbris,
 Lumina de cuius lumine mundus habet.
 Qui fuerat poni precioso dignus in ostro,
 In duro cunas gramine nudus habet.
 Pauperie mersum tenuis fortuna coercet,
 Copia de cuius fontibus omnis abit.
 Nemo venit blanda puerum qui voce saluter,
 Nemo semel, cuius sit puer iste, rogat.
 Indiget officiis, fletu quod sæpe fatetur,
 Affectus nulli sed pietatis inest.
 Mitior est brutis sensus, præcordia quorum
 Mota repentino contremuere metu.
 Hic asinus flexo, bos illic poplite nurat,
 Nosse creatorem visus vterque suum.
 Et ne forte graues inducant frigora noxas,
 Ore dato pueri membra tepore fouent.
 Nec genitrix operæ parcit, fidoque labori,
 Officio quamuis ipsa iuuanda foret.
 Jam leuat e stipulis, charis jam sustinet vlnis,
 Jam nudum gremii tegmine condit onus.
 Jam præbet tenero fugendas ore papillas,
 Atque DEVM parui munere lactis alit.
 Commoueant alios vasti miracula mundi,
 Mira quibus sane res nouitatis inest.
 Me DEVS, humanos qui se collegit in artus.
 Inque sinu posuit virginis ossa, mouet.

Calicus

Cælicus attonitas hic fert exercitus alas,
 Astra pauent, tellus suspicit, aura tremit.
 Nam quid inauditum magis, & mirabile dictu,
 Quam fragili natum Numine carne tegi?
 Naturasque duas uno sic fœdere jungi,
 Nullus vt has possit dissoluisse dies.
 Quod fuit ante, manet, quod non fuit, incipit esse,
 Jamque puer binæ femina stirpis habet.
 Scilicet hinc omni mea mens pendebit ab æuo,
 Hoc vnum semper quod meditetur, erit.
 Singula scrutari non fas mihi, singula verum
 Mirari, pietas & celebrare iubet.
 Sic tamen in nostras sese demittere curas,
 Et tolerare DEVS fata maligna potest?
 Idque reos propter violati Numinis hostes,
 Debuerat stygiis quos abolere vadis?
 Nos sumus heu prauis, qui fas abruptimus, ausis,
 Et summum contra mouimus arma DEVM.
 Cur non ergo polus, celeres resolutus in ignes,
 Dira repentino tela facesque jactit?
 Nosque tenebrosas Orci deturbat in umbras,
 Horridus in prauos ius vbi Tortor habet?
 Parcere sic iræ potuit iustoque furori,
 Qui toties per nos crimine læsus erat?
 Ira sed instabiles abiit diffusa per auras,
 Nec furor e cœli, sed fauor arce venit.
 Ne dubites, oculos huc ad præsepia vertas,
 His caput & nostræ gemma salutis inest.
 Hic dilecta Patris, Soboles Patris vnica, nobis
 Sidereo cæli culmine missa, iacet.

O immensa

O immensa fides ! ingens ô pectoris ardor
 Attingit nemo cuius in orbe gradum !
 Non est quippe suos contra qui pugnet amicos,
 Et sobolem, rupes sit nisi, mater amat.
 Sed DEVS in mundo cunctos transcendit amores,
 Hostibus &, nemo quos amat, ille fauet.
 Rem probat effectu, mutat quia munere pœnas,
 Et dignis tristi clade, ministrat opem.
 Quid melius? cœlum quid majus munere Nati?
 Quid turpi mundus crimine peius habet?
 Mittitur ecce tamen peruersum Natus in orbem,
 Criminis & vacuus crimine gestat onus.
 Quisquis es, & vitæ gaudes contingere portum,
 Huc age nauigii dirige vela tui.
 Nam bona recludunt Christi cunabula fontem,
 Vnde salutiferas vena refundit aquas.
 Et recreat læta mœstos aspergine sensus,
 Tritaque viuifico corda liquore rigat.
 Sapius infomnis nocturnas exigit horas,
 Multaque fers terris tædia, multa mari,
 Solis ab occasu solis contendis in ortum,
 Vt tibi, momento quod rapit hora, pares.
 Cur igitur nolles aures prævertere cursu,
 Hic Puer æternas vt tibi ferret opes?
 Is tibi conciliat patrem, noxasque remittit,
 Et purum statuit criminis ante DEVM.
 Pro tenebris lucem, vitam pro funere reddit,
 Pro styge cœlestes dat tenuisse domos.
 Quis non felices reputet vereque beatos,
 Tam bene consuluit mens quibus æqua DEI?
 Hæc-

Haecenus egregie lacrymis perfudimus ora,
 Et moestas crebro traximus vngue comas.
 Aspera nos fundo quia fors versabat in imo,
 Mortis & afflicto grande premebat onus.
 Esse videbatur nobis nil vilius, omnis
 Noster in obscura nocte latebat honos.
 Sed quid opus multis? ipso nos miserat Orco
 Culpa, nec effugii spes dabat vlla viam.
 Quin Satanas, nobis casus qui fecerat istos,
 Jam veluti gesta re bene latus erat.
 Nos quoties lacrymas dedimus, dedit ille Cachinum,
 Ore preces humili fudimus, ille minas.
 Sed bene conuerso nunc ordine cuncta feruntur,
 Corripuit celerem nostra querela fugam.
 Et cunctas stygios vires effudit in hostes,
 In nostrum tulerant qui prius arma caput.
 Quique minis fuerant tumidi, risuque soluti,
 Jam metus, afflicto anxietasque premit.
 Ergo caput laeti superas tollamus in auras,
 Quod prius inflexum prona trahebat humus.
 Deficiant lacrymae, capiant praecordia plausum,
 Mars cadat, inuictas pax noua portet opes.
 Nunc Satanae tantum curamus murmura, quantum
 Exigui nubem pulueris ira noti.
 O si tentaret vires iterare priores,
 Materiam risus omnibus ille daret.
 Fabula per totum populo narrabere mundum,
 Cum dederis turpem pessime latro fugam.

Suadeo

Suadeo ne redeas, tibi vis & fata parantur,
 Et quamuis moueas arma cruenta, cades.
 Nulla quidem nostris venient tibi vulnera telis,
 Hic, jacet in cunis qui, tibi pestis erit.
 Is te prostratum fuluis extendet arenis,
 Et tua victrici guttura calce teret.
 Dic, age, quas poteris mihi nunc intendere fraudes,
 Me condat forti cum puer iste manu?
 Si quid habes animi, veteres meditare furores,
 Rursus ad ingenium, rursus ad arma redi.
 Tolle meo saltem minimum de vertice crinem,
 Crinibus aut si quid vilius esse potest:
 Nil agis, exerces vanas sine viribus iras,
 Victus es, ac omni tempore victus eris.
 Scilicet hac petra mea spes innixa recumbet,
 Donec in hoc viuus corpore motus erit.
 Nec, licet obscuris me jam mors contegat umbris,
 Ex animo fugiet paruulus iste meo.
 Sed mala quo casu me fors peiore fatigat,
 Huc gressu tanto me propiore feram.
 Quippe nihil veniet lethi mihi certius hora,
 Palma tamen non sit quod tibi parta putes.
 Tempus erit, quo me sub lucem terra reponat,
 Inque beatorum cernar adeste choro.
 Hic reliquos inter Christo me proximus addam,
 Ibo per ætherias quo præeunte domos.
 Tunc veluti coruus rictu delusus hianti
 Stabis, & inuidia te quatiente gemes.
 Læta mihi restat nitidi possessio cœli,
 Te piceismersum Styx retinebit aquis.

Afficient

Afficient nostras modulamina suauiter aures,
 Concinet æterno quæ pia turba DEO.
 Te queruli rauco terrebut murmure fletus,
 Et quocunque feres lumina, planctus erit.
 Me iucunda manent æternæ gaudia lucis,
 Umbra tibi pœnas non abitura feret.
 His abeas: quid enim referam te carmine? non es
 Dignus, vel puncto qui referaris, abi.
 Jam mihi cum Christo res est, cui seruiò, cuius
 Ad cunas hilares duco reduco choros.
 Perque vices gratos modulamur vocibus hymnos,
 Et resonum digitis sollicitamus ebur.
 Nec Citharæ capiunt, vllam nec tibia pacem,
 Sed quodcunque sonis præstat, id omne sonat.
 Interea diri confurgant turbine motus,
 Æquora feruescant fluctibus, aura tonet;
 Instruat aratas in nos Bellona Phalanges,
 Omne fremat, quicquid vi nocuisse volet.
 Cuncta tamen tenui nutu compressa quiescent,
 Si puer vltices exserat ille manus,
 Ecce repentino motu iam cuncta feruntur
 Jam mare terribiles, spirat & aura minas.
 Turca ferox geticis huc pridem tendit ab oris,
 Et quatit armorum pectora nostra metu.
 Exsere nunc fortes igitur, puer optime, vires,
 Quique struant nobis funera, sterne solo.
 Vescimur & donec vitali luminis aura,
 Florida pax nostris fac dominetur agris.
 Sic pia soluamus sacras in carmina voces,
 Nec tuus e nostro corde recedat honos.

In Die St. Stephani Protomartyris.

Dira cruentata victor post funera mortis,
 Jam Christus cœli sede receptus erat,
 Sermo DEI cunctis diffundebatur in oris,
 Veraque converso creuit in orbe fides.
 Indoluit Satanas, & inani feruidus ira,
 Terribiles varia texuit arte minas,
 Et cunctas odii vires effudit in illos,
 In quorum Christi pectore nomen erat.
 Sed nihil effecit, quia suscipit omnia frustra,
 Stultus in inuictum qui capit arma DEVM.
 Ut fera conatus vanos incendia rident,
 Sufficiente minus quæ cohibentur aqua:
 Sic vbi cœpisset Christi doctrina moueri,
 Augmentum, Satana non prohibente, tulit.
 Omnibus ardor erat, studium Doctoribus vnum,
 Vndique collectos multiplicare greges.
 Additur his Stephanus, nuper quem turba crearat,
 Ferret vt aggesto præses in ære vices.
 Is noua diuersis edens miracula signis,
 Est Christus nostræ caussa salutis, ait.
 Fidite ne legi, soli sed fidite Christo,
Lex iram, Christus gaudia pacis habet.
 Quisquis in hoc solo constanti corde quiescit,
 Perpetuas cœli diues habebit opes.
 Lege sed in Mosis vitam quicumque requiret,
 Mandabit Ponti semina stultus aquis.
 Dixerat: Exoritur magno clamore tumultus,
 Et furor in flammis immoderatus abit.

Turba

Turba sacerdotum, cum fit blasphema locutus
 In Mosen, digna morte peribit, ait.
 Nec mora, damnatur, portis expellitur urbis,
 Obrutus & lapidum grandine fata subit.
 Hæc ita dum fiunt, oculos in morte grauatos
 Sustulit, & tales reddidit ore preces:
 Sis, age, sis præsens, & quam tibi reddere cogor,
 O animam quæso suscipe, Christe, meam.
 Nec statuas nostros pœnam crudelis in hostes,
 Nam quid agant, miseros me perimendo latet.
 Finierat, prono terram simul attigit ore,
 Atque suum moriens clausit in orbe diem,
 Quisquis in officio viuus, multumque laboras,
 Quippe nisi Stephanum te nihil esse putes.
 Omnia si facias, lapides in fine reportas,
 Hæc meritis homines præmia ferre solent.
 Non tamen abiicias, recti quod norma requirit,
 Fac tua, de reliquis sit sua cura DEO.
 Præmia si mundus tibi contribuenda negarit,
 Præmia iusta DEO contribuente feres.
 Et licet innocuam cogaris fundere vitam,
 Non tamen a vera fac moueare via.
 Cuius enim caussa vitam, vel cetera perdis,
 Ille tibi decuplo reddere plura potest.

Vitata curiositate cuique propria esse agenda.

Feria III. Natiuitatis, Joann. 21.

Quisquis amat Christum, Christus quas pascere
 iussit,

Pascat oues, hoc est : proprias in munere partes

B

Fidus

Fidus agat, quæ sunt aliis commissa relinquat.
 Si fuerit præco verbi, contingere fasces
 Ne cupiat : contra templi ne tangat habenas,
 Qui premit imperio populos & rostra gubernat.
 Nauta secet fluctus puppi, profcindat aratro
 Rusticus arua, Faber tractet fabrilia, Miles
 Bella gerens, armis venientes terreat hostes.

Quisquis enim sese peregrinis ingerit actis,
 Muneris haud ipsum ratio quæ tangere cogit:
 Omnia perturbat, supremis infima, noctem
 Fulgori, prauis miscet meliora, remota
 Pace serit lites, pro lucro damna reponit.
 Cum vero propriis curas impendere rebus
 Quisque studet, placidoque suam fert pectore fortem:
 Omnia successu ferri meliore videntur.
 Templâ scholæque vigent, floret respublica, ridet
 Pax auro longe melior, lis pulsâ recedit,
 Pœna malos cohibet, seruat defensio rectos.

Proh dolor, inuersus iam fertur in omnibus ordo:
 Pascit oues nemo, CHRISTVS quas pascere iussit,
 Nostra placent aliis, nobis aliena, caballus
 Pinguis arat, taurus phaleras & ephippia gestat:
 Inde tot errores, tot iurgia, totque ruinae,
 Tot scelerum facies surgunt, certamina tanta.
 In terris eadem semper confusio durat,
 Nec miseris vltra pacem sperare relictum.
 O si nos coeli CHRISTVS mox sede reponat,
 Ad quam turbati palmas oculosque leuamus!
 Illic immotas conseruant omnia leges,
 Et pax æterna saluatos fronde coronat.

Vaticini-

*Vaticinium Simeonis de Puero Iesu & Maria
virgine, Dominica post Natiuit. Luc. 2.*

VT solet instantes rerum prædicere casus,
Cui nota virtus fiderum:
Sic noua diuinos cui lux patefecerat ortus,
Simeon futura nunciat,
Quæque recens nato puero, quæ fata Mariæ
Ferenda restent, indicat.
Hoc, ait, offensos puero, fastuque tumentes,
Ruina multos obruet:
Eiusdem contra multi bonitate resurgent,
Ruina quos prostrauerat.
Tela velut metam neruis torquentur ad vnã,
In hunc furor sic omnium
Vertetur: totus CHRISTO contraria mundus
Non erubescet dicere.
Quod fieri Genitrix quando tristissima cernet,
Gemitu sonabit plurimo,
Imo sibi latebras animæ lugentis, acuto
Ferro recludi sentiet.
Cruce ita præ reliquis sanctos plerumque fatigat,
Parcit DEI nec Filio:
Ergo volet quisquis cum CHRISTO viuere, portet
Crucis prius discrimina,
Non quia per risum, sed multa pericula, cæli
Choros ad altos tendimus.

*In die circumcisionis Domini, seu noui anni,
Luc. 2.*

QUæ te Chrîste fides, animi quis motus adegit,
Vt ferres nostræ flebile sortis onus?

Tu longe fordis fueras a labe remotus,
 Lex tamen & iusti te premit ira DEI.
 Hac puer infontem profundus luce cruorem,
 Et pellis saxi cuspide secta cadit.
 Omnia quæ tolerans finem conuertis ad istum,
 Legis vt a nobis dimoueatur onus.
 Lex multo quæ sunt nobis maiora requirit,
 Tu, fuerant igitur quæ facienda, facis.
 Tu placas iram patris, cælumque recludis,
 Et miseris promptam sternis ad astra viam,
 Magna tuo nobis requies de nomine pendet,
 Alite quod cœli contribuente geris.
 Est enim IESVS, mentis qui vulnera sanat,
 Et gaudet populis ferre salutis opes.
 O vtinam nomen se nobis offerat illud,
 Nos vbi postremo languor agone premit!
 Tunc quamuis totus contra nos militet Orcus,
 Omnibus ira tamen viribus orba cadet.

In Die Epiphaniarum, Matth. 2.

THura legens populus feruenti Solis in ortu,
 Viderat insolitam luce micare facem.
 Attonitas cuncti mentes nouitate ferebant,
 Atque sibi vellet stella quid ista, rogant.
 Sed venisse Magi statuunt iam lucis in auras,
 Qui lux & mundi vita futurus erat.
 Mox iter ingressi CHRISTI cunabula quærunt,
 Quæ procul ignota sede tenebat humus.
 Succedunt tandem tectis, Regique reperto
 Prostrati fusâ cum prece dona ferunt.

Dona

Dona ferunt auri massas, thus, vnguiua myrrhæ,
 Inque statu quali sit puer iste docent.
 Quod Rex sit, quod verus homo, quod numine præstet,
 Rex aurum, myrrham vult homo, thura Deus.
 Exemplo nobis præeunt, nam quærere Christum,
 Et dotes illi nos quoque ferre decet.
 Tunc auri cumulos ferimus, cum dogmata pura
 Sinceramque sedet mente tenere fidem.
 Myrrha crucem signat, quæ quamuis dura videtur,
 Spes tamen in mediis est retinenda malis.
 Cum prece continua sedem pulsamus Olympi,
 Nec dubio trahimur pectore, thura damus.
 Sit tibi Christe fides, sit nostra precatio curæ,
 Et crucis intrepidi fac toleremus onus.
 Nam tua suppeditat si nobis gratia vires,
 Visa carere prius robore, robur habent.
*Christus amissus in tempore reperitur, Luc. 2.
 Domin. 1. p. Epiphan.*

STirpe quod ex hominum nemo sine crimine viuat,
 Sed labi quemuis posse, Maria docet.
 Nam quamuis sanctos omnes sanctissima vincat,
 Est tamen in natum segnior illa suum.
 Proh dolor! amittit, lati fiducia mundi
 Atque salus hominum quem penes omnis erat.
 Omnibus ergo viis animo turbata vagatur,
 Corda quatit palmis, vnguibus ora fecat.
 Tertia lux radiis nigras disiecerat umbras,
 Illacrimans templi tecta gemensque petit.
 Hic puerum medio Procerum videt agmine cingi,
 Sacra quibus fuerat voluere scripta labor.

Iam doctis faciles sermonibus applicat aures,
 Verba per alternas iam mouet ipse vices.
 Duxit enim melius summi mandata parentis,
 Quam matris, fuerant quæ leuiora, sequi.
 Si quem forte queunt aliena pericula cautum
 Reddere, ne CHRISTVM cautio perdat erit.
 Attamen ex animo lapsus si forte recedat,
 Tempa repentino sunt adeunda gradu.
 Omnibus hic vltro sese quærentibus offert,
 Hic docet, & nostros percipit aure sonos.

*Christus conuiuia nuptialis in Cana Galilææ,
 Ioann. 2.*

Domin. 2. p. Epiphan.

AD thalami tædas Christus conuiuia vocatur,
 Ad thalami tædas ille vocatus adest.
 Et probat effectū, casti quod vincula lecti,
 Ardentesque pio diligit igne faces.
 Ecce sed in medio vinum defecerat actu,
 Et nemo, fuerant quæ facienda, videt.
 Res igitur CHRISTI tandem perfertur ad aures,
 Tardior auxilio visus at ille fuit.
 Tempestiua tamen cum iam succederet hora,
 Vina recens haustas in noua mutat aquas.
 Hic tua res agitur, primos qui colligis ignes,
 Appetis & casti fœdera, sponse, thori.
 Principio gaudere soles, gestare coronam,
 Cum sponsa lætis cor recreare sonis;
 Ast vbi iam tuleris insueto vincula collo,
 Semper erunt duræ, quas patiēre, vices.

In

In primis rerum tibi copia subtrahet vsum,
 Sapius & vino deficiente gemes.
 Sed tua fac Christi veniat vox missa sub aures,
 Illius est miseros prompta iuuare manus.
 Is tibi pro lymphâ iucundi munera vini,
 Gaudia pro luctu non peritura dabit.
 Sæpe quidem tardo votis respondet, at illa
 Non tamen inuentos prorsus abire finit.
 Sed cum legitimam produci conspicit horam,
 Solut in auxilium protinus ille manum.

*Res petendæ duplices duplici modo petun-
 tur, Matth. 8.*

Domin. 3. p. Epiphan.

LEpræ cui scabie miseros infecerat artus,
 Orandum quamam sit ratione, docet,
 Ille petens, cladem depelli corporis, inquit:
 Me, si vis, mundum reddere, CHRISTE, potes.
 Tu quoque, cuius opem præsens hæc vita requirit,
 Crede, sed arbitrio subiice vota DEI.
 Si volet is, poteritque tibi res esse saluti,
 Pars desiderii non cadet vlla tui.
 Si fueris vero tibi perniciosâ precatus,
 Non optata quidem, sed meliora feres.
 Porro sunt dotes, animæ quæ commoda spectant,
 Hæ tali nolunt conditione peti.
 Semper in his Domini constat propensâ voluntas,
 Et pia deposcunt quod sibi corda ferunt.
 Vult immota tamen votis fiducia iungi,
 Hac etenim sola stantque valentque preces.

Innumeras quamuis infes orando per horas,
 Absque fide, vanum vox tua murmur erit.
 Quod manus est homini donum qua fuscipit, illud
 Est precibus Christi sanguine nixa fides.
 Hanc sic forte manum tibi fors inuisa recidat,
 De Christi meritis spes tibi tota cadet.

De Conuerfione Pauli, Actor. 9.

SAulus ingentem tumidus furorem
 Spirat, minisque fulminat.
 Ceu Lupus stragem meditatur agnis,
 Iraque fervet horrida:
 Ille sic mentis furibundus æstu,
 Christum professis imminet.
 Vim parat, bellum crepat, arma pofcit,
 Diros minatur carceres.
 Sed DEVS tantos odii tumultus,
 Minasque fecit irritas.
 Namque cum Miles peteret Damascum,
 Lucis nitore cingitur,
 Horrido cælum fremitu remugit,
 Fragore tellus infonat.
 Ecce mox virtus animo recedit,
 Formido pectus occupat,
 Luminum visu spoliantur orbes,
 Caput tenebris mergitur,
 Quique se dictis tumidum ferebat,
 Soli recumbit puluere.

Post

Post vbi vires animo recurrunt,
 Vifusque cæco redditur:
 Dat fidem Christo, reparata cuius
 Letho falus credentibus.
 Imo radices ferit ipse verbi,
 Hostis prius quas oderat.
 Sic DEVS cunctos vtinam tyrannos
 Fortiprehendat dextera,
 Terreat, sternat, retrahat, repellat,
 Flectat, premat, coërceat!
 Vt minas tandem domiti remittant,
 Christoque post inferuiant.
 Calce nam frustra stimulum fatigat,
 Contra DEVM qui militat.

Mundi & æquoris turbati collatio, ad nauiculam Christi accommodata, Matth. 8.

Domin. 4. p. Epiphan.

Quæso quid est mundus? Turbatum fluctibus
 æquor,
 Exigua per quod nos trabe cymba vehit.
 Hic nihil est, quod non tristi nos terreat ira,
 Aura tonat, cœlum fulminat, vnda sonat.
 Rex erebi diros contra nos excitat hostes,
 Omnes in nostrum qui caput arma ferunt.
 Nos miseri pauido testamur corde timorem,
 Et flentes crebra tendimus ora manu.
 Nam licet in cunctas vertamus lumina partes,
 Ferre tamen nemo velle videtur opem.

B s

Imo

Imo falus nobis ex quo pendere solebat,
 Heu ! noſtram CHRISTVS deferit ipſe ratem,
 Scilicet hoc ipſo ſternit ſe tempore ſomno,
 Fas erat ad noſtras quo vigilare preces.
 Nil igitur nobis vltra ſperare relictum,
 Quam ſubito diræ mortis in ima trahi.
 Si duxiſſe tamen fatiſ eſt, bone Chriſte, quietem,
 Surge, nec a nobis longius aufer opem.
 Hoſtiles cohibe fremitus fatique procellas,
 Et ſine tranquillos ſpiret vt aura dies.
 Si vero duras votis obſtruxeris aures,
 Noſtra quid efficiet cura laborque? nihil.

In Feſto Purificationis Mariæ, Luc. 2.

PAſſa quæ nunquam fuerat maritum,
 Editum nuper Genitrix puellum,
 Gentis ad morem, Domino ſacrata,
 Siftit in æde.

Hoſtias aris pariter reponit,
 Ferre quas ſortis ratio ſinebat,
 Scilicet binas, tumido carentes
 Felle, columbas.

Præbet Exemplum reliquis, benigna
 Sors quibus prolem gremio reponit:
 Fas enim cunctis, Domino tenellos
 Siftere natos.

Sed DEO ſifti ſoboles putatur,
 Cum rudem flectunt monitis parentes,
 Inque diuinas patiuntur illam
 Creſcere laudes.

Inter

Interest facris Simeon, & vnus
Tollit infantem toties petitum,
Et DEO grates peragens resoluit

Talibus ora:

Nunc mihi cum sit puer ille visus,
Causa qui nobis & origo vitæ:
Opto dissolui, placidoque fine

Claudere vitam.

Ille Saluator veteres repurgat
Criminum sordes, Satanæ furorem
Comprimit, mortem iaculis & arcu

Fortiter orbat.

Ille solatur miseros, medelam
Sauciis confert animis, iacentes
Erigit, cœli patria carentes

Ducit in aulam.

Ille non vni populo paratus,
Gentibus lucis radios ministrat,
Ifaci charæ soboli perennem

Fundit honorem.

Quisquis in Christi meritis quiescit,
Et necem, sperans meliora, vincit,
Huius e mundi Lacrymis ouanti

Corde recedit.

Lolium segeti mixtum, Matth. 13.

Domin. 5. p. Epiphan.

VT lolium segeti lætis miscetur in agris,
Et passim celsa flore per arua viret:

Sic

Sic cum gente sacra miscetur turba malorum,
 Et semper lætæ gaudia fortis habet.
 Afficit exitio lolii vicina fruges,
 Afficit & damno turba maligna pios.
 Non patitur Dominus lolii virgulta reuelli,
 Crescere sed messis tempus adusque finit.
 Sic neque momento prauos DEVS eruit vno,
 Sed mixtos patitur cœtibus esse bonis.
 Dignatur spacio miseros peccata dolere,
 Inque viam possint quo reuocare gradum.
 Mox vbi maturis flauescunt messibus agri,
 In cineres lolii germen ab igne cadet.
 Vltima iudicii cum lux produxerit horam,
 Impius inferni missus in ima ruet.
 Triticeæ messes condentur in horrea, calo
 Exceptus, fuerat spes cui Numen, aget.

EPIGRAMMA.

Quisquis es, ad gladium palmas aduertere noli,
 Est tibi si Christi pascere munus oues.
 Colla magistratus ferro scelerata recidit,
 Impia tu verbis argue corda, fat est.

Vita æterna datur Gratis non ex merito.

Dominica Septuagesima, Matth. 20.

NON æterna salus nostra virtute paratur,
 A summo gratis sed datur illa DEO.
 Quid iactas igitur multis, Iudæe, labores,
 Vineam te CHRISTI quos operante tulit?

Quid

Quid pondus longi memoras æstumque diei?
 Nil agis, incassum murmura, stulte, moues.
 Qui fuit extrema lucis conductus in hora,
 Præmia nequaquam te leuiora feret.
 Vltimus & primus nullo discrimine distant,
 Credat vterque DEO si modo, saluus erit.
 Vera fides operum caput est, si deficit illa,
 Amplius in pretio non reputatur opus.
 Sed veluti corpus vita sine mortua res est,
 Absque fide mortis sic opus instar habet.
 Si mens est igitur rerum placuisse parenti,
 Corde tibi radios fac ferat orta fides.
 Crede, tibi CHRISTI merito peccata remitti,
 Quodque sit illius morte relata salus,
 Et factis, lucem fidei quæ sponte sequuntur,
 Proximus exspectet, quem labor vrget, opem.
 His mouet in paucis totus se cardo salutis,
 Possumus absque fide nec placuisse DEO.
 Fallitur, & tandem continget Tartara, factis
 Ex propriis cæli qui sibi spondet opes.

Agricultura cælestis, Dominica Sexagesima, Luc. 8.

EST DEVS agricolæ similis, nam iugera campi
 Et quibus hæc spargi semina curet, habet.
 Iugera sunt hominum mentes, sunt semina verbi
 Dogmata, quæ CHRISTVS protulit ipse polo.
 Sed Dominum messis prouentu ludit inani,
 Nec bona, quæ debet reddere, reddit ager.
Semina

Semina iam volucres, iam vis asperrima faxi,
 Iam pungens rigida cuspide spina necat.
 Pars hominum stygio prædoni claustra relaxat,
 Et finit ex imo semina corde rapi.
 Pars ad fortunæ nutum se flectit, & illa
 Stante, fidem iactat, sed fugiente, negat.
 Sunt etiam, victus nimium quos cura fatigat,
 Quosque voluptatum turpiter vrget amor.
 Omnis in his frustra tentatur cura laboris,
 Radices sparsum nec bene semen agit.
 Conseruat fundo tantum pars quarta vigorem,
 Et lætas multa fruge ministrat opes.
 Ex hominum numero Numen pars maxima spernit,
 Exiguus CHRISTI nomina cœtus amat.
 Interit illa tamen sterili, ceu gramen, in agro,
 Prodigus hic messis fenora semper habet.

Dominica Esto Mibi, Lucæ. 18.

NON dolus hostilis, nec vis te, CHRISTE, coëgit
 Cælorum Domino non toleranda pati.
 Cuncta vides, quare nequeunt tibi retia poni,
 Es DEVS, & mundi robore maius habes.
 Te pia mansueti mouit clementia cordis,
 In nos fraternus te superauit amor.
 Inque fuit fatis, ligno suspensus ab alto
 Immeritæ casus vt paterere necis.
 Propterea sæuis vltro te gentibus offers,
 Duraque fers capta vincula sponte manu.
 Excipis innumeras generoso corpore plagas,
 Innocuo duras excipis ore manus.

Discipu-

Discipulos horum monitos prius esse volebas,
 Hæc ne quis temere forte putaret agi.
 Sed mentes horum nubes obduxerat umbra,
 Nec capere intenti rem potuere tui.
 Sic etiam nostri torpent caligine sensus,
 Lumina nec cordis cæca videnda vident.
 Quare cum cæco, lucis qui dona petebat,
 CHRISTE, tuam magna voce rogamus opem.
 O istam nostris e sensibus eice noctem,
 Quique micet claro lumine, redde diem.
 Mentibus haud vllò nostris fac excidat ævo,
 Sint bona vulneribus quanta parata tuis.
 Sic tibi cum cæco reddemus carmina laudum,
 Qui laudes dignas carmine solus habes.

*Adiaboli insidiis & tentationibus cauendum,
 Matth. 4.*

Dominica Inuocauit.

Qui pius est, Christumque fide constante fatetur,
 Corde ferat stygio semper ab hoste merum,
 Is quia præ reliquis fidei confortibus instat,
 Ambit & hos, pauidas ceu lupus ambit oues.
 Et licet innumeras tentandi calleat artes,
 Vsurpat potius tres tamen ille modos.
 Aut famis attonitas vexat formidine mentes,
 Et dubitare DEI de bonitate iubet;
 Aut ventosa leui tendit præcordia fastu,
 Atque peregrinæ fortis ad ausâ trahit;
 Aut promittit opes & latum regna per orbem,
 Monstra, DEI spreto numine, si quis amet.

Si

Si non erubuit CHRISTO prætere fraudes,
 Nec quisquam nostro de grege tutus erit.
 Sit nobis igitur propellere cura soporem,
 Ne lupo in casses nos trahat iste suos.
 Haud dubitent animi : quamuis natura reclamet,
 Vult tamen atque potest nos aluisse DEVS.
 Nec quisquam sese plus æquo tollat in altum,
 Nec quod erit stultum tangere, tangat opus.
 Nemo DEVM regnis mundi postponat & auro,
 Cælestes potius mens sibi quærat opes.
 His nisi quem monitis instructum viderit hostis,
 Quam rapiat prædam dente cruentus habet.

*Mulier Cananæa, Matth. 15.
 Dominica Reminiscere.*

VEra fides, CHRISTI meritis quæ nixa quiescit,
 Inflecti, rupis, quæ nequit, instar habet.
 Ventorum fremitus rupes contemnit & vndas,
 Fortunæ ridet fulmina vera fides.
 Testis erit veri mater Cananæa puellæ,
 Quæ Satana furias excruciante tulit.
 Illa sequens celeri CHRISTI vestigia gressu,
 Fer mihi, nate DEI, fer mihi, dixit opem.
 Sed cui mos fuerat, tristes admittere voces,
 Hic clausa fusas reppulit aure preces.
 Imo velut telis miseræ præcordia pulsât,
 Nec patris officium ceu prius, hostis agit.
 Non ovis es, nostris ducens e sepibus ortum,
 Es canis infami de grege, dixit, abi.

Sed

Sed quo clamantem vehementius ille repellit,
 Intendit querulas hoc magis illa preces.
 Nec prius absistit, gemitu quam supplice vincat,
 Et CHRISTVM mœsto, quo velit, ore trahat.
 Spem contra fuit hoc, certam sperare salutem,
 Et superare fide non dubitante DEVM.
 Huc animum vertas, fati qui mole teneris,
 Funde preces, CHRISTO fide, rogata feres.

*Fortior fortem vincit, Christus Diabolum,
 Lucæ 11.*

Dominica Oculi.

Magna quidem Satanæ vis est & magna potestas,
 Sed maiora DEI roborata Natus habet.
 Occupat is nostras vna cum corpore mentes,
 Maturat CHRISTO sed veniente fugam.
 Ille parat nostris & necit vincula linguis,
 Vincula per CHRISTVM sed resoluta cadunt.
 Ille datis surdas occludit vocibus aures,
 Per CHRISTVM surdus sed bibit aure sonos.
O nimium nostro nos Seruatore beatos,
 Vincere qui forcem fortior ipse potest,
 Huius ad obsequium, quæ sint facienda, requiris?
 Militiæ socium te iubet esse suæ.
 Propterea validas ad pugnam concipe vires,
 Fortiter & stygii tela repelle ducis:
 Ardua nam quamuis pro nobis prælia miscet,
 Securos minime nos tamen esse decet.
 Næ tibi perpetuas parient certamina lites,
 Si dederis Nato vota fidemque DEI.

C

Nec

Nec semel hostili fatis est concurrere pugna,
 Excubias, si vis vincere, semper agas.
 Ad tempus quamuis Satanas quandoque recedat,
 Occultum reuocat mox tamen ille gradum.
 Vix fatis hic præstat, vigilat qui semper in armis,
 Tu quid, si fueris desidiosus, ages?

ORA, LABORA, SPERA.

Dominica Latere, Ioann. 6.

BRuma fugit, placidi ridet clementia Veris,
 Terra sinum pandit glacie niuibusque remotis,
 Cynthius in florem languentes euocat herbas.
 Nunc labor agricolis surgit, bos fessus aratro
 Ingemit, & longis conduntur semina sulcis.
 Hæc equidem fieri ratio vulgata requirit;
 Sed DEVS arcanis nisi viribus imbuit agros,
 Irritus in vanas omnis labor evolat auras.
 Ille solum potat pluuiis, granisque vigorem
 Suggestit, & longo disponens ordine culmos,
 Multiplici grauidas frumento ditat aristas.
 Hinc alimenta petunt homines, & cetera quotquot
 Sparfa per immensas habitant animalia terras.
 Hoc agnosce, DEO qui proximus esse laboras,
 Et tibi defuerit nullo quod tempore victus,
 Quod neque nunc desit, corpus quod veste tegatur,
 Numinis id tribuas meritis: sine Numine vanum
 Omne putes, propriis tibi quod promittis ab actis.
 Non tamen idcirco tibi desidis otia vitæ
 Præcipio, vitis recludunt otia fontem,
 Otia prosternunt animos viresque resoluunt.

Fas

Fas tibi non segni studio tractare labores,
 Numen & impositi quos muneris exigit ordo,
 Si tamen euentus feliciter acta secundet,
 Non tibi, sed superum Regi, laus tota feratur.
 Accipe rem breuiter: primum prece supplice poscas
 Numen in auxilium, sit cura deinde labores
 Officii tentare tui, quod restat, agendum
 Trade DEO, lætum contingent omnia finem.

In Festo Adnuntiationis Mariæ,

Luce 1.

HÆc dies, hæc est, hominum Re-
 demtor

Sede qua cæli veniens ab alta,

Condidit sese tenero pudicæ

Virginis aluo.

Præter & caussas feriemque rerum

Induit nostram sine labe carnem,

Vt lucis culpa phlegethonte mersos

Redderet astris.

Nam DEVS nostræ nisi membra carnis

Fœderis nexu sibi copulasset,

Nos adhuc dirus stygiis teneret

Hœstis in vmbris.

Non creaturis inerat facultas

Tanta, quæ possent abolere mortem,

Atque feruentem tolerare sæui

Numinis iram.

C 2

Ergo

Ergo diuini generis propago
 Poscitur, quæ se mediam reponat
 Inter humanum genus, atque regem
 Inter olympi.

CHRISTVS admiffi sceleris reatum
 Expians, placat precibus Parentem,
 Et prius claufum vitiis recludit
 Sanguine cælum.

Angelus iuffu Gabriel Tonantis,
 Virginem, cælo veniens, falutat,
 Et vices partus teneræque prolis
 Nunciat ortum.

Illa turbatur nouitate primum,
 Sed fide motus dubios repellens
 In DEI verbo nihil hæfitante
 Corde quiefcit.

O dies facro celebranda cultu,
 Quam Parens rerum miseris creauit,
 Et fui cladem populi benigna
 Sorte leuauit.

O dies facro celebranda cultu,
 Qua falus lætum reparauit ortum
 Morsque per femen toties petitum
 Pulfa recessit.

O dies facro celebranda cultu,
 Ille qua lati Moderator orbis
 Et potens rerum fragiles Creator
 Induit artus.

Laudet

Laudet æternum pia turba Patrem,
 Laudet æternum pia turba Natum
 Spiritum laudet pia turba Sanctum
 Omne per æuum.

Iudei in CHRISTVM lapides tollunt.

Ioann. 8.

Dominica Iudica.

HIC CHRISTVS hospes impios
 Verbis refutat asperis,
 Vocatque natos dæmonis,
 Verum DEVM qui nesciant.

Contra sui prælustria
 Verbi sonat præconia,
 Illudque mortis asserit
 Nos auocare vinculis.

Me quisquis, inquit, audiet
 Vitæque credet principem,
 Cœli receptus atriis
 Æuum perenne transiget.

Mox ira Iudæos capit,
 Vrit, fatigat, excoquit,
 Nec erubescunt impias
 In saxa dextras soluere.

Sed fata CHRISTVS vltima
 Sibi parari sentiens,
 Vitat furoris impetum,
 Templique cedit limine.

C 3

Quis-

Quisquis piis in cœtibus
 Vices docendi sustinet,
 Hoc curet, auditoribus
 Vt sana tradat dogmata.
 Constanter his inhæreat,
 Nec se finat flecti minis,
 Nec gratiis, nec præmiis,
 Recti vias vt deserat.
 Quod si tyranni sæuiant,
 Manusque faxis instruant;
 Non vi repugnet, pessimis
 Cedat magis conatibus.
 Tradat DEO negotium,
 Vindex suo qui tempore
 Rabie feros atrocibus
 Pœnis tyrannos obruet.
 Sed recreabit gaudiis,
 Quotcunque seruantes fidem
 Bonamque conscientiam
 Sub Rege CHRISTO militant.

*Christus triumphator & Dux pacis, Domi-
 nica Palmarum, Matth. 21.*

CUr soboles Hebri CHRISTO tulit obuia palmas,
 Solymam cum tangeret urbem?
 Scilicet hostili nequeat quod robore vinci,
 Stygias & rideat iras.

Palma

Palma superposita quamvis sub mole prematur,
 Tamen altius exit in auras.
 Sic quamvis CHRISTVM labes cum morte fatigat;
 Vires tamen ille refumit.
 Et tandem fatis casuque solutus ab omni,
 Manifesta luce triumphat.
 Imo domat cunctos bello vinclisque coërcet,
 Quotquot prius arma mouebant.
 Cur tamen & ramos populus substernit oliuæ?
 Pacem designat oliua.
 CHRISTVS enim pacis Dux est, & lite remota
 Cælestes temperat iras.
 Cordaque solatur verbo, contraria verbo
 Tulerant quibus ausa pauorem.
 Quis vestes igitur CHRISTO substernere, cunctas
 Quis opes impendere nollet
 Principis ad tanti laudes? quo Numine major
 Nemo, nec fortibus ausis?
 CHRISTE tibi merito laudem perfoluimus omnes,
 Te voce sub astra leuamus:
 Nam sine te meritisque tuis Dux optime, nobis
 Vanum sperare salutem.

Lamentatio de Morte Christi.

IAm video quantis hominum stet cladibus error,
 Quamque sit offensi res grauis ira DEL.
 Quando quidem cæli Dominus rerumque Creator
 Fata sub indigno funere tanta ferat.
 Si quis adhuc superes, lacrymæ quem tangere possunt,
 Huc age, tincta piis fletibus ora feras.

Ecce DEI Natus, sancti Mens vnica Patris,
 Flebile fatali de trabe pendet onus.
 Adspice crudeli traiectum cuspide pectus,
 Ecce pedes, lasas ictibus, ecce manus.
 Impia pendentes conuulsit dextera crines,
 Tunsaque multiplici verberare labra tument.
 Flebilis adfecit moestos angustia vultus,
 Lumina mors densa nocte gravata premit.
 Terga cruentato liuent attrita flagello
 Sanguis & e membris omnibus vber abit.
 Quid potuit spinis reperiri atrocius istis,
 Innocuum video quas penetrasse caput?
 Quid quod in immensos pandantur brachia tractus,
 Ossaque consuetis sint quod abacta locis?
 Vel numeris posses cunctos distinguere neruos:
 Hæc adeo rabies immoderata fuit.
 Nescio, quo potius prognatum sanguine dicam,
 Sic potuit Natum qui violare DEI.
 An precor est hominis, tantos traxisse furores?
 Vix opus indomitæ tigridis illud erat.
 O caput istius sceleris quicumque fuisti,
 Non homo, siluestres te genuere lupi.
 Te furia stygius enutriuere sub antris,
 Inque nefas digitos erudiere tuos.
 Vincere sic animos miror potuisse Parentem,
 Et sobolis curam non habuisse suæ.
 Miror, in vltices quod non furrexerit iras,
 Totius & flammis soluerit orbis opus.
 Desuper effracto cur missa tonitrua cælo,
 Perdere sacrilegas non potuere manus?

Cur

Cur mare, cur tellus, cali cur sidera, vestro
 Ferre Creatori non potuistis opem?
 O quoties nulla dixit se labe teneri,
 Seque fero culpam præter ab hoste premi,
 O quantos gemitus, quoties suspiria misit,
 Opprobrium sese vermiculumque vocans.
 Qui tamen affectu te dignaretur amico,
 Nate DEI, regum maxime, nemo fuit.
 Tolle, cohors omnis per compita, tolle, sonabat,
 Et meritum toties funera, dede neci.
 Illico iudicii capitis damnatus ad vnam,
 Excipis hostiles in tua fata manus.
 Languidus exhaustis per turbam viribus ibas,
 Armato circum milite cinctus eras.
 Ex humeris vasti pendebant robora ligni.
 Nectebant sanctas vincula dura manus.
 Cuspilibus rigidæ cingebant tempora spinæ,
 Innumero plenum vulnere corpus erat.
 Denique latrones inter suspensus iniquos,
 Pro dolor, indigno funere mersus obis.
 Hic tibi, qui pluuias & flumina cuncta creasti,
 Exiguus puræ defuit haustus aquæ.
 Qui fueras vesci Diuino nectare dignus,
 Iussus es impuro felle leuare fitim.
 Quam tibi sunt atro concreti sanguine crines,
 Nec decus in vultu, nec vigor ore nitet.
 Labra tument colaphis, facies madet illita sputo,
 Verbere diuinum læsit arundo caput.
 Omnia funestæ referunt vestigia mortis,
 Omnia letiferi signa doloris habent.

Hæne manus, olim quas imposuisse solebat,
 Quando tulit vitam mortuus, æger opem?
 Hine pedes, mulier lacrymis quos ista rigabat,
 Quam graue delicti mole premebat onus?
 Quos eadem sparsis fertur siccasse capillis,
 Teque Redemptorem testificata fuit?
 Hos furor est ausus duris pertundere clavis,
 Quid scelus est, si non hoc scelus esse potest?
 Tune grauem spinis debebas ferre coronam?
 Tene pati iustum verbera, CHRISTE, fuit?
 Cumque sitis lentas affligeret arida fauces,
 Dignus amaritiam fumere fellis eras?
 Dignior ipse fui, me, me qui turpiter egi,
 Hos casus iustum sustinuisse foret.
 Tu meritas insons alieno crimine pœnas,
 Tu, fuerant nobis quæ toleranda, luis.
 Meque tenebrarum vinculis orcoque solutum,
 Lucida cælorum templa videre iubes.
 Iustitiæ tegmen nudo vitamque perempto,
 Lætitia tristi das mihi largus opes.
 Quid tibi, quid quæso, dulcissime Christe, rependam,
 Indignum tanto me quod amore bees?
 Quippe licet rutilo fluere mihi regna metallo,
 Par meritis possem non tamen esse tuis.
 Argentum rides, cum gemmis respicis aurum,
 Officium quod mens grata ministrat, amas.
 Si qua meis igitur virtus latet abdita fibris,
 Si vigor ingenii, si mihi lumen inest:
 Scilicet omne tuas laudes id, CHRISTE, sonabit,
 Tuque mihi, donec vixero, carmen eris.

Quicquid

Quicquid ago, quicquid dico, quodcunque voluto
 Mente, voluntati seruiet omne tuæ.
 Imo post mortem vitæ reuocatus in auras,
 Lætus in angelicis te celebrabo choris.
 Tu modo præfenti miserum me Numine ducas,
 In scelerum ne me distrahat error iter.
 Et cum iam cæli confederis æthere Iudex,
 Fac dextræ videar pars quotacunque tuæ.
 Meque poli tecum niti patiare per auras,
 Inque beatorum sede tenere locum.
 Illic perpetuis intendam carmina neruis,
 Et vates, soli qui tibi cantet, ero.

Latro in cruce ad Christum.

HOrror & anxietas me terret & ira Tonantis,
 Frigida mors oculos ambulat ante meos:
 At Tu quæso mei, dulcissime CHRISTE, memento,
 Veneris in regni quando theatra Tui.

Christus latroni respondet.

NE diffide, licet pœnæ te culpa fatiget,
 Terreat & mentem mens furiosa tuam.
 Hac mecum sedem Paradisi luce videbis,
 Te trahit e manibus nulla rapina meis.

Auctor ad Christum.

CUm latrone loco me culpa reponit eodem,
 Tolle sed errores, optime CHRISTE, meos,
 Meque resurgentem Paradisi transfer in hortum,
 Vt fruam adspectus semper honore Tui.

SACRORVM CARMINVM

Liber Secundus.

De redemptione generis humani.

LInquite, mortales, vitæ delicta prioris,
 Et pia nunc tandem corda probate DEO.
 Tempus enim rediit, ligno quo CHRISTVS in alto
 Tristia pro mundi fata salute tulit.
 Illius innumero tunc læsum vulnere corpus,
 Et facies omni parte cruenta fuit.
 Vos igitur quorum tangunt cælestia mentes,
 Conueniens mecum fuscipiatis opus.
 Ibimus in lacrymas, soluemus & ora querelis,
 Culpa DEVM quod nos fecerit ante reos.
 Et simul e CHRISTI repetemus funere vitam,
 Vtilis est nobis res ea, grata DEO.
 Progenies hominum, misero iam perdita lapsu,
 Mancipium stygii facta latronis erat.
 Carceris in fundo vinclis adstricta iacebat,
 Ardentique dabat membra cremanda foco.
 Innumera circum pestes atque horrida ditis
 Monstra grauem miseris exacuere metum.
 Ante volant oculos sceleratæ crimina culpæ,
 Et feruens rapidis ignibus ira DEI,

Insultat

Insultat captis fatanas, mors noxia tundit
 Viscera, tiphone flagra crucemque mouet:
 Cæca frequentato resonabant tartara planctu,
 Inter & afflictos nil nisi fletus erat:
 Non fuit æthereas vnquam remeare sub auras,
 Vlla nec e stygio spes abiisse lacu.
 Tum iubet in cœtum cælestes ire cohortes,
 Omne solo qui Rex ius habet, omne polo.
 Seque locans folio gemmis auroque nitenti,
 Verba per alternas dat recipitque vices.
 Quæritur, offensi placata Numinis ira,
 Res hominum lapsas qui reparare queat,
 Quique luens scelerum pœnas soluensque reatum
 Sanguinis effuso victima rore cadat?
 Iustitiæ primo visum legisque rigori,
 Delicti pœnas autor vt ipse ferat.
 Et nisi se propriis exsoluat viribus orco,
 Perpetuo pœnas vstus in igne luat.
 Traxerat ingentem virtus sed nostra ruinam,
 Prorsus homo nudus factus, & æger erat.
 Perdere se poterat, sed non reparare salutem,
 Vindictam sævi nec tolerare DEI.
 Agminis angelici Nemesis post exigit vnum,
 Qui forsân nostras posset obire vices.
 Sed licet hi summo virtutum robore præsent,
 Vnus & innumeris fortior esse queat;
 Non tamen humanas poterant auertere clades:
Res adeo grauis est vindicis ira DEI.
 Diua, cui veri dedit obseruantia nomen,
 Sensâ DEI rupis more tenentur, ait.

Nam

Nam semel in trino quæ sunt decreta senatu,
 Irrita conatu reddere nemo potest.
 Flamma vorax DEVS est, & mentes destruit omnes,
 In scelus abiecta quæ pietate ruunt.
 Sed quibus est ratio factorum congrua legi,
 His vitæ spondet non pereuntis opes.
 Ergo quis aligeros furor est inuoluere pœnis,
 Nulla quibus vitæ culpa nocentis inest?
 Humanum, fateor, non est reparare salutem,
 Non tamen est veri ius violare fidem.
 Perdere nam rectos & iniquos soluere pœnis,
 Veracem contra pugnat vtrumque DEVM.
 Nemo repertores scelerum subducatur inultos,
 Stant bona pacta bonis fata, maligna malis.
 Hanc contra dicis Clementia talibus infit:
 Ergo DEVM rupem tu reputare voles?
 Quem neque commoueant gemitus aut vota precan-
 Parcius o tales exprime, Diua, sonos. (tum?)
 Sit licet ignis edax, fontes & damnet ad orcum,
 Cor tamen & blandi sensa parentis habet.
 Tardus & inuitus iustam confurgit ad iram.
 Et quoties vindex cogitur esse, dolet.
 Qui scelus agnoscit plorans veniamque requirit,
 Excipit hunc vltro cura favorque DEI.
 Non tamen idcirco veri decreta, fatiscunt,
 Sed retinent potius consolidata fidem.
 Nam neque veracem statuit iustique tenacem,
 Clementem miseris qui negat esse DEVM.
 Sit modo, qui pœnas humano corpore soluat,
 Spes homini quid, quod proderit omne, dabit.
 Mox

Mox rapit in partes dubium sententia vulgus,
 Et toto discors agmine murmur erat.
 In medium multi referebant multa, reclusit
 Nemo tamen lapsis ad meliora viam.
 Adstabat tandem tristis Miseratio vultu,
 Et dabat in mœstos pectus & ora sonos.
 Languida pulsabat crebris præcordia palmis,
 Ungue fatigabat dilaniante comas.
 Sic hominem sedes missum phlegethontis ad imas,
 Qui factus, cæli cultor, vt esset, erat?
 Nec prodesse, polo vitæ quod semina ducat,
 Veraque laudati sit quod imago DEI?
 O cladem noxamque grauem tristemque ruinam!
 O mala non vllis æquiparanda malis!
 Vtilius fuerat, nunquam venisse sub auras,
 Quam stygis in tristi sede tenere locum.
 Semper vbi satanas captos exercet in vmbriis,
 In lucem patitur nec reuocare gradum.
 Pro dolor, effugii nusquam spes vlla resulget,
 Ferre polus miseris terra recusat opem.
 Inde tot auditi gemitus, tot fusa per auras
 Vota leues, passim tot sonuere preces.
 Dicite cælicolæ, quis nunc disperget in orbem
 Digna cani digno carmine facta DEI?
 Quis Diuis olim mixtus gentique bearæ,
 Coelorum ducet templa per alta gradum?
 Quis dabit æternas hymnis in secula voces,
 Numen & excelso laudis honore colet?
 Fas erat ardentes certe compescere motus,
 Perpetuam pœnis nec statuisse moram.

Res

Res nimis exactum trutina qui pensat ad vnguem,
 Ille sibi damnum sapius ipse tulit.
 Inque gradu summo ius est iniuria summa,
 Et furor erumpens limite crimen habet.
 Sed DEVS est, cuius numerum sapientia vincit,
 Inueniet fatis, cum volet ille, viam.
 Si vero tenues hæc irrita fundo per auras,
 Vlla nec ad veniam corda mouere queo;
 Tu tamen e nostro nequaquam corde recedes,
 O homo, ploratus tu mihi semper eris.
 Damna tui casus, quæ nulla resarciat atas,
 Donec ero, gemitu non abeunte querar.
 Chare DEO quondam, nunc imo clausæ barathro,
 Nec mihi post vnquam conspiciende, vale.
 Sic ait, & lacrymis animi testata dolorem,
 Inflexit querulis atria tota sonis.
 Tunc magis attenta Natus rem mente volutans,
 Mortales nostrum sunt tamen, inquit, opus.
 In quo resplendet nostræ virtutis imago,
 Et fouet æthereas mens radiata faces.
 Ergo, quod est nostrum, comburent tartara flammis?
 Non est durities pectoris ista mei.
 Confestim patrio coram se flectere vultu,
 Et cœpit tales edere voce sonos.
 O Pater, O cuius nescit clementia finem,
 O solus laudem qui bonitatis habes:
 Vince precor mentem sæuosque remitte furores,
 Et populi tandem respice vota tuï,
 Dextera cælestes tua quem formauit ad vsus,
 Et superis iunxit proximio gradu.

Te

Te scelus ingentem, fateor, commouit ad iram,
 Strenuus in cinerem quid tamen vltor eris?
 Quid vermes, bullamque leuem, tenuemque vaporem,
 Quid facem contra bella ciere voles?
 Iustitiæ proprium, pœnis abolere nocentes,
 Sed laus afflictis parcere maior erit.
 Si tamen admissio pœnas pro crimine poscis,
 Me tua supplicii molibus ira premat,
 Mens quia prompta mihi, certæ succumbere morti,
 Pristinus vt mundo restitatur honos.
 Ibo relaturus cælestes victor in auras,
 Quos vetus in piceo detinet hydra lacu,
 Et propriam fuso statuam tibi sanguine gentem,
 Tu cui Rex præstans Numine solus eris,
 Quæque tuas grato celebrabit carmine laudes,
 Lux vbi vel tenebras, vel premit umbra diem.
 Ede, Pater, saltem propensi signa fauoris,
 Et via speratæ parta salutis erit.
 Mox Genitor cohibens paulo iam fortius iram,
 Tune, refert, hominum crimina, Nate, feres?
 Sicne meus tandem furor effundetur in illum,
 Qui nihil in sancto pectore labis habet?
 Terra Creatorem, cæli quem culmen adorat,
 Æquoræ Dominum quem venerantur aquæ?
 Sed mea tu Soboles, in qua mens nostra quiescit,
 Tu splendor, cordis tu decus omne mei,
 Fas tibi nequaquam iustis diffidere votis,
 Sed precibus quidquid poscis, id omne feres.
 I, tua te quo fata vocant, & gaudia mœstis,
 Vitali cassis lumine redde diem.

Colligē disperfos, captiuos solue, iacentes
 Erige, contritis omnibus asser opem.
 Nec minus indulgens pugnis & fortibus armis,
 Vincula tartareos in tua coge duces,
 Tantaque commendans æternis acta tropæis,
 Semper honorato nomine victor agas.
 Dixerat: exoritur cœli concentus in aula,
 Pars ehelyn, auratum pars feriebat ebur:
 Angelicus dulces grex soluebatur in hymnos,
 Et lætus passim nil nisi plausus erat.
 Sic gaudent superi, cœli sic templa resultant,
 Nos beat indignos gratia quando DEI.
 Quin Natus, victo læsi feruore parentis,
 Læta serenato pectore signa dedit.
 Et, prius intulerant hominum mihi fata pauorem,
 Nunc melius quiddam cor mihi spondet, ait.
 Nunc inuenta malis ratio, nunc mittor in orbem,
 Iustitiæ lapsis vt reparentur opes.
 Ergo licet stygius mortem mihi comparet hostis,
 Mors tamen hæc ipsi nil nisi pestis erit;
 Defunctis contra vitam, solatia mœstis,
 Crimine pollutis spem veniamque dabit.
 Sic ait; & partes Summus descendit in imas,
 Inque luem mundi crimine mundus abit.
 Non autem regum se contulit hospes in aulas,
 Sat quamuis nullo possit honore coli;
 Sed veniens tenero claudit se virginis aluo,
 Virgo Palæstinæ flos ea gentis erat,
 Cuius ob egregias casto sub pectore dotes,
 Fama per æthereas ibat honesta domos.

Nuper

Nuper ad hanc cælo missus quia venerat ales,
 Hauferat ingentem territa virgo metum.
 Ille sed : O frustra quid te formido fatigat?
 Exue collectos pectore diua metus.
 Quin decreta magis fidas admitte per aures,
 Quæ tibi cælorum culmine missa fero.
 Ipse DEI Natus, qui te, qui cuncta creauit,
 Lucida qui forti temperat astra manu.
 Induet humanam, vacuum sed crimine, carnem,
 Et tenero paruum lac puer ore bibet.
 Te cupit ille sibi, dignam te iudicat vnam,
 Quæ sacra virgineo pondera ventre feras.
 Ergo tum, decies vbi luna refecerit orbem,
 Conuenient numeris tempora, Mater eris.
 Ecce suum decies iam luna refecerat orbem,
 Respondent numeris tempora, Mater erat.
 Nascitur & lucis de virgine prodit in auras,
 Ille sui vere spes columenque gregis.
 Quem toties proau, quem tot petiere nepotes,
 In mundo tandem conspiciendus adest.
 Ad cunas vigilant fulgentes luce ministri,
 Diues & Infanti persia mittit opes.
 Ast vbi maturis demum succresceret annis,
 Et iuuenis firmo corpore factus erat;
 Quæ latuere prius, prodebant Numina vires,
 Et Deitas multis fit manifesta notis.
 Quo molitur iter, pietas fert præuia gressum,
 Insequitur bonitas, insequiturque fides.
 Ad latus incedunt pax & sincera voluptas,
 Spes, amor, auxilium, gratia, vita, salus.

D 2

Lumina

Lumina dat cæcis, captis fert auribus aures,
 Et faciles claudos iussit habere pedes:
 Dæmonas expellit, sanat contagia lepræ,
 Membra venenatis febribus vita leuat:
 Cuius aqua fuerat venter suffusus, & ipsi,
 Quem iussit lectum tollere, præstat opem:
 Quin, cæcis pridem quem mors absconderat umbris,
 Euocat, & vita dat redeunti frui.
 Nec mora, vicinas ea transit fama per vrbes,
 Et nouus in populis vndique rumor erat.
 Iam procul e varia transmitti sede videres,
 Quos graue morborum debilitarat onus.
 Creuit honos CHRISTI, satanæ creuere furores,
 Turba sacerdotum fudit iniqua minas,
 Totius hic populi, dixit, peruertere sensus,
 Incipit & ritus edocuisse novos;
 Hunc omnes fama tollunt, mirantur & omnes,
 Hunc poscunt quoties cura requirit opem;
 Imo Redemptorem mundi Dominumque fatentur,
 Miserit e cæli quem DEVS ipse throno;
 Interitus nostris & clades imminet aris,
 Gloria sacrorum quæ fuit ante, cadet.
 Principiis obstate viri: si creuerit vsu,
 Quis poterit tantum vi cohibere malum?
 Tollite, tamque grauem terris auertite pestem,
 Est mora, quæ vobis damna metumque dabit.
 Mox clypeos, gladiosque parant, dirasque phalanges,
 Et galeas pressis imposuere comis.
 Quo ruitis miseri, quæ vos infania vexat?
 Ista quid in sanctum sumitis arma caput?

Naturæ

Naturæ Dominum petitis, sobolemque Tonantis,
 Non decet, iniustas o cohibere manus.
 Sed quos ira trahit, cœco velut impete rapti,
 Despiciunt, ratio quidquid honesta monet.
 Fit strepitus, Christumque petunt, capiuntq; petitum,
 Fune salutiferas impediuntque manus.
 Vis cohibet tali sceleratos more latrones,
 Culpa facit pœnæ quos manifesta reos.
 Hic nihil admisit sceleris, tamen agmina cogunt
 Innocuum vinclis inferuisse manus.
 Turba venenatis soluens conuicia linguis,
 O, ait, afflictis tune Redemptor eris?
 Si quid habes, ipsum potius te subtrahe morti,
 Et si vis noxas tollere, tolle tuas.
 Non requies ipsi, seras nox siue tenebras,
 Siue tulit nitidum lux reuocata diem.
 Tunditur, obruitur, cupienti reddere voces
 Pulsatæ colaphis intumere genæ.
 Excipiunt rigidas iuuenilia tempora spinas,
 Turpiter e sputi fordibus ora madent.
 Purpurei lento densantur sanguine crines,
 Et color in facie qui fuit, omnis abit.
 Sidera dant gemitum, sonuerunt æquora luctu,
 Cynthus attonitis constitit altus equis.
 Adsiduo tristes vularunt murmure colles,
 Saxaque præruptis dissiluisse iugis.
 Nulla sed humanas tangit miseratio mentes,
 Pectoribus pietas omnibus omnis abest.
 Quo furor est maior, magis est sæuire voluptas,
 Nec sitis expleri sanguinis ista potest.

Vestibus exutum solitis, durisque ligatum
 Funibus, ad virgas denique turba rapit.
 Flagra fonant, humerosque secant, dorsumque fati-
 Sanguinis e toto corpore riuus abit. (gant.
 Non quia concepit tantum pars vna dolores,
 Vulnere vulneribus continuata rubent.
 Non hominem, miserum posses cognoscere vermen,
 Sic omnem rabies transit ista modum.
 Postremo extractum portis, altoque leuatum
 Robore, cogebant fata dolorque mori.
 O ego si possem tristes nunc edere voces,
 Tingeret afflictas si mihi gutta genas,
 Non nisi commissæ plorarem crimina culpæ,
 Tot mala, tot gemitus quæ tibi, CHRISTE, tulit!
 Tu procul es vitio, tu labe remotus ab omni,
 Turpe nec admissio crimine nomen habes;
 Sed tibi nostra parit tantos infania luctus,
 Vnica poenarum nos tibi causa sumus.
 Sic igitur iunctis gestabis vincula palmis?
 Verbera cum verbis sic odiosa feres?
 Tunc dolorifera paliuri cuspide pungi,
 Tu colaphis, Regum maxime, dignus eras?
 Nos istas potius plagas meruisse fatemur,
 Tu quod agis, nostri victus amore facis.
 Tu caperis, nullo me tangat vt hostis in æuo,
 Spretus es, vt per te lætus honore fruatur.
 Ferrea captiuum te nodis vincula torquent,
 Vincula tu manibus soluis iniqua meis.
 Serta tibi teneram pertundunt spinea frontem,
 Vt mea sidereum frons diadema ferat.

Oppetis

Oppetis horrendam sub iniquo iudice mortem,
 Tuta sit a cunctis vt mihi vita malis.
 Mortua terreno deponis membra sepulcro,
 Contegat errores semper vt umbra meos.
 Te via postremo stygias deducit ad vndas,
 Huc vbi pugnaces soluis in arma manus.
 Tartara perfringis, spoliatum viribus hostem,
 Monstraque sulphureis omnia mergis aquis.
 Concidit infami pariter mors horrida lapsu,
 Telaque iam manibus non nisi fracta gerit.
 Lux vbi iam roseis fulgebat tertia bigis,
 Strenuus edomito victor ab hoste redi.
 Pone tuos longo succedunt ordine gressus,
 Qui prius experti vincula ditis erant.
 Hi tibi cum plausu lætum pæana canebant,
 Inque dabant laudes pectus & ora tuas.
 Et celebrem clara ducens in luce triumphum,
 Inferni spoliis sidera diues adis.
 Ira suos igitur compefcit victa furores,
 Iam pater est nobis, qui prius hostis erat,
 Lex filet, oceani labes iacet obruta fundo,
 Omnia nunc pauido sunt resoluta metu.
 Quas tibi Christe feram laudes? quæ carmina dicam?
 Carmina sunt meritis inferiora tuis.
 Pauca tamen canimus, tunc vberiora canemus,
 Mox vbi nos summi ceperit aula poli.
 Interea quæso gratam mihi suggere mentem,
 Vt tua constanti nomina laude feram.
 Et mea iam tenues vbi vita recedit in auras,
 Effice me regni scepra videre tui.

Non mihi præcipuos cupio sublimis honores,
 Est fatis, extremos inter habere locum.
 Hoc mihi contingat saltem, nihil amplius opto,
 Vnicus est votis terminus iste meis.

In Festo Paschæ lambicum Dimetrum.

HEbræa Gens in Paschate
 DEVM sonabat laudibus,
 Exempta quod periculis
 Iugum Pharonis fugerat.

Nobis DEI sed Filius
 Festi ministrat gaudium,
 Qui post necis discrimina
 Die reuixit tertia.

Sed forte cogitatibus
 Tecum volutas anxiis,
 Christi resuscitatio
 Nobis ferat quid commodi?

Quin & piæ deuotio
 Mentis rogas, quid postulet?
 Quibusque festum Paschatos
 Sit exigendum cultibus?

Christus resurgens, nobilis
 Duxit triumphum gloriæ,
 Et perditos ab omnibus
 Nos liberauit hostibus.

Prostrauit orci principem,
 Qui nos prius prostrauerat:

Eumque

Eumque fidebat quibus
Armatus armis exiit.

Mors ore frendens horrido
Vires requirit pristinas:
Torquet quidem nunc spicula,
Sed fracta torquet spicula.

Contra mouens nos iurgia
Lex conticet, furor DEI
Est mitigatus, crimina
Sunt lota Christi sanguine.

Euersa ditis mœnia
Ruina perpes occupat:
Reclusa cœli ianua
Cunctis patet credentibus.

Eramus hostes antea,
In Filio sed vnico
Sumus DEI uunc filii,
Et templa sancti Spiritus.

Quin CHRISTVS vt e frigido
Viuus sepulchro prodiit:
Sic & soli nos puluere
Olim caput leuabimus.

Imo nitore fulgida
Vehemur ad palatia,
Deoque iuncti cœtibus
Viuemus in cœlestibus.

Tantas opes & commoda,
CHRISTVS suo quæ cœtui
 Letho resurgens attulit,
 Fide tibi fac applices.

Porro tuis in sensibus
 Si quid vigoris conditur,
 Id omne reddat gratias,
 Tuæ salutis vindici.

Depone sordes criminum,
 Deoque posthac viuito :
 Sic nempe festum Paschatos
 Sancte pieque transiges.

H Y M N V S.

*De resurrectione Domini, e germanico
 redditus.*

I.

SPes hominum, **CHRISTVS**, nostræque salutis
 origo,

Vindice quo pugna mors superata fuit,
 Et tumulo superas lucis surrexit in auras,
 Ausaque sub vinculis impia capta domat.

II.

Quem pia delicti peperit sine crimine virgo,
 Pro nobis iram pertulit ille patris.
 Seque dedit medium nos inter, & inter olympum,
 Ut nos exciperet cura fauorque **DEI**.

III.

III.

Mors, labes, sathanas, vitæ lux, gratia cæli,
 Inuicta CHRISTI stantque caduntque manu.
 Ille potest miseris veram conferre salutem,
 Quotquot ad hunc gressu se properante ferunt.

Feria secunda Pascha, Luc. 24.

Felices nimium, pietas quos cogit in vnum!
 Namque DEI Natus, mortali stirpe creati
 Sunt cui deliciæ, medium se sistit in illis:
 Erudit & mentes, solatur pectora, lapsos
 Attollit, cæcis fulgorem cordibus infert.

Paschatos in feriis (res ut manifestior vno
 Fiat in exemplo) Cleophas Emaunta petebat.
 Cum socio, quos cura noui casusque doloris
 De CHRISTO tristes iussit miscere loquelas,
 Et quantus fuerat, morbi seu quando leuaret
 Mollibus oppressos, seu quando resolueret ora,
 Expediens verbi sensum, normamque salutis:
 Et quam crudeli sub iniquo iudice morti
 Traditus, & ligno clavis affixus in alto,
 Fuderat innocuo miseram cum sanguine vitam.

Hunc fore crediderant, placidæ qui gaudia pacis
 Redderet afflictis, & sumtis fortiter armis
 Finibus e patriis peregrinos pelleret hostes,
 Cuncta sed euentu iam nunc contraria ferri,
 Spemque procul tenues omnem fugisse sub auras,

En vero, mersum tristi quem morte putabant,
 Spem præter, comitem moestis se iungit, & illos
 Obiurgat

Obiurgat^r primum, fidei quod luce relicta,
 Se passi fuerant errorum gurgite mergi:
 Post illis verbi fontes, & sacra recludit
 Quæ de Messia tulerant oracula vates.
 Sic, ait, est visum superis, sic fata ferebant,
 Vt post fortunæ casus, lethique dolores,
 Intraret CHRISTVS calorū victor honores.

Postremo cum iam phœbi rota pronior ibat,
 Serus & oceani se tolleret hesperus vndis,
 Succedit tectis vna mensisque recumbit,
 Atque docet factō, numeris quod gaudeat istis
 Se miscere, quibus veræ stat cura salutis:
 Et quamuis abitum simulet, prece supplice cordis
 Se tamen & casta patiatur voce teneri.
 Nos quoque si CHRISTI nobis præsentia curæ,
 Grata DEO pietas quodcunque requirit, agamus.
 Ora sonent precibus, castos mens integra mores
 Spiret, honoratas reddant præcordia voces,
 Spurcities absit, petulansque licentia linguæ:
 Casta DEI Natum retinet, vox spurca repellit.

*Ad Christum resuscitatum, Feria tertia
 Pasche, Luca 24.*

Non eras spectrum, bone CHRISTE,
 corpus
 Quando post mortem tumulo leuabas:
 Sanguinis nostri tibi copulata
 Membra gerebas.
 Vt fidem veri faceres alumnis,
 Qui tuos gressus fuerant secuti:
 Exhibes

Exhibes illis solidi videndos
Corporis artus.

Non habet carnem, neque tecta carne
Ossa, qui mentes trepidas pauore
Spiritus vexat, redit & fugaces
Lapsus in auras.

Tu gradu nobis propiore iunctus,
Sustines nostram sine labe massam,
Nec semel sumtum tibi corpus, vlllo
Deferis æuo.

Imo cælorum super astra vectum
Hoc idem summo folio leuasti,
Nunc vbi cinctam radiis perenni
Luce refulget.

Quid metus nostros animos fatigat
Amplius? fratrem residere nostrum
Cum polo constet, prece qui reflectat
Numinis iras.

Pro dolor, tristi gemitu fatemur,
Esse nos culpa nimium grauatos:
Ante sed patrem scelus omne Christus
Tegmine condit.

Ille nos pœnis patiendo soluit,
Ille nos vita moriendo donat,
Et resurgendo miseris recludit
Limina cæli.

Christe

Christe pro tantis meritis rependunt
 Ora, quas possunt, tibi nostra grates,
 Sit tibi virtus, tibi laus, & omni
 Robur in ævo.

*Ratio humana caeca in rebus Diuinis, Domi-
 nica Quasimod. Iob. 20.*

IN rebus quas summa DEI sapientia tractat,
 Inprimis ratio lumine nostra caret.
 Arcanis superum semper contraria dicit,
 Et DEVS adfirmat quidquid, id illa negat.
 Lucis in aspectum sibi postulat omnia ferri,
 Omnia præsentem vult tetigisse manu.
 Id probat exemplo Thomas, vestigia stultæ
 Instar & exemplum qui rationis habet.
 Rem quia ducebat vanam, post funera CHRISTVS
 Ex ima viuus quod rediisset humo.
 Sed lateris vulnus palmasque videre volebat,
 Per quas traiectus cuspide clauus erat.
 Et nisi, dicebat, digitos in vulnera mittam,
 Auditis potero non adhibere fidem.
 Sic etiam sanctos animi dubitatio vexat,
 Nec quenquam vacuum crimine mundus habet.
 O homo, quid frustra mentis tibi lumina fingis?
 In sacris tenebras nil nisi rebus habes.
 Lux igitur verbi monstret tibi præuia gressum,
 Cæcus in errorum ne rapiaris iter.
 Res licet arcanas cernendi copia desit,
 Mens tamen a verbo non reuoluta cadat.

Non

Non oculis etenim coram qui singula cernit,
 Qui credit nunquam visa, beatus erit.

*Christus verus sui gregis Pastor. Dominica
 Misericord. Dom. Ioh. 10.*

Non ouium si quis, lucri sed amore tenetur,
 Pastoris veri non agit ille vices.
 Namque lupum quando venientem pandere rictum,
 Et stragem cernit dente parare, fugit.
 Interea lupus immanes se tollit in iras,
 Et toto sparsas agmine perdit oues.
CHRISTVS habet solus pastoris nomine laudem,
 Ille suos vere nouit amatque greges.
 Hos ad florentis deducit pascua campi,
 His viuas largo fonte recludit aquas.
 Excubat, & contra satanam certamina miscet,
 Exsuperat cunctos qui feritate lupos.
 Quin & crudeli deponit funere vitam,
 Dilectæ mortem ne patiantur oues.
 O age Pastorem nos conuertamus ad istum,
 Quo nemo fidæ plus pietatis habet.
 Ille peregrinos etiam procul attrahet agnos,
 Quos vagus in densis noctibus error habet.
 Tune omnes eadem ducent ad ouilia gressus,
 Et gregibus custos omnibus vnus erit.

*Consolatio, cruci piorum opponenda, Domin.
 Iubilate, Ioann. 16.*

Non distare procul Christus prædixerat horam,
 Traditus ad mortem qua rapiendus erat.
 Quare

Quare discipulos anceps formido trahebat,
 Et Domini fatis ingemuere fui.
 Sed CHRISTVS mœstis animo solatia dicit,
 Nempe quod haud illos deseruisse velit:
 Nam licet ad tempus retro vestigia ducat,
 Velle tamen celerem mox reuocare gradum,
 Atque referre gregi credentum gaudia, nemo
 Hostili possit quæ rapuisse manu.
 Pressa malis semper lacrymas ecclesia fundit,
 Immundus contra gaudia mundus agit.
 Sed breue tempus erit, quo sic fortuna feratur,
 Namque piis restant præmia, poena malis.
 Sustinet in partu duros muliercula casus,
 Et variæ curas anxietatis habet.
 Mox tamen illæsas infans vbi contigit auras,
 Haud etiam meminit, quas tulit ante vices.
 Gens pia sic partus veluti sub mole laborat,
 Hoc donec lentas ducit in orbe moras.
 CHRISTVS at extrema mundi cum venerit hora,
 Lætitiâ, duret quæ sine fine, dabit.
 Et lacrymas omnes oculis absterget eorum,
 Crux quibus ærumnas pro pietate tulit.

In Die Philippi & Iacobi Apostolorum,
Ioann. 14.

Sapphicus & Iambicus Dimeter alternatim
currunt.

Qui cupit summas penetrare nubes,
 Cælique limen tangere,
 Prouidus

Prouidus fit, ne dubio feratur,
 Plenoque fraudis tramite;
 Sed DEI Natum monitus sequatur,
 Solus pius qui semita.
 Nam prius nobis minime licebat,
 Cælo viam capessere;
 Criminum sordes aditum negabant,
 Obstabat errorum lues:
 Sed necem Christus tolerans cruentam,
 Riuosque fundens sanguinis:
 Sustulit prisca maculas reatus,
 Vitæque reclusit viam.
 Ergo qui CHRISTVM negligens, sa-
 lutem
 Vanis requirit gressibus:
 Excidet votis, veniet Parentis
 Summi nec ad palatia.
 Fac tuos semper bone Christe gressus
 Spretis sequamur fraudibus.
 Tu viam solus referas eunti,
 Tu vita, lux & veritas.
 Tu tui proles & imago Patris,
 Tu lumen es de lumine.
 De DEO vero DEVS ipse prodis,
 Splendorque fulges gloria.
 Tu voluntatem miseris benignam
 Mundo parentis explicas.

E

Ergo

Ergo quid patrem iuuat intueri?
 Qui te videt, videt Patrem.
 Sis bonus, felixque bonis, vagari
 Hoc orbe donec cogimur.
 Nec pauor nostros patiare sensus
 Formido vel cor occupet.
 Tu locum nobis patriæ parasti,
 Inter choros cælestium,
 Pax vbi crines oleis reuincta,
 Pios coronat gaudiis.
 O homo felix, nimis & beatus,
 Huc præuius quem duxeris.

*Spiritus S. arguit mundum de peccato, iustitia
 & iudicio, Dominica Cantate,
 Ioann. 16.*

CUM de peccato Flatus facer arguit orbem,
 Quam sit peccati vis truculenta docet.
 Non externa DEVM solum modo crimina lædunt,
 Iniustum cordis sed quoque lædit opus.
 Si quod id est, cunctis atrocius esse putatur,
 In CHRISTI meritis non posuisse fidem.
 Porro iustitiæ condemnat nomine mundum,
 Qui non iustitiæ quæ sit origo tenet.
 Contemnit CHRISTVM, propriis confidit in actis,
 Ante DEVM cani quæ tamen instar habent.
 CHRISTVS habet solus causam meritumque salutis,
 Quo sine nemo potest regna videre poli.
 Denique

Denique iudicio mundi contraria dicit,
 Qui crucis innocuos mole perire putat.
 In rabiem quamuis stygius se colligat hostis,
 Hos tamen interitu non abolere potest.
 Nam cecidit caussa rabidi dux iste furoris,
 Et victus CHRISTO conficiente iacet,
 O quam magna doces, Flatus sanctissime, felix
 Doctrinas auida qui bibit aure tuas.

*Vis pie precationis, Dominica vocem
 Iucunditatis.*

ESt Regi superum res grata precatio, sed quam
 In CHRISTI fundit nomine vera fides.
 Hæc se magnificis præstantem viribus effert,
 Et quod fata queat vincere, robur habet.
 Nam se tollit humo, cælique perambulat oras,
 Et faciem summi sistitur ante DEI.
 Nec prius absistit, gemitus iterare sonantes,
 Expetiit votis quam prius omne suis,
 Sic igitur gemitu deuota precatio vincit,
 Præfidiis nemo quem superare potest?
 Sic tandem patitur sese clamore ligari,
 Immensum cuius brachia robur habent?
 Felix qui votis non deficientibus instat,
 A facie vacuus non abit ille DEI.
 Si fuerit curis nimium turbatus, habebit
 Gaudia, si clausus carcere, liber erit.
 Si bello cinctus funesto, victor abibit,
 Si pauper, multas experietur opes.

Sed quid opus multis ? vis est immensa precanti,
 Impetrat & votis omnia, vera fides.
 Id iuramento CHRISTVS confirmat, & vsus
 Exemplum veri quotidianus habet.

*Institutio Ministerii, Marc. 16.
 Festo adscensionis Christi.*

Sacra Ministerii primus fundamina iecit
 Natus, qui vere nos amat ipse, DEI
 Nam cum vitales fuerat reuocatus in auras,
 Vellet & ad cæli iam remeare domos.
 Discipulos iussit totum transire per orbem,
 Et summi populis edere sensa DEI.
 Quisquis, ait, lotus fuerit baptismatis vnda,
 Inque DEI credet nomine, saluus erit.
 Cuius at in meritis non stat fiducia CHRISTI,
 Damnatus stygiis ille peribit aquis.
 Tradidit & geminas illis insignia clauas,
 Ex quibus hæc facinus soluit, at illa ligat.
 Quisquis es, haud vocem temere contemne ministri,
 Qui peragit CHRISTI doctor in orbe vices.
 Hoc tibi si vitæ soluente remittitur error,
 Error & in cæli sede remissus erit.
 Turpibus ast si te vinculum retinebis in ausis,
 Perpetuo statuet te tua culpa reum.

*Spiritus S. veritatis interpres, & Paracletus
 piorum, Dominica Exaudi, Ioh. 15. & 16.*

Spiritus excelso CHRISTVS quem mittit olympto,
 Est veritatis arbiter.

Abdita

Abdita nam sacrae doctrinae sensa recludit,
 Caliginemque discutit.
 Nemo Deum prolemque Dei normamque salutis
 Hoc absque nouit cernere.
 Mentibus hic radios & amorem cordibus infert,
 Spargitque pacis semina.
 Praeterea dulci Paracliti nomine gaudet,
 Soluat pios quod luctibus.
 Nam quoties litem nobis capitisque periculum,
 Intendit hostis improbus :
 Adstat, & ancipiti soluit formidine mentes,
 Fractisque robur suggerit.
 Nostrae, nec infami pingi finit ora rubore,
 Cum stamus ante iudices.
 Et licet in lethi partem nos fata reponant,
 Tamen leuat mentes metu.
 Sint igitur magno firmatae robore turres,
 Arces & hostes arceant;
 Sint fossis cinctae sint altis moenibus vrbes;
 Sit fortitudo rupibus:
 Cor tamen, aura DEI laeto quod robore firmat,
 Robusta vincit omnia.

Carmen in Festum Pentecostes.

CYnthus auratum boreae nunc admouet axem,
 Frugibus & grauidam fortius vrit humum.
 Sylua comas renouat, virides dant gramina campi,
 Arguta montes voce salutat auis.
 Omnia nunc rident, facies nunc optima rerum,
 Nunc passim totus gaudia mundus agit.

Festa dies pariter reuoluto redditur anno,
 Quæ sancte præcis patribus acta fuit.
 Namque DEVS nebulas inter flammæque micantes
 Hac legem fertur luce tulisse suam,
 Quæ normam recti tradit mentesque gubernat,
 Turpiter in scelerum ne rapiantur iter.
 Quin cunctos etiam fumanti destinat orco,
 Iussa DEI contra qui petulanter agunt.
 Vt vites igitur mortem stygiasque paludes,
 Mortales meritis affice, laude DEVM.
 Nunc etiam tantos festi celebramus honores,
 Causa rei nobis sed melioris inest.
 Nam facer arcano procedens Numine Flatus,
 Discipulis cæli missus ab arce fuit.
 Non is terribili prosternit fulmine mentes,
 Sed pauidis vires lætitiæque creat.
 Eiicit errorum tenebras lucemque reducit,
 Frigida viuifico corda tepore fouet.
 Hinc quia festiui surgit mihi carminis ordo,
 Aura precor cœptis annue sancta meis.
 Te sine nequicquam panduntur carbasa ventis,
 Sola regis dubiam tu cynosura ratem.
 CHRISTVS vbi lucis post fata relatus in auras,
 Fractaque tartarei mœnia ditis erant:
 Quos fuga dispulerat socios, reuocabat in unum,
 Et pauidis miti sustulit ore metum.
 Quid vobis cura mens excrucietur inani?
 Vis mundi per me victa recumbit, ait.
 Ite per orarum tractus, populosque per omnes,
 Et meriti laudem spargite voce mei.

Viribus

Viribus exiit fumosi tortor auerni,
 Efferus in miseros qui prius arma tulit.
 Lex filet, ingenti mors est absunta triumpho,
 Oceano labes omnis operta iacet.
 Quisquis crediderit, sacra lustratus & vnda
 Fugerit errorum crimina, saluus erit.
 Magna quidem vestras tenet ignorantia mentes,
 Fluctuat & dubio spes agitata metu:
 Quem tamen ætherio demittam vertice, Flatus,
 Solertes spacio vos breuiore dabit,
 Vestraque transfundet tantas in pectora vires,
 Quas poterunt nullis flectere regna minis.
 Ergo licet gentes ira fremituque tumescant,
 Irrita cum fremitu vis tamen omnis erit.
 Dixerat: & reditum cæli molitus in arcem,
 Per caua paulatim nubila vectus abit.
 Ecce dies tulerat iam quinquagesimus ortum,
 Post gelida viuis quam rediisset humo:
 Incepit subito misceri murmure cælum,
 Mota repentinos & dabat aura sonos,
 Impleuitque nouo totum spiramine tectum,
 Cœtus amans CHRISTVM tunc vbi iunctus erat.
 Mox sacer apparet manifesto Flatus in igni,
 In noua lustratos & mouet acta viros,
 Nempe DEI totum magnalia ferre per orbem
 Ad cælum gentes & docuisse viam.
 Hic varias edi voces audire licebat,
 Et tolli summo laudis honore DEVM.
 Fallere qui pisces vnco prius ære solebant,
 Istibus & conti sollicitare fretum,

Iam doctrinarum mirandis dotibus audi,
 Ore sonos, nunquam quos didicere, mouent.
 Quin reges populosque docent, mundique furores
 Et satanam contra fortiter arma gerunt.
 Attonitas hominum capit admiratio mentes,
 Et virtus omnes vnde sit ista rogant?
 Consistens medio galilæus in agmine Petrus,
 Ignaros fati de nouitate docet.
 Sanctaque priscorum pandens oracula vatum,
 Esse sacri perhibet Flaminis illud opus.
 Nam DEVS extremo mundi sub cardine, sanctis
 Pollicitus dotes Numinis huius erat.
 O dotes, quas nulla vehet sat laudibus ætas,
 Donec erunt vates, carmina donec erunt.
 Terra suo viuum gremio licet orphea reddat,
 Et linus auratum pecûne tundat ebur,
 Ipse lyram cantu præstans moderetur apollo,
 Digna sat arcanis non tamen hisce canent.
 Nam velut hic Flatus mirando Numine præstat,
 Sic operas miras miraque dona creat.
 Ille Patris Natique DEVS de corde resultat,
 Principii metas non tamen ortus habet;
 Longa sed excedens cunctarum sæcula rerum
 Nullius includi temporis orbe potest.
 Quando nouam traherent mundi primordia formam,
 Et Domini verbo cuncta creata forent:
 Ille fouens liquidas placidis afflatibus vndas,
 Naturæ tenerum viuificabat opus.
 Hic idem veterum mouit præcordia vatum,
 Et docuit casus hos aperire nouos.

Affore

Affore nempe diem, Christus quo missus in orbem
 Indueret nostræ flebile carnis onus,
 Spargeret & verbi voces, morbosque leuaret,
 Pastor aberrantes & reuocaret oues,
 Muneris inque via torrentis sumeret haustus,
 Frangeret & mortis mortuus ipse minas,
 Ætherias tandem victor remearet in auras.
 Celsaque sublatum ferret in astra caput.
 Post vbi iam Christus sacrum iordanis ad amnem,
 Baptismi vitreis ablueretur aquis.
 Chaoniam referens gestu facieque columbam,
 Desuper alarum remige carpit iter,
 Seque sacrosancto statuens in vertice CHRISTI,
 Signa Redemptorem testificata dedit.
 Illius in totum fundit se gratia mundum,
 Ille locum rebus destinat, ille decus.
 Astra tenent cælum, formosos hesperus ignes,
 Phœbus honoratas spargit ab axe faces.
 Cornua iam phœbe, iam plenum colligit orbem,
 Et loca nocturnis omnia lustrat equis.
 Terra parit flores, maturas campus aristas,
 In siluis pulcras explicat arbor opes.
 Sufficiunt imæ iumentis pabula valles,
 Suauiter in summis collibus vua rubet.
 Traiiciunt volucres adductis nubila pennis,
 Æquoreæ vario pisce natantur aqua.
 Sæua per umbrosos errant animalia lucos,
 In pratis teneræ deliciantur oues,
 Quicquid vbique viget, lucemque tuetur olympi,
 Ex isto vitæ Numine munus habet.

Inprimis homines donis ingentibus ornat,
 In melius quotquot se patiuntur agi.
 Expurgat mentes horum nebulasque repellit,
 Et docet ex verbi luce videre DEVM.
 Nam verbum cælo CHRISTVS quod protulit alto,
 Æternæ solum munera lucis habet.
 Cuius ad ardorem nolit qui vertere sensus,
 In tenebris æui tempora semperaget.
 Nos contra quoties rictu se pandit auernus,
 Tortor & ad pœnas acta nefanda vocat;
 Nec qui defensos violentæ subtrahat iræ,
 Mortis & auertat tela minacis, adest:
 Tunc sacer hic Flatus recreat solamine mentes,
 Et procul excussum cogit abire metum.
 Oblati pariter testatus vulnera CHRISTI,
 Inde quod auxilium pendeat, omne docet.
 Is crucis in ligno vitam cum sanguine fudit,
 Iustitiæ miseris & reparauit opes.
 Quisquis ad hæc pleno contendit littora velo,
 Illius e stygiis cymba recurret aquis.
 His super assensu meas confirmata quiescit,
 Ante DEVM querulas & mouet ore preces.
 Ipsaque paulatim sumit fiducia vires,
 Nec sinit a CHRISTI se bonitate trahi.
 Fata licet mundus crudelia spiret & orcus,
 Eneruata metu non tamen illa tremit.
 Sed veluti rupes casus persistit ad omnes,
 Et tandem palmæ fert patiando decus.
 Iam video nullus pœnæ cur flexerit horror,
 Quos dedit ob CHRISTVM vis truculenta neci.

Hic

Hic perit ferro, faxis iacet ille peremptus,
 Alter & est flammis obrutus, alter aquis.
 Sed velut in mollem ponentes lumina somnum,
 Fatales placide sustinuere dies,
 Mortis & in medio latum duxere triumphum,
 Effectum rabies nec scelerata tulit.
 Has animis vires quis tu nisi Spiritus infert?
 Inuictum nemo quo sine robur habet.
 Qui volet ergo, feros metuat perterritus hostes,
 In Te spes nobis condita semper erit.
 Tu nobis clypeum, gladios & tela ministras,
 Fortia tu nostras soluis in arma manus.
 Carcere claudamur, rapidos mittamur in ignes,
 Nostra terant crudæ dentibus ossa feræ;
 Ore fremant hostes, rumpatur tartarus ira,
 Sit malus egregie, qui malus esse potest;
 Sintque tot in mundo satanæ, quot in æquore guttæ:
 Tu tamen inuictos nos Paraclete dabis.
 Te penes est diues cunctorum vena bonorum
 Tu sacra diuini munera fontis habes.
 Vnde salutari perfundens pectora riuo,
 Vi tacita variis vsibus apta facis.
 Sacra colunt sacri, ciues ciuilia tractant,
 Sceptra tenet princeps, rusticus arua colit;
 Explicat hic leges amplique volumina iuris;
 Ægrotis medicas porrigit ille manus;
 Nonnulli radio distinguunt gentibus orbem,
 Perque meant superas cognitione domos;
 Cælorum vires studio scrutantur & orbes,
 Quoque modo surgant sidera, quoque cadant;
 Sunt

Sunt quibus eloquii vires natura ministrat;
 Sunt quibus exculto carmine vena fluit,
 Vidimus artifice quatientem cymbala pulsu,
 Hoc tamen in cordis suauior alter erat;
 Hic submissa gerit, sublimia sustinet alter;
 Hic viget armorum laudibus, ille togæ:
 Nemo tamen propriis, quidquam sibi spondet ab ausis,
 Est munus, si quid possumus, omne tuum.
 Per te consilium, per te concordia floret,
 Tu pacem terris, tu decus omne creas.
 Spiritus & contra, stygiis qui præsidet umbris,
 Infesto litis suscitatur igne faces,
 Fundere nec flammam odiorum parcat in illos,
 Quos penes est populum sacra docere labor.
 Nam verbo quamuis omnes nitantur in vno,
 Pars tamen a verbi tramite maior abit.
 Et luci tenebras addunt noctemque diei,
 Nec nisi pro CHRISTI somnia voce sonant.
 Ex factis alii promittunt gaudia vitæ,
 Officiis alii Numina ficta colunt.
 Pars vocat in dubium sacre mysteria cœnæ,
 Pars hominem Christum, pars negat esse DEVM,
 Inde tot errores, tot iurgia, totque ruinæ,
 Inde pios clades tanta luesque premit.
 Cum leuis ambitio Doctorum corda fatigat,
 Pax, velut a venti turbine, pulsa fugit.
 Turba DEI plorat, stygius sed latro triumphat,
 Equæ nouis gaudet cladibus ire nouas.
 Mox etiam cogit rabidas in prælia gentes,
 Omnibus & mundi partibus arma mouet.

Fulminat

Fulminat in campis, diro quatit oppida bello,
 Tectaue vulcano depopulante cremat.
 Inprimis rabiem populos conuertit in istos,
 Stat quibus in CHRISTI nixa cruore fides.
 Hos contra patrio Turcum reuocauit ab istro,
 Pannonios armis qui modo vastat agros.
 Limina templorum sacras & destruit aras,
 Afficit & Natum turpiter ore DEI,
 Obruncat ferro iuuenes tremulamque senectam,
 Et ciet in castos supra scelusque lares.
 Infantum palis traiecta cadauera pendent,
 Summus & est lucius, summus vbique pauor.
 Sed cohibe tantos, sacer o Paraclete, furores,
 Nec pia militiæ desere membra tuæ.
 Turca quid? infensus diuini nominis hostis,
 Sacrilegus, raptor, bestia, latro, canis.
 Ergo repentinas vindictæ collige flammæ,
 Castraque crudeli da pharetrata neci.
 Tartareas etiam mittas in tartara gentes,
 Arma getis in nos quæ sociata gerunt,
 Nam quia terribili gaudent cognomine dici,
 Fas erit vt dirum nomen in omen eat.
 In nos & contra patrium conuerte fauorem,
 Qui sumus in laudes turba parata tuas,
 Quos tu sanctificas, cælo quos asseris alto,
 Cordibus in quorum stat tibi fixa domus.
 Ecce velut rapidis pelagi iactamur in vndis,
 Inque ruit nostram multa procella ratem.
 Nunc opus auxilio, quod si nos gratia cæli
 Deseret, ad cuius confugiemus opem?

Ad

Ad Spiritum S. precatio.

Est mihi cor durum, mens est mihi plena tenebris,
 Sordida damnatis est mihi vita malis,
 Nec possum per me sanam reperire medelam,
 Nil mihi consilii, quod mihi proffit, inest.
 Ergo Patris Natique calor, Paraclete piorum,
 Voce tuam plorans supplice posco fidem.
 Fleste meo duras, quæ sunt in pectore, cautes,
 Legis ab obsequium cor reuocato tuæ.
 Inque meis auge cælestem sensibus ignem,
 Nox procul in ventos mentis & error eant.
 Postremo fœdas naturæ subtrahe sordes,
 Fac superet puras vt mea vita niues.
 Si bene quid dederis, prolem da nosse Tonantis,
 Morte mihi cuius stat reparata salus.
 Et cum prostratos mihi iam mors occupat artus,
 Lingua nec officium præstat, vt ante, suum;
 Vlla nec occlusas vox amplius intrat in aures,
 Et ratio sensu deficiente cadit;
 Exanimem quando totus me deserit orbis:
 Oblitus nostri ne precor esse velis.
 Tunc mihi subuenias, mihi tunc solatia dicas,
 Ne me vis puido terreat vlla metu.
 Victor ero, lætusque viam meditabor olympto,
 Tunc mihi si tuleris Numine dexter opem.

Hymnus ad Spiritum Sanctum alius.

Est mihi prompta quidem tibi Spiritus alme vo-
 luntas,
 Submissum tenui reddere voce melos.

Sed

Sed quid agam? nullæ mihi sunt in corpore vires,
 Nec possum dignus laudibus esse tuis.
 Ecce mihi stygius quæ vulnera fecerit hostis,
 Aspice languores, aspice quæso meos.
 Sunt perfusa mihi truculento corda veneno,
 Et iaceo vultus sordidus ante tuos.
 Insuper horrendos faciunt mihi crimina morbos,
 Nec tibi gutta mei sanguinis vna placet.
 Hos igitur posses non aspexisse labores,
 Hæc posses rapidis tradere verba notis.
 Sed quia nullius vere mens digna probatur,
 Si non auspiciis est renouata tuis;
 Hac etiam viuum repares in mente calorem,
 Vtile fortassis, si renouetur, erit.
 Illa tuas omni celebrabit tempore laudes,
 Et gratum fuerit quod tibi, semper aget.
 Si tamen auersas retro dimoueris aures,
 Non mihi consilium qui ferat, vllus erit.
 Sic statuo, per quem vitali munere fungor,
 Is quod defensor debeat esse meus.
 Te duce materno puer egrediebar ab aluo
 Auspice te viuus, qui nihil ante fui.
 Tu me dissimilem trunco pecudique creasti,
 Sensibus & vera quæ ratione caret.
 Ergo mihi de te spes est, semperque manebit,
 Quod famuli nolis spernere vota tui.
 Hoc mihi te video manifestis edere signis,
 Te mihi præsentem quælibet hora videt.
 Tu me a legitimo currentem tramite ducis,
 Vt solet errantem ducere pastor ouem.

Sum

Sum rudis, ætherium sed tu mihi suggeris ignem;
 Sum reprobus, sed tu me facis esse probum.
 Per te fidereas possum transcendere nubes,
 Tu cognosse DEVM me facis, ipse DEVS.
 Est mihi iucundum te præceptore potiri,
 Tu modo discipulum me patiare tuum.
 Nam si consilio, si te doctore caremus,
 Noscere nemo potest, nemo videre DEVM.
 Tolle precor tenebras, & mentem redde serenam,
 Da mihi posse, DEO quæ placet, ire viam.
 Tu bonus es, mittisque simul, vereque benignus,
 Et veniam lapsus te penes omnis habet.
 Si vagus incautum nonnunquam decipit error,
 Me tamen inuictum robur habere iubes.
 Et simul oblatis monstrans mihi vulnera CHRISTI,
 Ne timeas, requies hinc tibi surget, ais.
 Innumeras vincant quamuis tua crimina stellas,
 Hoc tamen adiutus principe, liber eris.
 Hac ego spe sacras igitur prouoluor ad aras,
 Et grates humili pectore lætus ago.
 Nec vereor, si quis mihi retia construat hostis,
 Hostibus ipse meis fortior esse potes.
 Carcere concludar, rapidos deponar in ignes,
 Efficiar sæuis esca cruenta feris;
 Sintque tot in mundo satanæ, quot in æquore guttæ:
 Sum tamen in manibus tutus vbique tuis.
 Iam video quare cunctos spreuere dolores,
 Quos dedit immeritæ turba profana neci.
 Hic perit ferro, saxi iacet ille peremptus,
 Alter & est flammis obrutus, alter aquis.

Senferunt

Senferunt multi violentis funera flagris,
 Pluribus horrendam lora tulere necem:
 Hi tamen vt molli ponentes corpora fomno,
 Fatales placide fuffinuere dies.
 Nam fibi feruatam cæli fciuere coronam,
 Imponet fanctis quam DEVS ipfe fuis.
 Quod non deliros mundi metuere furores,
 Nec victi tantis fuccubuere malis:
 Pectore conftanti fateor, femperque fatebor,
 Illud opus meriti, Spiritus, effe tui.
 Hunc retines etiam præfenti tempore morem,
 Inque graui requies vera dolore manet.
 Cum mala fe cumulant, victrix patientia crefcit,
 Crescit & in mediis fpes animofa malis,
 Ipsaque paulatim validas fiducia vires,
 Inuictæ CHRISTI robore nixa, capit.
 O nimium felix, nec vi fuperabilis vlla,
 Te ductore potest qui præeunte frui.
 Hic quid obefle fibi poffit, non curet oportet,
 Nam quid obefle piis te prohibente potest?
 Ille timet merito fæuos perterritus hoftes,
 Qui non arma, quibus fidere poffit, habet.
 Tu nobis clypeum, gladios, & tela miniftras,
 Tu graue das noftras robur habere manus.
 O ego fi poffem meritas tibi dicere grates,
 Oreque tam fragili fi paterere cani:
 Nulla dies, nec me nox vlla videret inertem,
 Carminis affidui tu mihi caufa fores.
 Sed tua dum mecum quæ fit confidero virtus,
 Prorfus diffido viribus ipfe meis.

Lucida contemplor numerosi sidera cæli,
 Miror & immensum totius orbis opus.
 Suauia me recreant vernantis lilia campi,
 Atque suum video floribus esse decus.
 Ex quibus hic niueum, croceum trahit ille colorem,
 Et magis hic nobis, nec minus ille placet.
 Ipse sed autorem quoties nouisse laboro,
 Ad te me pietas, Spiritus, ire iubet.
 Tu facis incerto spaciari limite solem,
 Sidera tu passu semper eunte moues.
 Hesperus, & pulsus fulgens aurora tenebris,
 Lunaque nocturnis te veneratur equis.
 Non libet, & longum varios foret edere ventos,
 Quos velut ex antris cum placet ire iubes.
 Qui peragrant totam violento murmure terram,
 Atque solum crebris imbribus omne lauant.
 Sed reuocas, & si rerum fortuna requirit,
 Cogere vi fortes fortior ipse potes.
 Non tamen e nitido tua vis modo lucet olympo,
 Æthere vel si quid pulchrius orbis habet.
 Quin etiam tellus, variis vberima plantis,
 Obuia de donis fert documenta tuis.
 Exiguo quoties se prodit acumine germen,
 Clamat, & autorem te docet esse suum.
 Si traxit dubiam prius admiratio mentem,
 Mirari tenuis rectius herba monet.
 Quæ procul humano per se fit viua labore,
 Et viget in cultu luxuriosa suo.
 Sed valeant herbæ, segetes miremur in aruis,
 Quæ propiora DEI signa potentis habent.

Rusticus

Rusticus in vacuos diffundit semina sulcos,
 Cum grauis inuiso frigore bruma redit.
 Hæc nix & glacies, hæc frigora, grando, pruina,
 Hæc quatit assiduis humidus auster aquis.
 Quis putet hæc olim sibi posse resumere vires?
 Hoc forsân nullus, qui bene credat, erit.
 Quisquis es humanam rationem consule, dicet:
 Mortua res vitæ nil redeuntis habet.
 Sol tamen hibernam cursus vbi torquet ad arcton,
 Redditur ablatus qui vigor ante fuit.
 Mox calor in terram sociis humoribus intrat,
 Et res visa prius mortua, surgit humo.
 Lætaque se patulas crescendo tollit in auras,
 Flore suas spargens vberiore comas.
 E fragili tandem meditatur arundine spicam,
 Quæ varias tenui margine claudit opes.
 Ex vno videas grano numerosa renasci,
 Millia, si centum fundis in arua, feres.
 Qui volet, inquirat tanti mysteria lucri,
 Est res ingenio grandior illa meo.
 Hic homines proprias discant cognoscere vires,
 Quod præstare minus, quam leuis umbra queant.
 Præterea summi perpendant Numina regis,
 Qui solus vires, omnia solus habet.
 Quam cito finirent nostram ieiunia vitam,
 Nos nisi continuis pasceret ille cibus.
 Tu nisi nos aleres Flatus sanctissime, nobis
 Morte nihil melius mox veniente foret.
 Per te felici sucrescunt germina motu,
 Campus habet flores te duce, prata rosas.

Tu facilem plantis afflas crescentibus auram,
 Per te feta suas explicat arbor opes.
 Tu potas riguo sitientes flumine sulcos,
 Quos iterum ficos, cum libet, esse facis.
 Ne calor hos nimius, nimium ne frigus adurat,
 Iam phœbum remoues, iam reuocare soles.
 Quid nos o tantis auges, Rex optime, donis?
 Num te vita precor nostra latere potest?
 Quid facimus, nisi quod celerem te cogit in iram?
 Gens fumus innumeris debilitata malis.
 Deme rosas igitur, fecundas supprime fruges,
 Supprime plantarum quicquid vbique viret.
 Inque vicem sterili surgat paliurus in agro,
 Spinaque cuspidibus semper acuta suis.
 Iure facis, quodcunque facis, te iudice messis
 Conueniens nobis non magis esse potest.
 Mentibus ah tantas humanis esse tenebras,
 Vt nihil in media luce videre queant!
 Cernimus e nostro fieri nil posse labore,
 Dona sed e manibus cuncta venire DEI.
 Attamen ingrati totum deducimus æuum.
 Atque pio raras fundimus ore preces.
 Maxima pars toto si vix semel orat in anno,
 Exhibeat grates qui tibi, nullus erit.
 Frugibus implemur, completur asellus vt herbis,
 Et bibimus, gelidas bos velut haurit aquas.
 Sit tantum præsens, cunctis quod profit in horis,
 Vnde fit, est noster non reputare labor.
 Tu tamen idcirco nunquam tua dona recusas,
 Nec vitiiis hominum desinis esse bonus.

Sed

Sed tua perpetuos clementia durat in annos,
 O te clementem, propitiumque DEVM.
 Dum mihi fumo tua promptos in laude labores,
 Et meditor placeat quod tibi forsân opus:
 Infinita venit variarum copia rerum,
 Quidque prius dubito posteriusue canam.
 Multa licet memorem, multo mihi plura supersunt,
 Vsque adeo tecum laus tua fine caret.
 Te penes est diues cunctorum vena bonorum,
 Cælica tu viui munera fontis habes.
 Ex quo nostra rigans felici pectora riuo.
 Viuida diuersis efficis illa modis.
 Hinc variæ certis promanant legibus artes,
 In quibus hic pulchre, pulchrius ille sapit.
 Sacra colunt alii maiore negocia Zelo,
 Summus ad imperium rectius alter abit.
 Explicat hic gemini nodosa volumina iuris,
 Ægrotis medicas porrigit ille manus.
 Sunt, quibus ampla parit magnas oratio laudes,
 Sunt, quibus exculto carmine vena fluit.
 Vidimus arguto ferientem pollice chordas,
 Promptior in numeris hoc tamen alter erat.
 Pluribus excelsi curæ sunt sidera cæli,
 Nec qui naturæ mystica tractet abest.
 Quin quod septenas extra fit fortiter artes,
 Hoc quoque de manibus profluit omne tuis.
 Munera summa quidem, pietas si regnat in illis,
 Et bene si proprium dirigit Auctor opus.
 Sed pietas tenues iuit nunc omnis in auras,
 Atque suum fugiens deserit Auctor opus.

Nam quodcunque pios verti debebat in vsus,
 Illud in absurdos vertitur omne modos.
 Quem penes est sacri mysteria tradere verbi,
 Si non est rixis asper, habetur iners.
 Dum modo longinquis perdat sermonibus horam,
 Res bene curatas æstimat esse suas.
 Ludit, & in mediam ducit conuiuia noctem,
 Et nunquam, reliquos quod monet, ipse facit.
 Præterea cui sunt faciles in carmine vires,
 Viribus ad turpes vititur ille iocos.
 Aut aduersa graues figens in viscera dentes,
 Nil nisi quod iustos carmine pungat, agit.
 Vix etiam tenuem nouit qui scandere versum,
 Impurum stolido virus in ore gerit.
 Quisquis es, exspecta maturas debilis alas,
 Sæpius ante diem qui volat, ille cadit.
 Aut quia nemo potest castam contemnere musam,
 Si tibi mens versus scribere, scribe pios.
 Sed quid ego tantum quæ sunt manifesta reuoluo?
 Omnia sunt vitiis, omnia plena suis.
 Qui dubitat, totum propius consideret orbem,
 Exploret gentes auster & eure tuas.
 Quin boreæ populos etiam zephyrique reuisat,
 Inueniet dictis pondus inesse meis.
 Inueniet tristi natas errore tenebras,
 Et dicet, quæ sunt optima, nemo videt.
 Sanior impurum fugiens prudentia mundum,
 Sidereas petiit non reditura domos.
 Dedecus in vitio non amplius esse putatur,
 Quin pietas nomen crimine peius habet.

Stupra

Stupra, latrocinium, fastus, periuria, cædes
 Sunt modo virtutes, laus quibus omnis inest.
 Qui nequit insidias, & iniquas neclere fraudes,
 Is titulum fortis nescit habere viri.
 Itur in insontes, meritoque colendus honore,
 Cogitur abiecti carceris esse reus.
 In nos terribiles exercent iura tyranni,
 Et veluti miseræ dilaniamur oues.
 Nec dum vita manet, meliori forte fruemur,
 Forfan adhuc mala nos asperiora manent.
 Tu cum præsentis depulsus ab orbe recedas,
 Cur nos non tecum Spiritus ire facis?
 Quis sine te poterit veram sperare salutem?
 Hic tutus sine te quis precor esse potest?
 Ah DEVS oppressos hostilibus eripe telis,
 Et reuoca famulos in tua regna tuos.
 Aut tua si statuit nobis prodesse voluntas,
 Longius vt præsens sustineamus onus:
 Da fortes animos, firmi da robora cordis,
 Dextera ne pereat quod tua fecit opus.
 Donec in ætherias ductis post funera sedes,
 Suauis in illustri detur honore quies.
 Interea vero cognoscas pectore factum,
 Hoc tibi me tenui voce dedisse melos.

Feria II. Pentecostes, Ioann. 3.

Quid DEO charum magis esse Nato?
 Plus huius credam quid habere mundo?
 Non tamen charum negat ille Natum
 Mittere mundo.

F 4

Quin

Quin & hunc leto finit occupari,
 Ut fidem si quis retinens ab ipso
 Pendeat, nunquam pereat, sed omni
 Viuat in æuo.

O DEI lapsos bonitas in omnes,
 O pii pectus placidum parentis,
 O amor, cuius nequit ardor vlllo
 Fine prehendi!

Vix homo natum daret, vt cruenti
 Solueret leti pedicis amicum:
 Sed dedit Natum DEVS, vt malignos
 Solueret hostes.

Ergo non miror monimenta mundi,
 Mira quæ nostris animis videntur:
 Patris æterni miseros fouentem
 Miror amorem.

Quod meum quæso meritum? quod alti
 Me poli Rector nimis onustum
 Sordibus curet, magis atque Nato
 Diligat ipso.

Hunc premit, sed me recreat dolentem;
 Sternit hunc, sed me releuat iacentem;
 Hunc necat, vitæ mihi sed perennis
 Munera donat.

Hic stupet mundus, stupet Angelorum
 Cætus, inferni lacus extimescit,

Ipsè

Ipse rex orci fremit, atque dentem
Dente laceffit.

Quid DEO reddas, mea mens requiris?
Crede, peccati tenebras relinque,
Et piis factis operata lucis
Tende sub auras.

Feria III. Pentecostes, Ioann. 10.

VERUS est custos ouium putandus
Qui fores intrat stabuli patentes,
Nec venenato meditatur vllas
Pectore fraudes.

Quisquis at veros aditus relinquens
Tecta perfringit, latebrisque fallit,
Ille se furem probat, & cruentum
Cæde latronem.

CHRISTVS electi gregis est Magister
Fidus & verax, cui, sancte Flatus,
Ostium pandis, quoties piorum
Corda reuifit.

Is suos cœtus amat ac tuetur,
Pabulo vitæ reficit, vireta
Præuius verbi per amœna ducit
Atque reducit.

Furta fur curans gregibusque diram
Comparans stragem, venit ante Christum,
Quando nimirum peregrina plebi
Dogmata tradit.

Si voles cæli subiisse portas,
 Qua viam Christus referat, sequaris;
 Ipse nam solus tibi sempiternæ
 Ianua vitæ.

O quater felix, quater & beatus,
 Ianuam quisquis penetrat per illam,
 Is voluptates animæque pacem
 Semper habebit.

Si quis at fures fuerit secutus
 Impios, captans aditum salutis,
 Excidit votis, stygioque fiet
 Præda latroni.

Ad domos cæli properamus omnes,
 Sed via ne fors dubia feramur,
 Præuius dextra, bone Christe, nostros
 Dirige gressus.

Modus Regenerationis, Fæsto Trinit. Iob. 3.

Quisquis renatus Spiritu,
 Sacroque lotus flumine,
 Carnis coërcet impetum,
 Cæli subibit limina.

Quicumque vero pessimis
 Se polluit conatibus,
 Nec fonte vitæ mergitur,
 Mergetur orci fluctibus.

Si vis renasci, non tibi
 Necessè matris ingredi

Prius

Prius relicta viscera,
 Ceu Nicodemus senserat:
 Verum sacrata dogmata,
 CHRISTVS fui quæ cælitus
 Sinu parentis protulit,
 Primum reconde pectore,
 Sacer DEI nam Spiritus
 Fidem per illa fuscitat,
 Sibique sedem comparat
 In cordibus credentium,
 Fidesprehendit gratiam
 DEI, Deique Filium,
 Qui fixus alto stipiti
 Deleuit orbis crimina,
 Deinde fac baptismatis
 Sacro laueris alueo:
 Illic enim Natus DEI
 Suo rigat te sanguine.
 Delicta tandem pristina
 Moresque turpes exue,
 Nec amplius libidini
 Carnis, DEO sed viuito.
 Sic ante Regem cælitum,
 Instar Parentis, qui suo
 Fauore te complectitur,
 Renatus æstimaberis,

Nec

Nec mortis vltra, sed DEI
 Minister, imo filius
 Dilectus, & cælestium
 Heres opum vocaberis.

Diues epulo & Lazarus Mendicus, Luc. 16.

Dominica 1. p. Trinitatis.

OBuius incedit rerum vir diues egeno,
 Omnia qui fecit, fecit vtrumque DEVS.
 Si fueris pauper, tenui te subiice forti,
 Et crucis impositum fer patienter onus.
 Fata caue tentes iratis lædere dictis,
 Nec rape furtiua non rapienda manu.
 Spem retine, casum vitæ spes subleuat omnem,
 Spes est in mediis anchora fida malis,
 Si non diuitias præsens tibi vita ministrat,
 Sedibus in cæli post opulentus eris.
 Angelus exutum vita vitæque periclis,
 Ducet in Abrami te super astra sinum.
 Non vbi paupertas, rerum sed copia regnat,
 Mœror & oclusas exulat ante fores.
 Contra si rerum te sufficientia ditat,
 Turpiter haud vitam luxuriosus agas.
 Non te transcendas, certo sed limite claudas,
 Sit modus in cultu corporis inque gula.
 Inprimis furdas tibi non stupor alliget aures,
 Lazarus exclamans cum iacet ante fores.
 Da vestes nudo, sitienti porrige potum,
 Ieiuno tristem pane resolue famem.
 Nam si clamantis voces admittere nolis,
 Ignis in inferno, quem patieris, erit.

Hic

Hic iterum mœstis vlulatum vocibus edes,
 Hauriet ast nemo supplicis aure sonos.
 Quique prius dulci lauisti nectare fauces,
 Tunc minimus dabitur non tibi potus aquæ.

Cœna Magna, Luc. 14. Dom. 2. p. Trinit.

NON DEVS e nostris haurit sibi gaudia damnis,
 Sed cunctis cœli pandit in orbe fores.
 Et magnam cœnam magno splendore parauit,
 Participes cuius quoslibet esse cupit,
 Propterea seruos fines emittit in omnes,
 Vt cunctos, cum sint cuncta parata, vocent.
 Sed voces horum pars optima negligit, ergo
 Debilis & claudus captus & aure venit.
 Hic data non ventrem replent sed fercula mentem,
 Applicat assensu quæ sibi vera fides.
 Si quem forte moris bos, rus, & sponsa retardant,
 Tunc, vbi cœlestes quærere tempus opes:
 Quam DEVS instruxit, cœnæ priuabitur vsu,
 Gaudia nec læto corde parata feret.
 Nunc cœnæ tempus, nunc inuitamur ad illam,
 Nunc omnes motu fas agitare pedes.
 Cum valuæ steterint astrictæ dente tenaci,
 Post aditum faciat qui tibi, nullus erit.

Ovis & drachma perditæ, Luc. 15.

Domin. 3. p. Trinitatis.

DIuini quem non verbi lux alma gubernat,
 Est velut, ambiguus quam trahit error, ovis
 Illa per incertos ducit vestigia saltus,
 Deuia per yalles, per iuga montis abit.

Fortisân

Forſitan ad caulas nunquam conuerſa rediret,
 Paſtoris nutu ni reuocata foret.
 Sic homo, peccatis nimium qui frena remittit,
 E manibus torum ſe trahit ille DEI.
 Crimina criminibus, ſordes & ſordibus addit,
 Seque magis ſtygiis & magis addit aquis.
 Inde nec ætherias grefſum reuocaret ad auras,
 Ni bone CHRISTE tuam cura requirat ouem.
 Vox tua lumen habet, quod cum reſplendet in umbris,
 Amiſſam cæcus cernit inique viam.
 Fidaque cum monitis animas Eccleſia verrit,
 Abdiſta quæ latuit puluere, drachma nitet.
 Me facit error ouem, ſub crimine drachma recondor,
 O me legitimo CHRISTE reponere loco.
 Noſtra tuæ radios admittant pectora lucis,
 Sit ſemper monitis auris aperta tuis.
 Vt tandem patriæ reddar, veræque ſaluti,
 Ingrediar ſcelerum nec velut ante vias.
 Non ita per technas qui me ſeduxerat hoſtis,
 Cælica ſed de me gaudia turba feret.

In Feſto Ioannis Baptiſta, Luc. 1.

LUX feſta, ſacris ritibus
 Colenda, nobis redditur,
 Vates DEI qua luminis
 Auras Ioannes attigit.
 Dicamus ergo cælitum
 Regi beato gratias,
 Hunc veritatis nuntium
 Eccleſiis quod miſerit.

Infans

Infans adhuc cum viscera
 Matris teneret, Angelus
 Ætate grandi debilem
 Ad Zachariam mittitur.

Is vatis exortum noui,
 Vitamque narrat ordine:
 Sed cum senex diffideret,
 Obmutuit silentio.

Linguae nec ante vincula
 Soluta sunt, nec faucibus
 Vox exiit, quam filium
 Cunis iacentem viderat.

Hic redditus maturior
 Ætate, mundi crimina
 Taxauit, & nocentia
 Falsi venena dogmatis.

Nec feminis, nec gratia
 Flecti potentum passus est:
 Sed rupis instar hostium
 Contra furorem substitit.

Hic Angelus fuit, viam
 Strauit DEI qui Filio,
 Hic Helias virtutibus
 Et Spiritus constantia.

Quorum metu præcordia
 Vitæ reatus terruit,

Monstra-

Monstravit his agnum DEI,
 Qui tollit orbis crimina.
 Quin & sacro baptismatis
 Mersos rigavit alveo,
 Quotquot perosi crimina
 Fidem dedere Numini.
 Tandem dolis ter pessimæ
 Adulteræ, libidinem
 Quam propter obiurgauerat,
 In carcerem protruditur.
 Herodis illic innocens
 Expertus est tyrannidem:
 DEI dicatum laudibus
 Ferro caput reciditur.
 Hunc exitum fortitus est
 Vir tantus, in mortalibus
 Quo nemo, CHRISTO iudice,
 Præstantior surrexerat.
 Concede sancta Trinitas,
 Vt, quam Iohannes gentibus
 Monstravit ad cælum viam,
 Sequamur omni tempore.

Nosce te ipsum, Domin. 4. p. Trinit. Luc. 6.

Est festuca mihi, tantum quæ lumina torquet,
 Grande trabis cæco sed tibi robur inest.
 Demere nostra tamen festucæ spicula tentas,
 Sed tibi de propria non trabe cura venit.

His

His quid forte velim quæris? mea carmina carpis,
 Erroris culpam quæ leuioris habent.
 Me semper damnas, rabido me dente fatigas,
 Me dignum pœnis grandibus esse refers.
 Interea malefacta tegis, quibus ipse teneris,
 Sint decuplo quamuis deteriora meis,
 Te purgas aliis, verbis te tollis in altum,
 Te, sceleris purus sis quasi, laude vehis.
 O peruerse, trabem primo TIBI deme, deinceps
 Demere festucam sit tibi cura mihi.

In Festo visitationis Mariæ, Luc. 1.

HÆc pio lux est peragenda ritu,
 Qua nouum gestans sacra virgo fe-
 tum,
 Elifabethæ nimium remotas
 Visitat ædes.

Montium summos terit illa calles,
 Cæde nec diros metuit latrones,
 Nec, per infestos habitata saltus,
 Luftra ferarum.

Cincta diuinis vigilum catervis,
 Motibus gressum properanter vrget,
 Vt DEI pridem patefacta iussu
 Nuntia portet.

Ecce spem præter, senio trementem
 Virgo cognatam veniens salutat,

G

Mox

Mox vbi læto resonare plaufu,
Cuncta videres,

Elifabethæ latitans fub aluo
Paruulus faltu Dominum fatetur,
Geffit exclamans anus, atque votis
Gaudia mifcet.

Qui fenex muto refidebat ore,
Spiritus lætos animo fouebat,
Virgo diuinas meditata laudes
Infonat hymno.

Omnibus par eft animus, fateri,
Atque decreto ftatuiffe, quod iam
Meffias longo gemitu vocatus
Proximus adfit.

Quin DEVM pactæ fidei tenacem
Afferunt, cuius maneat voluntas
Fixa, nec poffit cupidus falutis
Fallere mentes.

O nouum sanctæ fynodi fenatum,
Qui licet paruus numero putetur,
Attamen legum folymis peritos
Anteit omnes.

Dum trahit ronchos caiphas, cruentus
Sæuit Herodes, epulatur Annas,
Hic, quid afflictis reparet falutem,
Sermo cietur.

Quis-

Quisquis hanc sensu synodum frequen-
tat,

Multa virtutum monumenta cernet,
Mente quæ condens memori beatum
Tranfiget æuum.

Deo benedicente labores hominum fortunantur, Domin. 5. p. Trinit. Luc. 5.

SOLA DEI rerum benedictio ditat egenos,
Hac labor effectum nec sine noster habet,
Nil iuuat in feram curas extendere noctem,
Surgere venturum nil iuuat ante diem.
Nam diuina quibus fauet indulgentia, somno
Vel medio largas copia fundit opes
Qui sibi forte cupit, quæ sunt manifesta, probari,
Petrus huic CHRISTI testis alumnus erit.
Is quamuis totas noctis sudarat in horas,
Captus ei piscis non tamen vllus erat.
Retia sed quando CHRISTO mandante relaxat,
Retia multiplici pisce repleta tument.
Nec tantum repleta tument, quin rupta fatiscunt,
Nec patitur gemina copia naue vehi.
Felix suppliciter Superi qui Numina poscit,
Quam prius officii tentat & vrget opus:
Et qui cum CHRISTO naui sociatur eadem,
Irricus in Domino non labor huius erit.
Qui vero propriis sibi rem promittit ab actis,
Per fluctus tota retia nocte trahet.
Et licet innumeros subeat conando labores,
Retia pisce tamen, fruge carebit opus.

In die Mariae Magdalene, Luca 7.

COrde peccatrix Mulier dolenti,
 Patrata luget crimina.
 Sed DEI Natum sibi mœsta quærit,
 Qui fons salutis vnicus.
 Ausa qui delet scelerata mundi,
 Suoque purgat sanguine,
 Huius vnguentum pedibus ministrat,
 Rigatque sparsos lacrymis,
 Rursus exficcat madidos capillis
 Ipsisque figit oscula.
 Christus haudquaquam miseram repellit,
 Æquum Simon quod dixerat,
 Imbre sed fletus nimio rigatam,
 Blando tuetur lumine.
 Et, quid o multum lacrymaris? inquit,
 Saluam fides te reddidit.
 Vade, nec te post crucia, reatus
 Culpæ tibi remissus est.
 Huius exempli quoties recordor,
 Me pingo mox ipsum mihi.
 Pro dolor, nil sum nisi massa turpi
 Perfusa sorde criminum,
 Ad domos læsas vitiis olympi
 Oculos pudet sustollere.
 Terra nec pacem mihi pollicetur,
 Offensa per me scandalo.

Ergo

Ergo tot questus repeto, madescunt
Genæ mihi tot lacrymis.

Quo miser tandem fugiam? relicto
Quis conferet solatia?

Te mihi solum statuo salutis,
Et posco, Christe, vindicem.

Ne tuam quæso faciem reconde,
Nec me repelle supplicem.

Tolle peccati maculas, relatis
Fac cor fruatur gaudiis.

Sic tuis fundam pedibus liquorem,
Vnguenta largus suggeram.

Scilicet quidquid pietas requiret,
Totis sequar conatibus.

Teque post omni veneratus ævo,
Cum Magdalena diligam.

*Declaratio quinti præcepti, Domin. 6. p. Trinit.
Matth. 5.*

Non externa Dei tantum lex membra requirit,
Legitimum cordis sed quoque poscit opus.

Ergo licet nullum violenta morte truces,
Te cædis purum non tamen esse putes.

Nam fratrem contra temere qui colligit iram,
Ille DEO cædis iudice crimen habet.

Qui racha dicendo diras exsuscitat orco,
Concilio pœnam constituyente feret,

Qui fratrem stultum petulanti dixerit ore,
 Inferni pœnas vstus in igne dabit.
 Quid facias igitur quæris? Compesce furorem,
 Fixus in offenso qui tibi corde sedet.
 Et rursus fratri concors te gratia iungat,
 Tu cedas illi, cedat & ille tibi,
 Si vero memorem nimium produxeris iram,
 Crudelis iudex & tibi tortor erit.

*Deus nobis de victu prospiciens, parsimoniam
 requirit, Domin. 7. p. Trinit. Marc. 8.*

Sedula ceu proli genitrix alimenta ministrat,
 Sic & DEVS suos alit.
 Concipit ingentem turbata mente dolorem,
 Cum nos malis videt premi.
 Ergo licet cassos rebus penuria vexet,
 Non vult tamen nos perditos.
 Sed vestes nudis, ieiunis porrigit escas,
 Potuque fauces irrigat.
 Non autem verbi fas est contemnere voces,
 Verbi, DEVS quod edidit.
 Edita nam cælo qui non oracula curat,
 Opem DEI non sentiet.
 Sed paupertatis fundo demersus in imo,
 Luctu sonabit anxio.
 Ergo labor primus nobis sit quærere Christum,
 Qui dat repertus omnia.
 Horrida defectu quamvis deserta tenemus,
 Cibus nec usquam suppetit:

Piscibus

Piscibus ille tamen nobis ieiunia soluit,
 Panesque largus suggerit,
 Id nos turba docet, deserti in sede remota,
 Paut DEI quam filius.
 Porro cum nostras arrident Numina votis,
 Et dant, quod vsus postulat:
 Turpiter in donis nequaquam regnet abusus,
 Abusus offendit DEVM.
 Sed ne quid pereat fragmenta legantur in vnum,
 Quæ post tibi sint vsui.
 Id fieri pietas & victus norma requirit,
 Et CHRISTVS ipse præcipit.

Pseudo-propheta, Dom. 8. p. Trin. Matth. 7.

Non solet horrendos fatanas assumere vultus,
 Clam nobis quando vult nocuisse dolis
 Sed capit angelico fulgentem lumine formam,
 Tinctaque cælesti nectare verba mouet.
 Moribus hunc referunt, populis qui somnia tradunt,
 Et tenebras spreto lumine noctis amant.
 Cum veniunt, humili demittunt lumina vultu,
 Et speciem veræ simplicitatis habent.
 Sin animum vero spectes sub pelle latentem,
 Inuenies diros asperitate lupos.
 Hi ne damna ferant incautis, signa notentur,
 Ex quibus agnosci fraus ea rite queat.
 Vel sub iudicium tantum doctrina vocetur,
 Vnicus est illis quam sonuisse labor.
 Quæ si non fuerit diuinæ consona voci,
 Hic lupus, exitium qui struit ore, latet.

Non tibi dant tribuli ficus, nec porrigit uvas,
 Cuspide quæ tantum lædere spina solet,
 Putrida nec lætos producunt robora fructus,
 Arbore de putri putrida mala cadunt.
 Sic quibus est odio pietas, fallacia cordi,
 Non nisi de veris tradere falsa queunt.
 Nequaquam cunctis aperitur ianua cæli,
 Qui semper CHRISTI nomen in ore gerunt.
 Exprimit ast factis summi qui iussa parentis,
 Solus præ reliquis ille beatus erit.

Iniustus Oeconomus, Domin. 9. p. Trinit.

Luc. 16.

SVaferat Oecono-
 mo vigilem solertia curam,
 Quæ tamen in furtis prorsus iniqua fuit:
 Sic quoque commendat nostras prudentia mentes,
 Quæ plus delicti, quam pietatis habet.
 Nam sibi delicias & mundi commoda quærit,
 Quæque breui durant tempore quærit opes:
 Interea possent animæ quæ ferre salutem,
 Despicit, & pretii nullius esse putat.
 Cur age non potius cæli nos cura fatigat,
 Vnde salus ægris cordibus hausta fluit?
O DEVS erratis nostris ignosce, fatemur,
 Culpa quod hæc iræ prouocet arma tuæ.
 Tu nobis offers cælestis gaudia regni,
 Sed nos in mundi sorde latere iuuat.
 Sit luxus, sit honos, sit cum splendore voluptas,
 Cælica suspiret qui bona, rarus erit,

Si

Si velles igitur frenum laxare furori,
 Vindice mox posses nos abolere manu.
 Infere sed nobis diuinæ semina lucis,
 Quæ magis expediant vt videamus opes.
 Larga iuuans miseros cumulet sibi dextra fauorem,
 Huic etiam facto laus pietatis inest.
 Te tamen inprimis nobis faciamus amicum,
 Ius totum vitæ tu quia solus habes.
 Quisquis opem sensit, collati testis amoris
 Esse potest, sed non corda beare potest.

*Lacrymæ Christi super vrbe Hierosolyma,
 Dom. 10. p. Trinit. Luc. 19.*

CHristus vbi solymam pompa se ferret in urbem,
 Effuso tristes abluit imbre genas.
 Et se reuera fieri nolente probauit,
 In cineres tantæ quod ruat vrbis honos.
 Nam qua lege potest reputari causâ malorum,
 Ex quo perpetui pendet origo boni.
 Ah quoties illam voluit quasi condere plumis,
 Vim contra pullos matris vt ala tegit.
 Sed peruersâ DEO renuit parere vocanti,
 Et fidos clausa reppulit aure sonos.
 Quin strauit missos crudeli cæde Prophetas,
 Sæpe quibus lapidum funera grando tulit.
 Interitus igitur causam sibi texuit ipsa,
 Et propriæ culpam perditionis habet.
 Quisquis agis turpi maculatam crimine vitam,
 Hic tecum certe quod mediteris habes.

Ecce pio CHRISTI rorantia lumina fletu,
 In melius nolis quod rediisse dolet.
 O age mature sceleratos exue mores,
 Et Nati lacrymis fac moueare DEI.
 Sin breuis in vitæ spacio neglexeris illas,
 Quippe tibi longi caussa doloris erunt.

*Pharisæus & publicanus, Domin. 11. p. Trinit.
 Luc. 18.*

LAude tumens propria trahitur Pharisæus in altum,
 Omnibus & dignum se magis esse putat.
 Et tanquam meritum cæli sibi regna requirit,
 Externæ celebrat dum pietatis opus,
 Sed contra manceps luctu confusus acerbo,
 Nil nisi supplicium se meruisse refert.
 Imo nec ad cælos audet sustollere vultus,
 Quos sceleris testes nouerat esse sui.
 Mæsta sed adductis quatiens præcordia palmis,
 Sis, inquit, mitis sis mihi quæso DEVS.
 Hic bona iustitiæ CHRISTO tribuente recepit;
 Lusus at ambigua spe Pharisæus abit.
 Hæc reputes, quicumque viam meditaris olympto,
 Subleuet & fastus ne tibi corda caue.
 Nam quid habes, quare posses attollere mentem?
 Es cinis & coram nil nisi culpa DEO.
 Quod si digna tibi deberent dona rependi,
 In stygias rueres mox agitatus aquas.
 Deice te potius nubesque precando fatiga,
 In mortem ne te culpa maligna trahat.

Cor

Cor DEVS elatum tenebras deturbat in imas,
Trita sed ex ima pectora nocte leuat,

*Surdus & mutus, imago generis humani,
Domin. 12. p. Trinit. Marc. 17.*

SI nouisse cupis clades te quanta fatigat,
O homo fac oculos huc animumque feras.
Te quoque delicti surdum truculentia fecit,
Nec quos debebas percipis aure fonos.
Insuper astringunt segnem tibi vincula linguam,
Nec potes æterno grata referre DEO.
Non tamen humana quæras ex arte salutem,
Pharmaca conducant quæ tibi, CHRISTVS habet.
Eius in aspectum te spes animosa reponat,
Da gemitus, humili pectore funde preces.
Sat scio, nequaquam dura te fronte repellat,
Sed fuit in votis quod tibi cunque feres.
Adiutus tandem, superis da præmia laudum,
Et refer: Est CHRISTVS qui bene cuncta facit.
Ille datis surdas recludit vocibus aures,
Ille leues muto prouocat ore fonos.

*De eo, qui in latrones incidemat, Domin.
13. p. Trinit. Luc. 10.*

VIr quidam solymæ cum mœnia linqueret vrbis,
Et peteret pingues hierichuntis agros:
Errantem diri spoliarunt veste latrones,
Et nudum media deseruere via

Insuper

Infuper incusso meditati vulnere mortem,
 In miserum sævas exacuere manus.
 Ille iacens ægre vitam spirando trahebat,
 Latrones celerem corripuere fugam.
 Huc tulerat leuita gradum, tuleratque sacerdos,
 Solamen tristi neuter opemue tulit.
 Samariæ donec contenderet hospes ab oris,
 Ingemit, & medici fuscipit ille vices,
 Partibus affectis oleum vinumque ministrat,
 Hospitis inque virum tecta benigna vehit.
 Postera conspicuo cum lux procederet ortu,
 Inceptum repetit Samaritanus iter,
 Et geminos oculis nummos depromit, & huius
 O Præses curam fac bene, dixit, agas,
 Plura dehinc si fors infumseris, omnia reddam,
 Huc vbi conuersos mox reuocato pedes.

ALLEGORIA.

Primus homo Numen spreta pietate reliquit,
 Et vetitas culpæ cœpit inire vias.
 Aversum stygii spoliarunt veste latrones,
 Integra iustitiæ laus, ea vestis erat.
 Præterea nudi strauerunt vulnere corpus,
 Et totum vitæ surripuere decus.
 Membra venenatam traxerunt omnia labem,
 Nec peragunt partes illa nec illa suas.
 Cor abit in vetitum, mens est obducta tenebris,
 Cæcus & obscuris sensibus error inest.
 Lex consulta quidem casus aspexerat istos,
 Sed poterat medicas non adhibere manus.

CHRISTUS.

CHRISTVS at e cæli longe qui venerat oris,
 Optatam potuit ferre salutis opem.
 Is tegit errores nostros, is vulnera sanat,
 Instillans guttas palladis atque meri.
 Nam primo legis prosternit fulmine mentes,
 Post euangelii pectora voce leuat.
 Hospitii requiem miseris ecclesia præbet,
 Quo veluti impositos nos tibi CHRISTE vehis.
 Scilicet hic tradis verbi mandata ministris,
 Vel terrere malos, vel recreare bonos.
 Quisquis constanter partes tractauerit istas,
 Immensas dotes, te redeunte, feret.
 Nunc abes, & longe reditum differre videris,
 Sed propera, & si vis CHRISTE redire, redi.

*Lepra imago peccati, Domin. 14. p. Trinit.
 Luc. 17.*

LEx velut in cœtum leprosos ire vetabat,
 Cetera contraheret ne quoque turba luem:
 Ira DEI cæli sic nos a cœtibus arcet,
 Criminis infectos quos lue culpa facit.
 Hinc procul ad cæli voces tamen astra leuamus,
 Atque tuam miseri CHRISTE rogamus opem.
 Ad verbi sed tu gressum nos ferre ministros,
 Et vitæ morbos his aperire iubes.
 Hic noxam contra nobis fomenta parantur,
 Vera datur nostris hic medicina malis.
 Cuius vbi vires ægrotus percipit vsu,
 Excusso sceleris crimine sanus abit.

Huc

Huc omnes properant, hic omnes forde leuantur,
 Conuersus grates vix tamen vnus agit.
 Scilicet hic mos est, quo gens humana tenetur,
 O res perpetuis excrucienda malis.
 Nate DEI, nobis meliores infere sensus,
 Fac meritis vigilent pectora nostra tuis,
 Quod sit parta salus, ad te laus transeat omnis,
 Tu quia fons omnis, primaque caussa boni.

*Sollicitudo prohibita, Domin. 15. p. Trinit.
 Matth. 6.*

Sors melior flores beat aëriasque volucres,
 Quam mala quem victus sollicitudo premit.
 Lilia non referunt vllos ad pensa labores,
 Otia nec telis inuigilando terunt.
 Non minus egregio tamen exornantur amictu,
 Plus lucis cultu qui Salomonis habet.
 Vlla vagabundas torquet nec cura volucres,
 Vna nisi, lætos ferre per arua sonos.
 Non fata dant fulcis, nec frugibus horrea complent,
 Vnde tamen viuant sufficienter habent,
 Solus homo curis animum mordacibus vrget,
 Nec locat in summi spem bonitate DEI.
 Ingemit, & cunctis secum scrutatur in horis,
 Vnde sibi vestes comparet, vnde cibos.
 Sed quid desipimus? magni cur lilia campi,
 Aut teneras quare non imitamur aues?
 Anne cibos nobis, vitæ qui tradidit vsum?
 Non vestes, corpus qui dedit, ille daret?

Iustitiæ

Iustitiæ cæli potius fit cura parandæ,
Adiiciet nobis cætera, cura DEI.

*Mors stipendium peccati, Domin. 16. Trinit.
Luc. 7.*

PEccati merces mors est, peccauimus omnes,
Mortis ob id cunctos vis truculenta manet.
Non te defendunt præstantes viribus anni,
Nec generis lucem mors, neque curat opes.
Sed velut incedens messor prosternit aristas,
Falce tumens hominum sic metit illa genus.
Christus ad immensum capit hac e forte dolorem,
Optatam miseris & meditatur opem.
Assumens etenim mortales corporis artus,
Morte sua regnum destruit omne necis.
Ergo licet terræ cogamur puluere condi,
Terra tamen minime nos retinere potest.
Sed CHRISTVS iudex vbi mox aduenerit, omnes
Tollere lugubri membra iubebit humo.
Tunc viduæ natus, tunc raptis gaudia curis,
Pristinus & miseris restituetur honos,
Funera si tanto reparantur fenore, vitæ
Principium recte quis neget esse mori?

SACRORVM CARMINVM

Liber Tertius.

Carmen de angelis bonis & malis.

Hanc quoque solenni celebrabo carmine lucem,
 A duce cognomen quæ Michaelē tenet.
 Militiamque DEI fortem, belloque potentem,
 Et data præsidio signa ducesque canam.
 Ad citharas mea musā redi chordasque sonantes,
 Et bene quod sensus mulceat, ede melos.
 In mentem quoties reuoco, penitusque reuoluo,
 Afficiat quanta nos bonitate DEVS:
 Miror, & affectum blandi cognosco parentis,
 Quem pius in sobolem tangit & angit amor,
 Ille rudes primum matris nos euocat aluo,
 Et iubet e tenebris ire, videre diem.
 Veste regit nudos, ieiunis sufficit escas,
 Ora salutarī sicca liquore rigat.
 Et quia perpetuo iactamur turbine rerum,
 Quassatur medias nauiſ vt inter aquas:
 Adstat, & incurſus fortunæ temperat omnes,
 Et ne vis timidos obruat vlla cauet.
 Quid loquar, angelicos proceres, vigilesque beatos,
 Quos latus ad nostrum semper adesse iubet?

Hos

Hos scelerum pueros virtutum gloria tollit,
 Nos mala peccati culpa luesque premit,
 Non tamen affectu nos dedignantur amico,
 Labe volutatos grex sine labe colit.
 Scilicet ad Domini sese componere morem,
 Naturæ bonitas non vitiata iubet.
 Is quoque Rex cælo quamuis dominetur & orbi,
 Cor tamen in miseros mite piumque gerit.
 Erigit abiectos, tristes solatur, egenos
 Suscipit, afflictis fert miseratus opem.
 Prima nouum radiis vbi lux conspergeret orbem,
 Altaque cælorum templa creata forent:
 Hos perhibent ortu primum venisse sub auras,
 Inque triumphantes emicuisse choros.
 Qui paribus lætos meditati vocibus hymnos,
 Cœperunt summa laude referre DEVM.
 Tota poli circum sonuerunt atria cantu,
 Icta repercussum reddidit aura melos.
 Non illis moles, digitis quam tangere possis,
 Obsita nec densis carnibus ossa gerunt
 Sed ventos referunt celeres, flammisque micantes,
 Lumen & astrorum lumine maius habent,
 Mente sacram condunt legem, rectique tenaces,
 A vera gressum non ratione mouent.
 Ante DEI semper consistunt ora, parati
 Ad nutum iussas ire redire vias.
 Mortales tamen in primis mittuntur ad illos,
 Qui CHRISTI fido pectore Numen amant.
 Quique pium castis ducentes moribus æuum,
 Ne statuât fontes culpa maligna, cauent.

H

Hos

Hos acie cingunt forti, noxasque repellunt,
 Turba ruens imo quas phlegetonte mouet.
 Dux Michael certa disponens lege cohortes,
 Bella cruentato Marte cruenta premit.
 Stant proceres ferrumque tenent hostemque fatigant,
 Sancta nec eueriti limina clade finunt.
 Siue dies lucem portet, nox siue tenebras,
 Muneris ad partes robur & arma ferunt.
 Et quia solertem poscit victoria curam,
 Insomnes ducunt in statione vices.
 Sed contra fugiunt, scelerum qui gurgite merfi,
 Se nolunt monitis ad meliora trahi.
 Nam fumus ingrato veluti foetore columbas,
 Et solet aërias pellere fumus apes:
 Mens ita cælestes arcet peruersa ministros,
 Excipit impietas nec benefacta DEL.
 Ergo volet si quis tutam traducere vitam,
 Inque bona lætos pace videre dies:
 Nequaquam vetitis sibi spem præsumat in ausis,
 Omne nefas grauitè vindicat ira DEL.
 Corde sed innocuo factis operetur honestis,
 Carpere nec vigiles vrgeat hosce fugam.
 Militia cæli pulsa, Dux pessimus orci
 Captat oportunas ad sua vota vias.
 Fac tibi nostra DEVS mens semper adhæreat vni,
 Et vocet ad normam, quod facit omne, tuam.
 Sæpe quidem factu quæ sint meliora videmus,
 Sed mala nos error semper ad ausa trahit.
 Tu bonus iccirco languentes affere vires,
 Et sine procedat, quod meditamur, opus,

Sic

Sic ultro cæli se nobis agmina iungent,
 Sacraque defensos fortiter arma dabunt.
 Sunt etiam validis armati viribus hostes,
 Et niger immensum robur auernus habet.
 Non tamen audebunt contra decernere bello,
 Castra potens acies hæc vbi fixa tenet.
 Omnia si tentent, tentabunt omnia frustra,
 Et furor effectu dificiente cadet.
 Imo suas potius mutet res condita vires,
 Quam pius in fati iura necemque ruat.
 Fontibus e sacris veri documenta petuntur,
 Vfus & euentum quotidianus habet.
 Posteritas hebri pharias vbi linqueret oras,
 Vellet & ad patrios iam remeare lares:
 Protinus instruxit fulgentes ære cateruas.
 Rex tumidis nili qui dominatur aquis.
 Scilicet vt sumtis fugientem perderet armis,
 Cogeret aut tristi reddere colla iugo.
 Omnis ad æthereas ibat conatus in auras,
 Pro populo stabat nam DEVS ipse suo.
 Per maris & terræ tractus ducebat euntem,
 Mater vt infantem ducere fida solet.
 Luce cauam liquido statuebat in æthere nubem,
 Clara ministrantem lumina nocte facem:
 Aligerum numerus circum latus omne tenebat,
 Nec dabat ad vires insidiasque locum,
 Cinxit Elisæum syrionum copia bello,
 Signaque terribiles exacuerè minas.
 Vatis ad innocui spectabant omnia mortem,
 Contremuit pauido non tamen ille metu.

Hosce sed illufit fremitus, elufit & iras,
 In folo ftatueens robur opemque DEO.
 Aligeras etenim turmas, currusque micantes
 Se circum longo viderat orbe trahi.
 Vulcanus fodomam flammis cum perderet vrbem,
 Fumantique daret fulphura nube polus.
 Diruta præcipitem traxerunt omnia lapfum,
 Ardor & incenfos haufit vbique lares.
 In campis fegetes, iucundis arbor in hortis,
 Aruit in fummis herba perufta iugis.
 Horrida vafarunt imas incendia valles
 Lilia cum teneris interiere rofis.
 Hic homines, illic edebant bruta querelas
 Perque reperta vias funera, perque domos.
 Solus at Aramides cæli ducente miniftro,
 Fatali tutum mouit ab igne pedem.
 Te neque carminibus vates memorande tacebo,
 Vertere fors patriam quem pede iuffit humum.
 Hoftis & ignotas captiuum traxit in oras,
 Flos ætatis adhuc cum iuuenilis eras.
 Hic licet infontis peragebas munia vitæ,
 Mittit in immanem te tamen ira lacum.
 Inter & horrendos fremitus, rabiemque leonum,
 Cogeri indignas fufinuiffe vices.
 At quia custodem cælo virtute potentem,
 Naftus eras, cladem vis tibi nulla rulit.
 Ille feros motus rabiemque coërcuit omnem,
 Et tua lethæis vela reduxit aquis.
 Inclyta medorum Tobias rura petebat.
 Ingreffus longas patre iubente vias.

Ora

Ora virescentis nondum lanugo tegebat
 Quemque leuis premeret casus, ephebus erat,
 Ne tamen exitii cladem pateretur, eunti
 Se comitem Raphaël sponte ducemque dedit.
 Ille procul saluum patriis abduxit ab oris,
 Incolumen patriis reddidit ille focis.
 Iam feror excelsas animo babylonis ad arces,
 Et video diros igne micare globos.
 Æstuat insolito feruens ardore caminus,
 Turbine terribili flamma rotata furit.
 Sedibus ex imis porumpit fumus in auras,
 Umbra coloratum cingit opaca polum.
 Terreor intuitu : Sed vires ira furori
 Suggestit, in rabiem pectora regis eunt.
 Tres ad supplicium iuvenes ignemque trahuntur,
 Voce quibus statuat poscere, crimen erat.
 Flamma sed erubuit captis intendere noxam,
 Angelicas metuens obstupefacta minas.
 Imo perurendi virtutes exiit omnes.
 Nec nisi mandato regis iniqua fuit.
 Seruatos tandem furno reddebat ab imo,
 Ibat & in plausum lætitiæque dolor.
 Ergo quid est pietas homini ? Tutela : nefandum
 Quid scelus ? in summis longa querela malis.
 Æqua minus quamuis conspirent fata ruinam,
 Qui pius est, votis fata leuare potest.
 Carceris obscurum fuerat coniectus in antrum,
 Petrus Apostolici lux veneranda chori.
 Ferrea captiui nectebant vincula palmas ;
 Nec dabat assiduam mors nisi certa metum.

Nocte sed adstabat caelestis nuntius aulae,
 Et, quid adhuc somno lumina claudis? ait:
 Surge, nec ulterius longas te differ in horas,
 Tempus adest, si vis carpere, carpe fugam.
 Sponte remittebat duras iunctura catenas,
 Impulit emotas poste ruina fores.
 Ille necem fugiens, lucisque reductus in auras,
 Angelicam grata voce sonabat opem.
 Plura quidem restant, quæ nunc exempla tacebo,
 Longius e portu ne mihi nauis eat.
 Estque superuacuum casus memorare priores,
 Res hodie coram cum videatur agi.
 Nam quod adhuc viuas, tuta quod pace fruaris,
 Integra quod res sit, quod tibi salua domus,
 Quod non sæpe loco sis deturbatus ab alto,
 Nec rapidae medio gurgite mersus aquæ,
 Nec te fortuitus dederit quod casus in ignem,
 Sana quod illæso corpore membra geras,
 Quod vigeant leges, & legum vincula pœnæ,
 Vlla nec impietas templa scholasque premat,
 Quod beet vnanimis felix concordia ciues;
 Angelici causam muneris illud habet.
 Perge thalia sacros digitis impellere neruos,
 Harmonico restant plura canenda sono.
 Nempe DEI Natum contra gentemque piorum,
 Quanta ferox orci prælia latro gerat,
 Quas moueat scelerum fraudes, quas surgat in iras.
 Et qua se passim cæde minisque ferat.
 Ille quidem donis olim caelestibus auctus,
 Lucida fidereæ stella cohortis erat;

Sed

Sed quia ventoso cœpit turgescere fastu,
 Atque super CHRISTI Numen abire gradu,
 Sedibus e cœli stygias proiectus in umbras,
 Supplicium, soluet nulla quod hora, luit.
 Hinc odii flammæ memori sub pectore seruat,
 Et via nequitia si datur vlla nocet.
 Semper in excubiis sine somno transigit horas.
 Et prædæ curam more leonis agit,
 Qui terram subigens præludit in vnguibus iram;
 Dente micat, fremitu concrepat, ore tonat.
 Si pugnare tamen manifesto Marte negatur,
 Ad scelus e latebris raptor & arma venit.
 Nec superis parcit, tantum vindicta furorem
 Suadet, & in tantas æstuat ira faces.
 Ille DEO Natoque DEI conuicia dicit,
 Fœdaque lethali fauce venena vomit.
 Excitat hæreticos, verbi qui luce relicta
 In tenebras hominum corde necemque trahant.
 His neque mens eadem, pars huc pars vertitur illuc,
 Quicquid & hic dictis afferit, ille negat.
 Inde tot ardescunt lites, quibus obrutus orbis
 Nec bene quem fugiat quemque sequatur habet.
 Si quis adhuc superest, veri qui sensa recludit,
 Eque salutaris dogmata fonte trahit:
 Ille tyrannorum rabie vexatus & ira,
 Excipit horrendas in sua fata manus.
 Aut trabe suspensus, rapidos aut missus in ignes,
 Sustinet aut mediis funera mersus aquis.
 Cogitur aut patriæ dulces mutare penates,
 Atque sub ignoto quærere sole domum.

Ille pater scelerum cui ius acherontis auari,
 Huius habet causam principiumque mali.
 Illi sunt cædes, illi mendacia curæ,
 Ille struit laqueos mentibus, ille dolos.
 Si quem forte videt curis mordacibus angi,
 Stulte quid in CHRISTVM spem tibi ponis? ait:
 Te commissa lues cocyti damnat ad vndas,
 Est tibi clausa poli regia, noster eris.
 Nec studio parcit vigili, nec deficit ausis,
 Donec in interitum cor trepidantis agat.
 Vidimus heu torto stringentem guttura nodo,
 Quique sibi foderet vidimus ense latus,
 Soluitur interea Sardoo bestia risu,
 Nos ita deceptos cum videt esse dolis.
 Furta colunt fures, lætatur prædo rapinis,
 Crimen adulterit turpis adulter amat.
 Incautos superant ferri mucrone latrones.
 Iratos flammis liuor & ira coquit,
 Ebribus assiduo perfundit viscera Baccho,
 Iniuste partas condit avarus opes,
 Namque satan comites scelerum ceu fune ligatos,
 Quo sua compellit quemque libido, trahit.
 Quisquis es, expellas segnes e pectore somnos,
 Et tibi tartareo semper ab hoste caue,
 Ne si forte tuis obtendat retia plantis,
 Turpiter occulto decipiare dolo.
 Sis licet attentus, sapienter & omnia cures,
 Tutus ab insidiis vix tamen huius eris.
 Quidquid damnosum quidquid lethale videtur,
 Omne DEO quidquid displicet, ille mouet.

Aurea

Aurea tranquillæ soluit commercia pacis,
 Inque vicem lites diffidiumque creat.
 Classica turbatum cantat funesta per orbem,
 Sæua cruentatos cogit in arma duces.
 Purpurat effuso stagnantes sanguine fossas,
 Herbida prostratis ossibus arua tegit,
 Incestat natas conspectus ante parentum
 Mœnia tormentis eruit, igne domos.
 Nec satis hoc : teneris segetem suffocat in herbis,
 Feta procellosis iugera mergit aquis.
 Suscitât horrendos immani turbine ventos,
 Florentem tristi grandine pulsât humum.
 Aut etiam rapidas succendit in aëre flammâs,
 Acribus & lætos ignibus vrit agros.
 Sole laborantes torret feruoribus herbas,
 Quidquid & in pratis floret, id omne necat,
 Subtrahit iccirco terris penuriâ fruges,
 Et creat annona deficiente famem.
 Bacchus in apricis turgentes collibus vuas
 Læsus honoratas denegat hortus opes.
 Adde quod infestis populetur corpora morbis,
 Et diram toto spargat in orbe lueni.
 Plurima quæ gelidis immergens funera tumbis,
 Mœsta facit querulos edere corda sonos.
 Sed cui contribuit tantas facundia vires,
 Sat memorare nefas huius vt omne queat?
 Quippe DEVS tantum nisi vi compesceret hostem,
 Totius in cumulum verteret orbis opus.
 Nosque velut paleas ventorum turbine motas,
 In phlegetontæas mox agitaret aquas,

Sed iacet immani tenebrarum compede victus,
 Nec, quam fata sinunt, longius ire potest.
 Hoc agnosco libens, hoc mente recondo sub ima,
 Atque DEI fama nomen in astra fero.
 Qui solus regnum, robur qui solus in armis,
 Qui solus vires, omnia solus habet.
 Iam satis indultum plestro, fidibusque canoris,
 Quod satis est igitur, sit tibi musa satis.

In die S. Michaelis Archangeli, Matth. 18.

IN paruulis sinceritas
 Et mentis est submissio.
 Non felle liuent inuido,
 Nec ceteris se præferunt:
 Illis nihil iucundius,
 Quam copulari mutuo
 Dilectionis vinculo.

Horum sequi vestigia
 Verbi ministros conuenit,
 Quos inter æmulatio
 Si regnat, aut superbia
 Ventosa mentes subleuat,
 Grauiissimis ecclesia
 Periculis exponitur.

Sed cur leuas præcordia,
 In orbe Christus quem sua
 Obire iussit munia?
 Non Numen es, sed Numinis
 Inutilis vicarius.

Donis

Donis licet superbias
 Et ceteris te præferas:
 Verbum tamen quod efficax
 In corde fit mortalium,
 Non est tuæ solertiæ,
 Sed vis supremi Numinis.
 Nil ergo refert, vel puer
 Verbum DEI si nunciet:
 Christi piis in nomine
 Turbis modo illud nunciet.

Caueto ne fors scandalis
 Occasionem præbeas:
 Quisquis tenella pectora
 Factis malis, aut turpibus
 Offenderit sermonibus,
 Hunc pœna grandis obruet,
 Nam Spiritus, iussu DEI,
 Qui paruulos custodiunt,
 Ad vindicem, qui lucido
 Regnat polo, rem deferunt.
 Is bile feruens horrida
 Flammis cremat perennibus,
 Quotquot dedere pessimis
 Occasionem scandalis.

Elegia de sanctorum Angelorum custodia.

HÆc mihi ne leuibus lux turpiter exeat ausis,
 Sint procul a cœptis fata sinistra meis.

Sacra

Sacra canam, sacris respondent sacra diebus,
 Estque nefas stolidis perdere festa iocis.
 Sed ne praesenti defint in carmine vires,
 Tu mihi legitimos suggere CHRISTE modos.
 Te sine propositos nequeo finire labores,
 Vfus ni fuero te duce, nullus ero.
 Attenta quoties mecum ratione reuoluo,
 Quanta sit aeterni vis bonitasque DEI.
 Quam colat, & patrio quam nos defendat amore,
 Qui tamen e vitiis fordida massa sumus:
 Miror, & ex imo ducens suspiria corde,
 Dico, potest nulla res ea mente capi.
 Nil hic ingenium, nil hic sapientia mundi,
 Nil vox, e ferro fit licet ipsa, valet.
 Quis tamen, arcano si discutit omnia sensu,
 Illa potest tacitis praeteriisse labris?
 Nos DEVS inprimis materna ducit ab aluo,
 Et iubet e tenebris ire, videre diem.
 Largitur vitam, vitæque quod exigit vsus,
 Et clausas in nos nescit habere manus.
 Noster & iratas ne vires exferat hostis,
 Excubias, veluti pro grege pastor, agit.
 Insuper angelico cunctos custode tuetur,
 Quid quaeso tali munere maius erit?
 O quicumque tibi custodem nactus es istum,
 Iudicio felix crederis esse meo.
 Te mala nulla prement, omni tu principe maior,
 Tu duce robusto fortior esse potes.
 Possideant reges munitas fortiter arces,
 Magnificas aliis copia fundat opes.

Sint

Sint illis arcus, & acutæ cuspidis hastæ,
 Omnibus his longe te tamen ante fero.
 Ne metuas igitur, nullos patiēre dolores,
 Sors licet est rebus sæpe sinistra tuis.
 Nam quem summa tuæ penes est custodia vitæ,
 Otia securæ nulla quietis agit.
 Sed cum nox cæcis terras circumdedit vmbri
 Astat, & ante toros excubat ille tuos.
 Rursus vbi nitidi lux est reuocata diei,
 Ducit, & in tuta te iubet ire via.
 Qui tibi perniciem, magnique pericula damni,
 Afferat interitum qui tibi, nullus erit.
 Concipiat satanas immites horridus iras,
 Infernus telis te petat ipse suis:
 Tu tamen oppositos vinces feliciter hostes,
 Nec poterunt ictus sustinuisse tuos.
 Hæc igitur reputa diuini signa fauoris,
 Et refer: est summi munus id omne DEI.
 Non tibi sunt vires stygium superare leonem,
 Eius & infracto spernere corde minas.
 Sed qui de cæli datus est tibi vertice custos,
 Aduerso martem frangere marte potest.
 Ille potest solus totas delere cohortes,
 Robur & innumero milite maius habet.
 Nec minus, assidue sacras prostratus ad aras,
 Æternum grata concine voce DEVM.
 Adde preces, vitæ donec conceditur vsus,
 Ne cesset custos Angelus esse tuus.
 Qui non sunt grati, qui non prece sidera pulsant,
 Participes huius muneris esse nego.

Ite,

Ite, quibus sanctæ nihil est in pectore mentis,
 Ite procul, summo gens odiosa DEO.
 Hic quæ speratis, sperabitis omnia frustra,
 Nec vobis custos angelus vllus erit.
 Nam quæ perueniunt de summo munera cælo,
 Sunt ignota malis, cognita sola piis.
 Qui sapit, impuris non miscet mella venenis,
 Spargitur in medias gemma nec vlla fues.
 Quin porius vestram quæ sit cognoscite vitam,
 Distet ab angelicis quam procul illa choris.
 Hos DEVS immenso sapiens cumulauit honore,
 Hos regno procures fecit inesse suo.
 Ignea vis illis, vigor igneus, ignea mens est,
 Lumen & astrorum lumine maius habent.
 Si spectes animum; virtutes dixeris omnes,
 Hic veluti sedes composuisse suas.
 Iusta colunt, & vera probant, mendacia vitant,
 Res quibus in mundo turpior esse nequit.
 Non venus illorum vires, non otia frangunt,
 Nec quæ iuncta sibi crimina luxus habet.
 Ipse suos etenim puros iubet esse ministros,
 Qui purus spurcos nescit amare DEVS.
 Impetus est illis promptus, facilisque voluntas,
 Ad Domini nutus ire redire sui.
 Hunc sine fine canunt, laudant, venerantur, adorant,
 Hymnis, concentu, laudibus, ore, prece,
 Non opus hic stimulis, nec acerbæ gutture vocis,
 Sponte quod est iussi muneris, illud agunt,
 Nil magis est gratum, nil est optatius illis,
 Officiū iusta quam ratione frui.

Huius

Huius enim quis non regis mandata timeret?
 Quis cuperet tardos hic habuisse pedes?
 Si se fortassis dignas properaret in iras,
 Ætherias posset quis tolerare minas?
 O ditata nimis cælestibus agmina donis,
 Agmina supremo semper amica DEO!
 Quis potuit vestras vnquam describere laudes?
 Has bene qui potuit nemo referre fuit.
 Ergo licet videar vanos tractare labores,
 Nec possit cœptis pondus inesse meis:
 Ista tamen quoties verso lux orbe redibit,
 Vos humili donec vixero mente colam.
 Etsi quod cupio non effecisse licebit,
 Suscipiet partes mens tamen æqua suas:
 Nam quod vita mihi variis oppressa periclis
 Mansit, & hoc etiam tempore tuta manet,
 Quod non sæpe loco sim deturbatus ab alto,
 Aut aliis fuerit fors mihi dura modis:
 Vos ego venturos fateor vidisse dolores,
 Et mihi præsentem supposuisse manus.
 An vobis igitur laudes mea lingua negaret?
 Non ea pro tali munere grata foret?
 Vel prius ipsa suas amittent flumina guttas,
 Quique fuit calidus, frigidus ignis erit,
 Quam collata mihi toties benefacta peribunt,
 Aut procul ex animo sint abitura meo.
Gratus ero, donec vitam mihi fata relinquunt,
Gratus & in medio funere mortis ero.
 Non amor hic nouus est, annis durauit ab istis,
 Paruus adhuc tenero cum puer ore forem.

Tunc

Tunc vbi legitima procul a ratione remota,
 Lufit adhuc vitiis prima iuuenta fuis.
 Hoc vbi nonnunquam mecum confidero, miror,
 Pro pueris etiam quod DEVS arma gerat.
 Qui vix præfentes egreffi lucis in auras,
 Ad mala plus æquo fedulitatis habent.
 Hos amat, hos curat, latis hos fufcipit vlnis,
 His aperit regni clauftra beata fui.
 Et ne quid viridi noxæ patiantur in æuo,
 Angelica nunquam deftituantur ope.
 Hæc quam fit multis ætas vicina periclis,
 Ipfe fibi testis quilibet effe poteft.
 Et fi perpendit fapiens, miretur oportet,
 Quod queat a tantis tuta manere malis.
 Quod non oppofitas præceps labatur in vndas,
 Aut fe det rapidis ignibus vfta neci.
 In loca quin pueros perfæpe venire videmus,
 Quæ fuerant tuto non adeunda gradu.
 Attamen illæfo deuitant corpore damnum,
 Hos tegit inuicti dum manus ipfa DEI.
 Res patet exemplis, verum non ficta canemus,
 Sed quæ sunt vera cognita vera fide.
 Eft locus obliquis MOLDÆ conterminus vndis,
 Vrbs vbi de cygni nomine dicta iacet:
 Rufficus herbofas exercens vomere terras,
 Dicitur exiguos hic habuiffe lares.
 Non ipfi soboles, nifi corpore paruus & annis
 Natus erat, patris gaudia, matris amor.
 I dixit mater, noftroque require iuencos,
 In filuis iftis qui, nifi fallor, erunt.

Et

Et vagus occiduas vbi sol intrauerit vndas,
 Esto memor saturos cogere, nate, domum.
 Paret, & in siluas, genitrix quas dixerat, intrat,
 Non ibi sed dictos repperit ille boues.
 Ergo per ambages mediis in vallibus errat,
 Errat vt in dubiis agna relicta locis.
 Tristibus interea nebulis miscetur olympus,
 Et crebro boreas murmure pulsat humum.
 Irruit & præceps mista cum grandine nimbus,
 Et non speratas exhibet aura niues.
 Implentur valles, montesque teguntur, & omnis
 Sed niue delapsum ramus habebat onus.
 Ipsaque paulatim phœbi rota pronior ibat,
 Et nox hesperias cæca reliquit aquas.
 Pertimuit genitrix (quis eam timuisse negabit?)
 Et meus, exclamans, filius, inquit, abest.
 Me miseram, perdent hac ipsum nocte leones,
 Aut erit infanis esca cruenta lupis,
 Aut auidam poterit si vim vitare ferarum,
 Non tamen a sæuo frigore tutus erit.
 Sic sublata iacent per me mea gaudia, per me
 Sic grauis est capiti pœna reperta meo.
 Ex quo sperabam multos solamen in annos,
 Hunc mihi præreptum sustulit vna dies.
 O quicumque lupi siluis habitatis in illis,
 Parcite filioli frangere membra mei.
 In me crudiuoros potius conuertite dentes,
 Non est admissi criminis ille reus.
 Dixit, & in siluas ingressa fuisset eandem,
 Suasisset tardas nox nisi densa moras.

Interea quantas effuderit ore querelas,
 Arbitror indicio non opus esse meo.
 Tandem lux ipsi tarde procedere visa,
 Optatum nitido rettullit axe diem.
 Nec mora, progreditur fido comitata marito,
 Et nemus & vacuos deuia lustrat agros,
 Bis iam conspicuum radiis sol fecerat orbem,
 Et toties seris merferat ora vadis:
 Dum studio latebras siluæ scrutatur inani,
 Fundit & ingratis irrita verba notis.
 Tertius ecce dies roseos patefecerat ortus,
 Qui matri natum reddidit, ille fuit.
 Nam sic per siluas, & in hospita tecta ferarum
 Dum ruit, & duram grandine calcat humum:
 Forte sub umbroso puerum requiescere ramo
 Vidit, & optatis se recreare iocis.
 Nam neq; grando locum, neq; nix penetrarat in illum,
 Pulchra sed hic vario flore virebat humus.
 Protinus accurrens, mea spes, mea gaudia, dixit,
 O iucunde mihi ficcine nate vales?
 Et simul vt posuit puerili brachia collo,
 Oscula mille dedit, reddita mille tulit.
 Præterea quali foret vsus sorte, requirit,
 Sors satis æqua mihi, rettulit ille, fuit.
 Nam ne sæua grauem mihi ferrent frigora noxam,
 Aura fuit membris officiosa meis.
 Venit & oblongo senior vestitus amictu,
 Ille mihi potum præbuit, ille cibos.
 Qui sapis, e cælo non hunc venisse negabis,
 Si vis scire, senex angelus ille fuit.

Nam

Nam tutus tali nisi defensore fuisset,
 Defendi humana non potuisset ope.
 Ut DEVS infantes, sic post defendit adultos,
 Sic nequit hos factos deseruisse senes.
 Et quoties omnis spes est ablata salutis,
 Afflictis gratas exhibet ille manus.
 Ergo suis omni dat tempore iussa ministris,
 Hoc ut dexterius perficiatur opus.
 Et præbet vires illis ad vtrunque paratas,
 Siue iuuare bonos, perdere siue malos.
 Testis erit Lothus, cui dum comès angelus ibat,
 Tutus ab immisso sulphuris imbre fuit.
 Verum cum gemitu tristes abiere sub umbras,
 In quibus æternæ nil pietatis erat.
 Canduit assiduo babylonicus igne caminus,
 Laturus famulis funera, CHRISTE, tuis.
 Te prohibente tamen, quæ perdit cætera, vires
 Non habuit, paucos perdere flamma viros.
 Perdidit at contra repetitis viribus omnes,
 Spes quibus in vero non erat vlla DEO.
 Obiicitur Daniel laceranda leonibus esca,
 Perpeffis longam rege iubente famem:
 Sed posuere iubas, rictus posuere minaces,
 Angelus his postquam visus adessè fuit.
 Euasit captus, sed pœna cadebat in illos.
 Præcipuum turbæ qui caput huius erant.
 Quid memorem reliquos duro qui carcere clausi,
 Extremum fati sustinuerè diem?
 Attamen angelico ducti præeunte ministro
 Sæpe fuga vitæ consuluerè suæ.

Plura quidem restant quæ nunc exempla tacebo,
 Crescat in immensum ne mihi carmen opus.
 Non opus est etiam longis ambagibus uti,
 Res hodie coram cum videatur agi.
 Quam fragili præsens est vita simillima vitro,
 Exigua lædi quam ratione potest?
 Quam gerit abiecto nullas in corpore vires,
 Est flos, umbra, sonus, fraus, sopor, omnis homo?
 Non requies illi, non pax, nil denique restat,
 Sors quod non telis læserit atra suis.
 Hostes quid referam varios? quid tela? quid arma?
 Oppugnant nostrum quæ sine fine caput?
 Omirum, cunctis quod non moriamur in horis,
 Quod lux postremam differat vna necem.
 Princeps iste ferox, stygias qui possidet umbras,
 Est caput, est nostri maxima causa mali.
 Concepit rabidum contra nos ille furorem,
 Vnquam deleri nec furor ille potest.
 Infidias igitur nobis, & retia tendit,
 Si neque marte potest, arte nocere cupit.
 Utque lupus, tacito scrutatur ouilia gressu,
 Et tumido varias excitat ore minas:
 Sic nos ille graui commotus circuit ira,
 Humana cupiens cæde leuare famem.
 Innumeris totum conturbat litibus orbem,
 Diraque vicinos cogit in arma duces.
 Hinc igitur cædes, periuria, stupra, rapinæ,
 Hinc premit assiduus tempora nostra dolor.
 Miscentur fuso currentes sanguine riui,
 Lataque prostratis ossibus albet humus.

Vastantur

Vastantur celebres violentis ignibus vrbes,
 Improbus & nostras diripit hostis opes.
 Quid loquar assiduos in relligione tumultus,
 Quos ciet in cunctis impius ille locis?
 Excæcat tristi dubias caligine mentes,
 Et pro non fictis discere ficta iubet.
 Si quis adhuc superest, verum qui dogma fatetur,
 Hei mihi quam variis hunc premit ille dolis.
 Et tandem cupidus metam festinat ad illam,
 Vt cunctos toto perdat in orbe pios.
 Corruptit tristi lætos putredine campos,
 Omnibus vnde lues rebus amara venit.
 Speratis steriles viduantur frugibus agri,
 Et rosa qua debet crescere, lappa viret.
 Languida continuis exercet corpora morbis,
 Atque nouis curis, adiicit ille nouas.
 Sed cui tam magnas retulit facundia vires,
 Qui queat hos humili voce referre dolos?
 Præsenti non est, nec erit tam cautus in orbe,
 Quem non insidiis occupet ille suis.
 Cui non est pietas Iessæi cognita vatis?
 Captus adulterio non minus ille fuit.
 Rex vicit Salomon reges virtutibus omnes,
 Diues fortuna, ditior ingenio:
 Attamen impuro mulierum fractus amore
 Quos coleret, falsos cœpit amare DEOS.
 Sæpe quis exactæ reputans deliria vitæ,
 Hoc duce, non mitem cogitat esse DEVM.
 Aut igitur torto sibi claudit guttura nodo,
 In mediis vitam vel sibi finit aquis.

Bellua postremo tollit turpissima risum,
 Nos his deceptos cum videt esse modis.
 Sed qui cuncta videt, nostros videt ille dolores,
 Ac humiles facili fuscipit aure preces.
 Repprimit & valida stygium virtute tyrannum,
 Ne damnum nobis quod cupit, omne ferat.
 Quod si non fieret, tantum quis vinceret hostem?
 Quis queat inferni sustinuisse minas?
 Hei mihi nemo suis crescens adolesceret annis,
 Longæuos posset nemo videre dies.
 Securus nemo momento viueret vno,
 Sed daret assiduos quælibet hora metus.
 Si quis turbatis fracta trabe naret in vndis,
 Nil profecturas funderet ille preces.
 Terra suo nullas proferret tempore fruges,
 Non aleret campus gramina, prata rosas.
 Deficeret vacuus maturis bacchus in vuis,
 Vlla nec optatas arbor haberet opes.
 Infantes grauido matris morerentur in aluo,
 Irrita decepta spes genetrice foret.
 Tam sitit humanum satanas gustare cruorem
 Tam tibi qui fidunt, CHRISTE, nocere cupit.
 Sed tibi sint laudes, sit gloria, sitque triumphus,
 Fortia pro populo quod geris arma tuo.
 Quod nos in medio validis discrimine castris
 Cingis, & inuictum robur habere facis.
 Quid tamen ah tanto miseros dignaris amore?
 Cur nostri nunquam desinis esse memor?
 Angelicis digni num possumus esse ministris?
 Nostra tibi nunquid vita placere potest?

O Pater,

O Pater, ex meritis si præmia reddere velles,
 Mergeret in stygiis nos tua dextra vadis.
 Turba fumus nimis adeo corrupta venenis
 Vna nec e nostro sanguine gutta bona est.
 Tu tamen o istum nunquam depone fauorem,
 Sis manesque memor, quod tua turba fumus.
 Quod non argento, fuso sed CHRISTE cruore,
 Quodque tua nobis sit data morte salus.
 Nos igitur pretio gemmis meliore redemptos,
 Perderet inferni vis truculenta lupi?
 Ille procul stygias tristis descendat in umbras
 Tu nos fac regni sceptrum videre tui.
 Illic est requies, illic est patria nobis,
 Te duce quæ cunctis est adaptata piis.
 Hic tibi perpetuæ soluemus munera laudis
 Nullus & impedit gaudia nostra dolor,

*Sabbatum, Dominica 17. p. Trinitatis,
 Luca 14.*

Festa dies requiem membris pacemque ministrat,
 Est tamen haud rebus quæ tribuenda malis.
 Haud vano placeat nugas extendere lusu,
 Turpis ad illecebras te neque luxus agat.
 In cæterum venias, verbi des vocibus aures,
 Errores vitæ corrige, funde preces.
 Si tamen auxilium ferri sibi proximus oret,
 Turpe putes promptas non habuisse manus.
 Sabbata non violat, quisquis releuare iacentem,
 Estque laboranti ferre paratus opem.

Luce sacra CHRISTVS morbi languore leuabat,
 Cuius erat multa turgidus aluus aqua.
 Quod si perniciem fas est auertere bruti,
 Est homini potius consuluisse decus.
 Hoc imiteris opus : Christum quicumque fateris,
 Prætextu recti nec moueare caue.

*Phariseus tentans Christum, Dom. 18. p. Trin.
 Matth. 22.*

CONATUR CHRISTVM legis tentare peritus,
 Plus aliis sapiens qui sibi visus erat.
 Nam quod præcipuo mandatum pondere constet,
 Et DEVS in primis quæ probet acta, rogat?
 Sed CHRISTVS fraudum subolens sibi retia tendi,
 Summa DEO pietas est tribuenda, refert.
 Viribus hunc totis, hunc toto dilige corde,
 Hoc prius & summum legis habetur opus.
 Quod sequitur, pretio non inferiore putatur:
 Officiis fratrem, te velut ipse, colas
 His in mandatis stat lex fundata duobus
 Huc labor in vatium dogmate totus abit.
 Hæc vbi spem contra doctor responsa tulisset,
 Turpiter auerso cœpit abire gradu.
 Nec, quia perfuso conceperat ore ruborem,
 Post ausus CHRISTVM plura rogare fuit.
 Hoc erat infami mentem sustollere flatu,
 I nunc & fraudum retia pone DEO.

Origo morborum, Dom. 19. p. Trin. Matth. 9.

RIUS inexhausto veluti de fonte resultat,
 Sic e peccati gurgite, morbus abit.

Quare

Quare difficili si fors languore teneris,
 Semina te prisca labis habere scias.
 Cogaris iccirco tristi decumbere lecto,
 Et miseras fati sustinuisse vices.
 Nam DEVS agnoscere tua vult peccata, dolores
 Corporis immerito ne videre pati.
 Non tamen arma DEO moueas, sed funde querelas
 Teque malis dignum talibus esse puta.
 Et quamuis lethi prorsus te mergeret umbris,
 Illius iniustas non refer esse manus.
 Sed CHRISTI potius speres bonitate salutem,
 Pellere nam morbos fortiter ille potest.
 Denique propositum melioris concipe vitæ,
 Nec placeat scelerum, ceu prius, ire vias.
 Crede mihi, saluum cæli te gratia reddet,
 Quodque prius planctus, post tibi plausus erit:
 Aspera si forsân prorsus non fata repellat,
 Aspera fata tamen post leuiora dabit.

*Nuptiæ filii regii, Domin. 20. p. Trinit.
 Matth. 22.*

ILLE DEVS, Rex ille, poli qui temperat axem,
 Nato parat tædas suo.
 Sponsa datur dilecta nimis, gens nempe piorum,
 Sponsi redempta sanguine.
 Res patefit cunctis, verum quocumque vocantur,
 Oblata spernunt gaudia.
 Imo nonnulli prosternunt cæde ministros,
 Quos Rex benignus miserat,

Ille repentinas igitur conuersus in iras,
 Viros peremit improbos.
 Et celeres horum supponens vrbibus ignes,
 Domos cremauit funditus.
 Sic DEVS exuret flammis, quicumque recusant,
 Audire verbi nuncios.
 Quique magis gaudent villa, tenuique lucello,
 Quam gaudiis cælestibus.

Vestis Nuptialis.

VT placeas regi, cuius te præco vocauit
 Ad læta tædæ gaudia,
 Tegmine deposito veteri, decoreris amictu,
 Qui nuptiis respondeat.
 Nam quia sancta petis lautæ conuiuia mensæ,
 Adire sanctum conuenit.
 Indue iustitiam, CHRISTI quæ parta cruore,
 Qua veste nil præstantius.
 Hac tege, quos gestas polluto in pectore næuos,
 Fidemque firmam concipe:
 Quod Deus ob Nati meritum, mortemque cruentam,
 Donet tibi se proprium
 Et licet indignus merito videare salutis,
 Nolit tamen te perditum.
 Ornatum cultu nisi te Rex viderit isto,
 Verbis tonabit asperis,
 Et te constrictum pedibus manibusque iubebit,
 Orci sub vmbra proiici,
 Fletus vbi planctusque malis tolerandus & horror,
 Dirusque stridor dentium.

Sanatur

*Sanatur filius reguli, Domin. 21. p. Trinit.
Ioann. 4.*

Cuius in extremo natus languore iacebat
Regulus ad CHRISTI confugiebat opem.
Sed morbi vires tolli non posse putabat,
Corpore ni præfens CHRISTE benigne fores.
O igitur, dixit, caussas præcide morandi,
Natus & ante meus quam moriatur, ades.
Cum tamen audiret, natum iam febre solutum,
Emicuit verbo protinus aucta fides,
Et statuit, quamuis distaret corpore, CHRISTVM
Voce tamen quoduis posse leuare malum.
Parua fides crescit, verbo si nixa recumbit,
A verbo fuerit si reuoluta, cadit.
Non igitur signis tibi mens intenta feratur,
Cuncta quod in verbo sint patefacta putes.
Nec CHRISTI claudas obducto limite dextram
Regnat, & est præfens omnibus illa locis,
Teque potest duri laqueis exsoluere fati,
Te licet, id fiat qua ratione, latet.
Hæc credas, domuique tuæ credenda relinquant,
Nil ita prosperius teque tuaque domo.

*Mutua condonatio, Domin. 22. p. Trinit.
Mattb. 18.*

Multa DEO debes, sed non tibi tanta facultas,
Æs qui commissum restituisse queas.
Si vellet stricis igitur rationibus uti,
Te posset stygiis illaqueare vadis.

Motus

Motus at affectu patrio ius omne remittit,
 Debita nec propter te facit esse reum.
 O sacrata fides, o blandi gratia cordis,
 Suavius hac dici quid bonitate potest?
 Sed tibi, si nescis, statuas exempla parari,
 In miseros animo tu quoque mitis eris.
 Et quamuis iustum moueat tibi caussa furorem,
 Vim tamen irarum te cohibere decet.
 Carceris obscuri ne fors mittaris in antrum
 Durus in immites ius vbi tortor habet.
 Crede mihi nunquam gressum reuocabis in auras
 Te semel his statuet si tua culpa locis.

*Vtrique dandum, Deo & Cæsari, Dominica
 23. p. Trinit. Matth. 22.*

ET DEVS & Cæsar regni moderantur habenas,
 Sed DEVS imperium Cæsare maius habet.
 Cæsar enim posito fines sibi limite claudit,
 Sed claudi nescit limite dextra DEI.
 Illius in cunctas sceptrum se porrigit oras,
 Ille poli regnat sedibus, ille soli.
 Ambo volunt metui, rerum si dissona mandant,
 In pretio potius sint tibi iussa DEI.
 Nam quamuis Cæsar tibi corporis eripit vsum,
 Tollere non animam vi tamen ille potest.
 Sed DEVS ob facinus celerem si traxerit iram,
 Ius animam pariter quo tibi perdat habet.
 Fac tribuas vtrique suum, vult Cæsar honorem,
 Et censum, ferri vult sibi vota DEVS.

Ex-

*Excitatur filia Iairi mortua, Dominica
24. p. Trinit. Matth. 9.*

CHRISTVS vbi gressum tulerat primatis in
ædes

Qui nata mortis vi spoliatus erat.

Cedite, dicebat turbis, haud morte puella

Succubuit, molli victa sopore iacet.

Illico cœperunt omnes extollere risum,

Et CHRISTI falsis ludere verba sonis.

Eiectis vero turbis, strepituque remoto,

Extinctam iussit morte leuare caput.

Et docuit factò, qualem sit missus ad vsum,

Scilicet vt stygii tolleret hostis opus,

Verteret & nostras in dormitoria tumbas,

Et faceret somni munus habere necem.

Hæc quoties audit ratio, mouet improba risum,

Atque sibi dici somnia vana putat.

A letho somnus longo discrimine distat,

Non redit, e viuis qui semel iuit, ait.

Huius ab obsequio nimium qui pendet, olympi

Eiectus stabit sedibus ante fores.

Nec, cum postremus vitæ iam terminus instat,

Spe saltem minima se releuare potest.

O DEVS in nobis fidei succende calorem,

Et viuas nostris mentibus adde faces.

Fac normam verbi ratio conuicta sequatur,

Nam sine te ratio nil rationis habet.

Magna tibi vis est, natura reclamet & orcus,

Tu tamen in vitam nos reuocare potes.

Signa

Signa extremi iudicii, Domin. 25. p. Trinit.

Matth. 24.

Signa dabant olim poenæ documenta futuræ,
 Corrueret solymæ quam prius vrbis honos.
 Sic propiore dies quia se fert vltima gressu,
 Terribiles edunt plurima signa notas.
 Inprimis surgunt cunctis in finibus orbis,
 Qui sua pro CHRISTI voce reperta sonant.
 Ex operum meritis cælorum gaudia spondent,
 Nulla fides CHRISTO, nullus habetur honos.
 Pars vocat in dubium sacræ mysteria cœnæ,
 Pars hominem Christum, pars negat esse DEVM.
 Imo tot errorum passim contagia serpunt,
 Pæne DEO ducat gens vt amica luem.
 Pol nisi cura moram diuina coërceat æui,
 Celsa poli nemo ferret in astra pedem.
 Sed ne forte pias tentet fraus impia mentes,
 Ire DEVS spacio vult breuiore dies.
 Quisquis es, ignauos oculis nunc excute somnos,
 Cumque tremore tibi quære salutis opes.
 Nec statuas cuiuis voci confidere tutum,
 Vnica sit fidei vox tibi norma DEL.
 Et veluti mos est aquilis, inquirere prædam,
 Tu tibi sic CHRISTVM quære, beatus eris.

Extremum iudicium, Domin. 26. p. Trinit.

Matth. 25.

CHRIŒTVS vbi iudex mundo se reddet, & omnes
 Adducet superum proceres cælique cohortes:
 Tunc

Tunc folio residens mediis in nubibus omnes
 Se coram statuet populos, quotcunque per orbis
 Amplexum, variis degerunt finibus æuum.
 Mox duo collectum dissoluet in agmina cœtum,
 Et iustos dextra statuet læuaque malignos,
 Lanigeras vt oues pastor discernit ab hircis.
 Electos tandem cælos intrare iubebit,
 Damnatos orci diros propellet in ignes.

Quisquis in his terris ieiuno porrigit escam,
 Veste tegit nudum, sitientem potat, in ædes
 Suscipit eiectum patria, discrimine morbi.
 Visitat oppressum: hæc Christo omnia præstitit ipsi.
 Cum iustis igitur limen continget olympi,
 Atque sui capiet meriti cum scœnore fructum.
 Sed cui stant duræ circum præcordia cautes,
 Tunc vbi fors miserum duris sub molibus yrget,
 Nec leuat auxiliis, hic Christum negligit ipsum.
 Quare cum prauis, erebi proiectus in vmbas
 Perpetuas edet miseranda voce querelas.

*Testimonium resurrectionis mortuorum,
 Ioann. 8.*

TEMPUS erit, quod nec longe distare putatur,
 CHRISTVS ab ætheria quo dabit arce sonos,
 Pulueris eque situ vitæ reuocabit in auras,
 Iniecit rapidas mors quibus ante manus.
 Prodibunt omnes sane, lucemque videbunt,
 Omnibus euentus non tamen vnus erit.
 Nam quibus in terris ratio fuit integra vitæ,
 Cælorum largas experientur opes.

Quos

Quos vero scelerum iuuit se mergere cœno
 Obruet infensi iudicis ira DEI.

Aliud ex 19. Cap. Hiobi.

VNa mihi, sed vera mihi notissima res est
 Quæ non ex animo debet abire meo.
 Nempe quod inferni qui me de fauce redemit
 Viuat, & æternæ tempora lucis agat.
 Ille nigris olim terræ me protrahet umbris,
 Totius in cineres cum ruet orbis opus.
 Tunc mihi consumti referentur corporis artus
 Et mea complebit viuudus ossa calor,
 Pristina tunc animus cum sensu membra reuifet
 Inque mea summum carne videbo DEVM.
 Qui me stelliferi deducet in atria cæli,
 Pacis vbi lætæ gaudia semper erunt.
 Mollia tunc soluam promptas in carmina voces,
 Lætitiã tollet cura nec vlla meam.

Pro serenitate precatio.

OPotens rerum DEVS, o creator
 Omnium, cæli Pater atque princeps,
 Ad preces nostras oculos & aures,
 Obsecro vertas.
 Ecce tempeftas furibunda nostris
 Sæuit in campis, aquilo boatu
 Horrido mugit, pluuia frequenti
 Rorat olympus.
 Vnda per cultos fpaciatur agros,
 Et procellofis cumulata nimbis

Enecat

Enecat fruges, prohibetque fundo
Surgere messem.

Frigus accedit rigidum, resultat
Per vias grando, micat igne cælum,
Perstrepunt telis agitata diro
Fulmina motu.

Sis tuo quare populo benignus,
Qui tuam plorans faciem requirit,
Et procul nostri Pater alme campi,
Subtrahe pestes.

Definant nubes iterare nimbos,
Arua iam, quantum fatis est, biberunt,
Et ferus notum Boreas recedat
Versus in antrum.

Auferat grando violenta stragem,
Quæ nouas passim segetes flagellat,
Fac quibus terres iuga summa, ponant
Fulmina vires.

Ecce cum fletu miseri fatemur,
Nos tuos crebro violasse vultus,
Iusta delictis igitur grauatos
Pœna fatigat.

Sed pater sæuum cohibe furorem,
Lenis & nostræ miserere culpæ,
Et nigris dextra grauidas procellis,
Distrahe nubes.

K

Fac

Fac polo phœbus niteat sereno,
 Qui suo terræ gremium calore,
 Imbuat, reddant vt operta plenam
 Semina messëm,

Cogita quod gens tibi sacra simus,
 Quam foues, cæli cui regna spondes,
 Quam tuus tristi moriens reduxit
 Natus ab orco.

Ergo sit vitæ tibi cura nostræ,
 Et famem tollas procul his ab oris,
 Cuius immitis feritas acutum
 Prouocat ensëm.

Hicce si votis fueris benignus,
 Laudibus totus resonabit orbis
 Et tuum nomen super alta cæli
 Sidera tollet.

Pro pluuiâ impetranda.

Rurfus ingratos iterare questus
 Fata nos cogunt, madidosque fletu
 Ad domos alti nitidas olympi
 Tollere vultus.

Hic enim noster residet Creator,
 Qui dolet, mœsti quoties dolemus,
 Nec preces nostras patitur fugaces
 Ire per auras.

Phœbus

Phœbus ardentem ciet igne flammam,
 Et finem terræ gravidum, profundas
 Sulcat in rimas, radiisque succum
 Excoquit omnem.

Prata canescunt, moriuntur herbæ,
 Æstuant campis segetes, laborant
 Lustra silvarum, violata frondes
 Excudit arbor.

Qua prius cursum fluvii tenebant,
 Nunc rotat ficcam boreas arenam,
 Pabulum frustra riguosque fontes
 Bruta requirunt.

Insonat passim regio querelis,
 Et tuo coram DEVS alme vultu
 Strata, cum fletu gemituque sursum
 Brachia tollit.

Parce crudeles cumulare plagas
 AUSA nec turpis scelerata culpæ,
 Sed tuum qui nos moriens redemit
 Respice Natum.

Propter hunc nostræ miserere fortis,
 Et tuo metam statuens furori,
 Exhibe tandem manifesta blandi
 Signa fauoris.

Conuoca nubes, pluuiamque ficas
 Funde per terras, recrea perustas.

Germinum fibras, vegetante sulcos
Imbue riuo.

Redde felicem segeti vigorem,
Fontium brutis reuera meatus,
Vallibus flores, viridesque filuis
Suffice frondes.

Quid sumus, pœnis ita quos fatigas?
Nil nisi fumus, cinis, aura, puluis,
Flos agri, cuius subito nitorem
Decutit auster.

Ergo nos vitæ potius reserua,
Et voles si quos abolere pœnis,
Impias gentes abole, tuique
Nominis hostes.

Nos DEVM nullum nisi, te fatemur,
Spemque credentes animo fouemus,
Quod tui fletum populi precesque
Spernere nolis.

Arma ecclesiæ aduersus diabolum,
Ephes. 6.

DOnec in his terris vitales ducimus auras,
Sunt nobis forti bella gerenda manu.
Vis quia terribiles contra nos excitat hostes,
Dextra dat assiduum datque sinistra metum.
Non tamen est omnes inter crudelior vllus,
Quam princeps stygius qui dominatur aquis.

Vt

Vt lupus arcano scrutatur ouilia gressu,
 Innocuum CHRISTI sic obit ille gregem.
 Hic quibus & telis fit depellendus & armis,
 Incautis ne qua sit grauis arte rogas?
 Consule tharsiaci præcepta fidelia vatis,
 Fortiter instructum te fatis ille dabit.
 Spes galeam præstet, deuota precatio telum,
 Sit gladius verbi vox, clypeusque fides,
 Iustitiæ thorax præcordia tegmine condat,
 Baltheus est veri, si tueatur, honos.
 Tunc rutilo tandem furas incluseris auro,
 Si bene confortet pax tibi corda DEI.
 His ita munitus prodi, sis fortis in hostem,
 Commenda CHRISTO cetera, victor eris.

*Ob fugam vacui, quod dicimus, Hymnum
 quendam sacrum, latine redditum,
 adiungere placuit.*

CUr mea conficiam damnosis pectora curis?
 Et varia in pœnas anxietate premam?
 Si mihi propitius DEVS est, si CHRISTVS egenti,
 Non interrupto iunctus amore manet.
 Hunc mihi quis rapiet? quis fur, quis latro, quis hostis
 Auferet? & cælo quis spoliabit homo?
 Cælo, quod quamquam nondum contingere fas est,
 Anticipare tamen speque fideque licet.
 Matris vt ex vtero frigidus sum natus in auras
 Non escam, nec opus, nec leue tegmen habens:

Sic quando vitam communia fata reposcent
 Nil mecum moriens ad monumenta feram.
 Mens, corpus, sanguis, lux & bona diuitiæque,
 Omnia sunt summi munera sola DEI,
 Quæ sibi si rursus capit, aut concedit alii,
 Non minus eximio semper honore colam.
 Si iubet, ærumnas patiar multosque dolores,
 Extra spem positus non tamen esse volo:
 Namque quod imponit nobis Diuina ferendum,
 Hoc eadem tollit diminuitque manus.
 Sæpe meis faustos successus rebus in orbe
 Præbuit & placidus vela secunda dedit;
 Cur ego non aliquos iam, quos immittit, acerbos
 Fortunæ casus sustinuisse velim?
 Ipsa DEVS bonitas bonus est & fallere nescit,
 Et sancta constans in bonitate manet.
 Quam merui pœnam vindex non exigit omnem,
 Peccato potius lenior ira meo est.
 Nil mihi præterea satanas & turba malorum,
 Possunt, quam laceris infiliisse iocis.
 Sed DEVS illorum faciet ludibria vana
 Atque sibi noto tempore perdet eos.
 Qui dedit ex pacto dulci sua nomina CHRISTO,
 Inuictum sese magnanimumque gerat.
 Quin licet iniiciat diram mors vltima falcem,
 Concidat hinc animo non tamen ille suo.
 Nec vero toti per fata suprema perimus,
 Quæ finem faciunt omnis in orbe mali:
 Sed mors ipsa vias pandit, quibus itur ad astra
 Ac incorrupti gaudia magna poli

Hic

Hic ego post tantos animi cordisque dolores

Æterno plausu lætitiaque fruar.

Non vere bona sunt, bona quæ vocitare solemus,

Quidquid & in mundo cernitur, omne perit.

Siue leues habeas fabuli teneasue maniplos

Seu bona, discrimen non tamen inter erit.

Excruciant animos & opes & vana voluptas,

Nec placidum quemquam, si velit, esse sinunt.

In cælis vero bona sunt, quæ dicere vera

Possumus & CHRISTVS me recreabit eis.

O DEVS, o Pastor meus, o fons lætitarum,

Tu meus atque Tuus sum quoque rursus ego.

Tu meus es, quoniam vitam pro me posuisti

Atque ego sum, quoniam Te retinebo, Tuus

O sine me, sine me dulces contingere sedes

In quibus amplecti Te sine fine licet.

Precandum ante labores.

QUicumque fideliter artes

Didicisse cupidine fertur,

Faciat pia vota, nec vnumquam

Exposcere numina cesset.

Neque enim labor ille beate

Succedet & altius ibit,

Aliis neque proderit olim,

Quem non DEVS adiuuat ipse.

Quis nauita vincula soluat

Ratis & det carbasa ventis,

Nec supplice voce Iehouam

Roget, vt sua cœpta secundet?

Quis

Quis iugera fulcet aratro,
Aut semina spargat in agros,
Oculos nec ad æthera tollat:
Bene feminibusque precetur?

Sic quilibet adgrediatur
Opus omme suoque labori
Citius non instet agendo,
Quam rite pieque precatus.

FINIS.

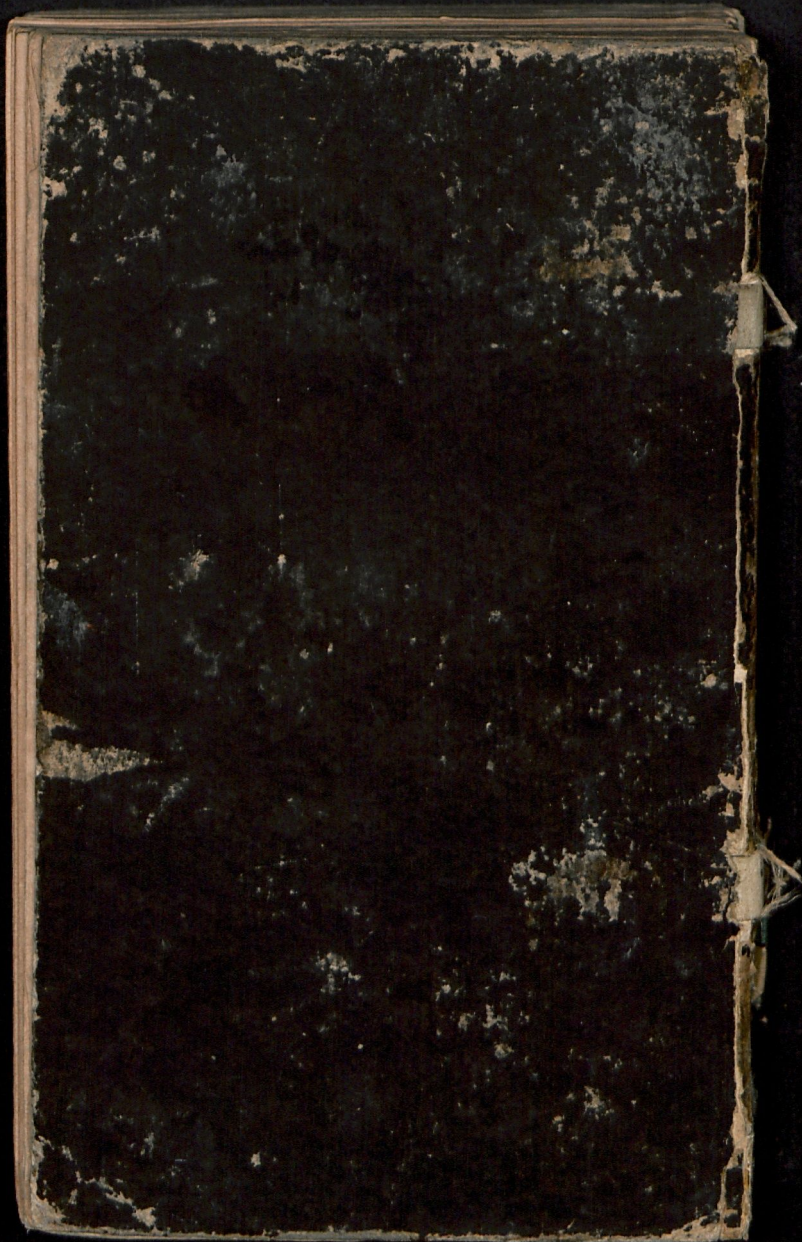

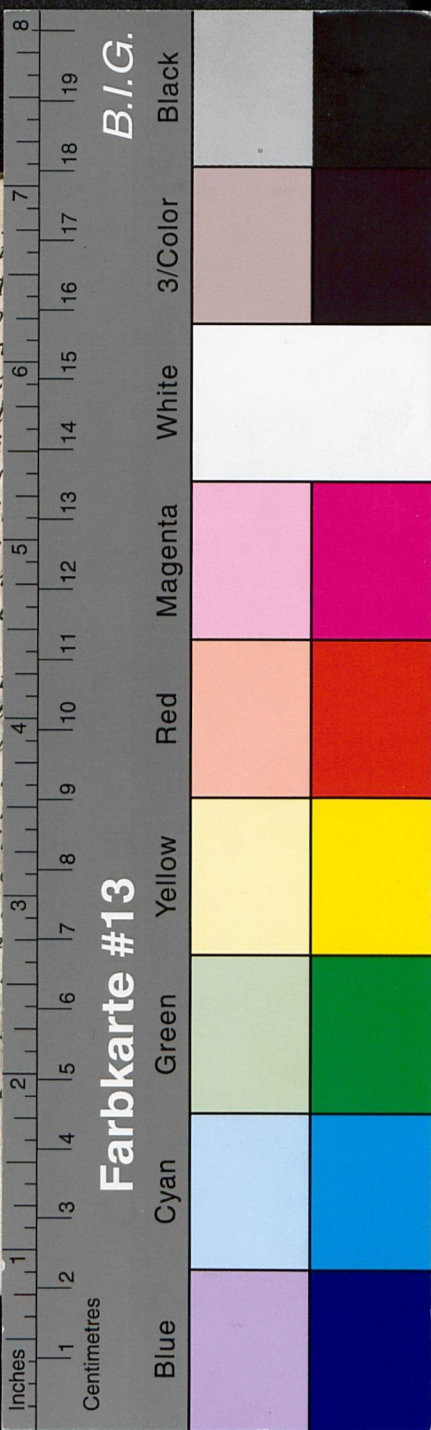
Q 3042

(x266 1697)

VB7

me.

013355

CASPARIS
PRAETORII,
CONSVLIS OLIM PALAEO-
BRANDEBVRGENSIS,
CARMINA,
QVAE EXSTANT
SACRA,
IN
FESTOS ET DOMI-
NICOS TOTIVS
ANNI DIES:
QVAE
LVCI PVBLICAE DENVO EXPOSVIT,
VITA AVCTORIS PRAEMISSA,
IO. CASPAR. CARSTED.

PROSTANT IN OFFICINA WOHLFELDIANA,
BIBLIOPOLAE BRANDENBVRGENSIS
MDCCXXXII.

